desenul din cerc

MAKIS TSITAS

Martor mi-e Dumnezeu

EDITURA ART

MAKIS TSITAS

Martor
mi-e

Martor mi-e Dumnezeu

Makis Tsitas

„Martor îmi este Dumnezeu că pe toţi vă doresc în dorul lui Hristos Iisus.”

Epistola Sfântului Apostol Pavel către Filipeni 1,81

Există patru specii de patroni: cei de succes, faliţii, lichelele şi nebunii. Eu am dat peste ultima dintre ele.

Adesea, când îmi vorbea, mă gândeam că nici nu ştia cu cine stă de vorbă: cu mine sau cu unul care-mi semăna. Adică, eram Chrysovalandis – angajatul şi prietenul lui – sau fratele meu geamăn? Numai că n-am frate geamăn, am doar două surori.

Dacă se nimerea să ne întâlnim la intrarea în firmă, îmi zicea „Prinde-mă din urmă!”, se repezea la lift şi, în vreme ce urca, îmi striga „Să nu trişezi!” Şi mă punea să urc în goană opt etaje, numărând cu voce tare cele o sută patruzeci şi patru de trepte, şi urla din lift „Mai repede, băi, grăsane! N-ai vlagă în tine?”

*

Firma lui s-a închis pe la sfârşitul anilor '80 şi, tam-nisam, am rămas fără slujbă. Am lucrat cu el unsprezece ani, dar, din nefericire, am fost prins pe

1 Toate pasajele biblice sunt preluate din Biblia sau Sfânta

Scriptură, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 2001, traducere de Bartolomeu Valeriu Anania (n. tr.).

picior greşit, în vreme ce restul colegilor mei deja îşi căutau de lucru de luni bune, ducându-se imediat la alte ateliere de artă grafică. Vedeam, desigur, că se scufundă corabia, că situaţia se înrăutăţeşte, că nu mai există nici un viitor, dar nu-mi venea să cred. Pentru că înghiţisem povestea lui Ducă-se-pe-pus-tii: „Şi toţi dac-ar fi să plece, tu tot n-o să rămâi fără slujbă.” Şi uite aşa m-am ars.

*

M-am visat luptându-mă cu mine însumi în mocirlă. Ne înjuram unul pe altul şi încercam să ne sugrumăm. în acelaşi timp, cineva psalmodia cu smerenie Troparul Casianei2.

Apoi, cei doi s-au transformat într-un alt Chrysova-landis, iar el a strigat de trei ori „Mă sufocă vântul ăsta”. De undeva se auzea în surdină o arie din Tosca.

Ciudat vis.

*

Nu mă pot imagina cerşind sau spălând parbrize. Dar nici pe părinţii mei nu mi-i pot imagina căzând victimă exploatării cuiva, mai cu seamă unei viitoare nurori.

Taică-meu are acum optzeci şi şase de ani, e ofiţer în retragere, om familist, studios şi bisericos. O viaţă liniştită. Mereu s-a preocupat de mine, mi-a împrumutat bani şi m-a ajutat.

Obişnuia să-mi zică „Ai grijă, ai grijă, ai grijă!”, insă eu eram un hârb fără capac şi mă întorceam după cum bătea vântul. Om sever, tata, dar şi îngăduitor. Adică, atunci când eu insistam, el dădea înapoi. Da.

— Tată, vreau să merg la Londra, dă-mi o sută de mii de drahme!

Mi le-a dat.

— Tată, am o mică datorie la bancă. A achitat-o pe loc.

— Tată, am o problemă, mă poţi ajuta? N-a stat pe gânduri.

— Tată, trebuie să mă internez. M-a ajutat.

Niciodată nu mi-a zis „Nu”. Acum, când mă gândesc mai mult, îmi dau seama că era ca un câine care latră, dar nu muşcă – abia acum pricep. îl respect şi-l apreciez. Până la douăzeci de ani, mi-era tare teamă de el. Apoi, doar l-am respectat, fiindcă a pătimit mult. E un om care a trecut prin multe în viaţă. Un părinte nu vrea niciodată răul copilului. îl bucura mult faptul că mereu aveam legături cu mănăstirile şi bisericile, e şi el un om cu frica lui Dumnezeu. Toată familia mea este aşa.

Când, la optsprezece ani, am intrat la Şcoala de Subofiţeri Jandarmi din Trikala, mi-a spus „Bravo”, dar nici când am abandonat-o şi am fugit de-acolo, căci nu mai rezistam, n-a zis nimic.

Nu mi s-a pus niciodată de-a curmezişul. Da.

Poate că de-aia, mă gândesc eu, n-am părăsit casa părintească, deşi am împlinit cincizeci de ani. Fiindcă mă simt în siguranţă şi iubit.

*

Mi-am sunat o fostă colegă să-i spun la mulţi ani şi să-i cer şi vreo colaborare, iar ea a închis zicându-mi „Chrysovalandis, m-ai nimerit pe picior de plecare, vorbim altă dată”.

Doamna, vezi bine, nu mai are nevoie de mine, şi-a găsit un loc călduţ la Atena 20043 şi ia două mii

2 Sfânta Casiana, călugăriţă şipoetă bizantină, a trăit în secolul alIX-lea. Creaţia sa, Troparul Casianei, se cântă în Vinerea Mare (n. tr.).

3 Echipa organizatorică a Jocurilor Olimpice de la Atena din 2004 (n. tr.).

de euro pe lună, plus bonusurile, dar odată şi-odată s-o termina zaiafetul şi atunci să vedem...

De altfel, mulţi dintre foştii colegi cărora le-am făcut deseori un bine, acum, când le-am cerut ajutorul, s-au purtat câineşte cu mine. La fel şi câţiva patroni de firme mici, care, pe când eram la Ducă-se-pe-pus-tii, mi se ploconeau ca să le dau de lucru, iar acum, când s-a stricat treaba, se fac că nu mă cunosc. Nu contează, are Dumnezeu grijă. Ei să fie bine! Asta e o binecuvântare de la duhovnicul meu, să zic „Are Dumnezeu grijă” şi să le mulţumesc chiar şi celor care m-au nedreptăţit, ca să am conştiinţa curată. Cât pot, îl ascult pe duhovnicul meu. Mi-a spus ce să fac în viaţă, cum s-o ţin sub control, ca să n-ajung la spitalul de nebuni.

*

Când ajungi falit, începi să te gândeşti cum s-o scoţi la capăt fără bani. Vrei să bei undeva o cafea gratis. Vrei să te aşezi undeva şi să vorbeşti. Am cercetat îndelung problema asta a lipsei banilor.

Din acest motiv, în fiecare duminică dimineaţa, după slujba de la Sfânta Irina de pe Eolou, trec pe la Biserica Anglicană, unde se împarte cafea. Iar dacă intri şi asişti la slujba lor, îţi fac cadou şi o carte religioasă, în engleză, desigur. (N-oi vorbi eu limba, însă orice carte e cu folos în ce mă priveşte.)

încerc să mă strecor. Da.

*

Mama e un om sfânt, o femeie prin excelenţă casnică, serviabilă – e gardianul casei. Dar a intrat groaza în ea. Mi-o amintesc stând în picioare în spatele tatălui meu după ce-i punea mâncarea pe masă sau râzând în voie singurică, pe ascuns, aproape cufundată în şifonier, în vreme ce-i atârna pe umeraşe cămăşile proaspăt călcate. O priveam speriat şi mă gândeam „Gata, mama a luat-o razna”.

Soră-mea mai mare predă teologia. Om de bibliotecă. Severă şi cuvioasă. Nu seamănă cu noi, cei din familie, nici cu restul rudelor. Extrem de studioasă. Are două diplome şi, cu toate astea, s-a apucat şi de doctorat la cincizeci de ani. Nici că-i pasă că au trecut deja patru ani şi ea tot scrie la el. O să înnebunească cu atâta Plotin. Viaţă personală, zero. Din păcate.

Soră-mea mai mică e versiunea feminină a lui Chrysovalandis. (Vreau să spun că are părţile bune ale caracterului meu, şi nu pe

cele care m-au condus la desfrâu şi dezmăţ.) Acum se îngrijeşte de casă. Nu există slujbe serioase pentru o fată plăpândă de patruzeci şi patru de ani. Să se ducă să fie vânzătoare? O să-i ceară vreunul să iasă seara la cafea. Când a vrut taică-meu, în vremurile bune, s-o bage la stat, a refuzat. Noroc că se mulţumeşte cu puţin.

Cât îl priveşte pe subsemnatul, sunt de tot plânsul. Viaţa mea se aşterne pe un imens ogor plin de ardei iuţi. Când cad (mereu în nas), sângerez. Asta e viaţa mea. întotdeauna aterizez în capcane, pe terenuri cu mărăcini şi urzici şi uit că sunt desculţ. Mereu uit să-mi pun pantofi. Nici măcar papuci, deşi ştiu de la bun început încotro mă îndrept. Din păcate, ăsta sunt.

* Dar m-am pocăit. Martor mi-e Dumnezeu. M-am pocăit amarnic pentru toate câte am făcut. Vreau să le las în urmă şi să mă încumet s-o iau de la început. Nu mai vreau amante, nici femei uşoare, nici târfe. Vreau să fiu aproape de Domnul. Iar dacă El mă bine-cuvântează cu o femeie serioasă, atunci în regulă, cu tot dragul o să purced la sfânta cununie. Dacă însă nu mă binecuvântează şi vrea să mă călugăresc, e în regulă şi aşa.

Am înlăturat multă lume din jurul meu, căci am văzut că oamenii ăştia n-au nimic să-mi ofere. Sunt ca nişte ciubere găurite. Fără profunzime.

Vreau să mă audă când mă rog Lui. Ţine-mă departe de ispite, Doamne!

*

Nici prieteni nu vreau mulţi. Puţini şi buni. Liniştiţi, cinstiţi, să nu mă sufoce. Să nu-mi dea cu o mână masca de oxigen şi cu ailaltă să-mi arunce dioxid de carbon. Ce aşteaptă, să mi se strice masca şi să mă înăbuş? Aici am ajuns. Asta e, din păcate, societatea atenianã de azi, care nu ne permite să ne ţinem sub control nici datoriile, nici slujbele. Cu durere în suflet scriu acum toate astea.

Odată, un prieten preot mi-a spus: „Cel ce-a găsit un prieten a găsit o comoară.”4 Am avut cumva prieteni şi i-am abandonat? Am găsit cumva aur şi am trecut mai departe, căutând diamante? Mare greşeală. Am făcut-o, şi acum îmi pare rău. Am făcut-o în deplină cunoştinţă şi luciditate sufletească. Am lăsat deoparte prieteni – mari şi mici, clerici şi laici –, dorind să găsesc diamante. Dar unde sunt? Unde?

Palatele spirituale sunt incomparabil mai presus de cele materiale. Bunurile lumeşti sunt râvnite de oameni ipocriţi, de oameni care fac pe prietenii. Prietenii adevăraţi se preocupă de comorile pe care le ai înăuntrul sufletului şi, oricât de adânc ar fi îngropate, ei fac tot ce le stă în putinţă pentru a le scoate la suprafaţă. Toţi ceilalţi nu sunt prieteni, sunt materialişti, iar materialistul nu dispune de o asemenea limpezime a cugetului, încât să aleagă un om cu însuşiri bune. Fiindcă un om care e materialist nu are nici sentimente, nici linişte, nici seninătate sufletească. Nici măcar o pernă moale pe care să doarmă. Pentru că nu are conştiinţa curată. Da.

1 Înţelepciunea lui Iisusfiul lui Sirah 6,14 (n. a.).

Nu ştiu. Mai există oare idealişti, deşi vedem că majoritatea angajatorilor (cel puţin nouăzeci la sută dintre ei) se dau în vânt după străini, fiindcă aşa scutesc nişte cheltuieli?

întreaga Grecie a căzut pradă acestui flagel. Spiritual şi material. Iar în Atena e încă şi mai rău.

* De fiecare dată când mă văd, domnul I. şi domnul T. mă cheamă la ei şi-mi dau de băut. Au portofelul gros, iau pensii grase, încasează şi vreo şase-şapte chirii fiecare. Ştiu că n-am nici un sfanţ şi mă cinstesc. Mai deunăzi, când mi-au zis „Hai, Chrysova- landis, să bei şi tu ceva!", m-a podidit plânsul – nu ştiu de ce. Probabil că din iubire.

Alaltăieri, când m-au zărit din nou şi m-au che-mat, nu m-am dus, m-a apucat ruşinea. Să am cincizeci de ani şi să beau de la alţii! în ce hal m-a adus Ducă-se-pe- pustii...

*

După Ducă-se-pe-pustii am avut două locuri de muncă, tot în branşă. (Artele grafice încă se ţineau bine pe la sfârşitul anilor '90.) Dar nu mă plăteau, iar al treilea pe care l-am găsit era foarte departe, în Koropi, şi mi-a dat peste cap sănătatea. Korydallos-Koropi, Koropi-Korydallos, erau optzeci de kilometri dus-întors. Pe scurt, două ore jumate la dus şi două la întors. Autobuz din Korydallos spre Omonia şi de-acolo al doilea până la intersecţia Markopoulos şi apoi taxi spre zona industrială. La fel şi seara. M-a obosit, m-a epuizat, m-a adus la sapă de lemn. Numai pentru transport aveam nevoie de douăzeci de mii de drahme pe lună. începeam serviciul la opt dimineaţa şi terminam la şapte jumătate seara. Până să ajung acasă, se făcea nouă jumătate, zece. De multe ori, nu mai apucam nici duş să fac, mâneam şi mă apuca somnul în faţa televizorului.

Da. Editură clasa A, cum zicea şi un coleg, înseamnă „Editură clasa Albaneză". Majoritatea angajaţilor erau albanezi. Nu îndrăzneau să scoată o vorbă, firește. Locuiau prin preajmă, în nişte coşmelii. Cinci-şase oameni în aceeaşi cameră şi fiecare plătea chirie de la zece mii de drahme în sus.

M-am dedicat cu tot sufletul (aşa cum fac mereu) acestei firme, dar din partea patronului n-a existat nici o recunoaştere. Din păcate. Un litograf, un tipograf, un legător, un culegător de semne din anii '80 sunt nişte marginali acum, trebuie să facă altceva ca să poată supravieţui. Oameni excepţionali, cu experienţă şi talent, nu mai pot în ziua de azi să găsească de lucru. Ne-au terminat tehnologiile. E o situaţie tragică. Găsesc de lucru ospătarii în taverne, portarii, la cluburi, groparii, proxeneţii, vântură- lume, arivişti, străinii, nu noi, care ne-am jertfit viaţa în slujba cărţii. Câţi dintre noi n-au rămas celibatari ca să se dedice Artei lui Gutenberg, cum îi spun nemţii!

*

Nu vreau să mai merg în case de toleranţă. M-am pocăit, m-am spovedit şi am început să duc o viaţă cuviincioasă. Caut o fată, s-o

iau în căsătorie. îmi cântăresc perspectivele. Poate că va trebui să dau jos câteva kilograme. Da. Am văzut multe la viaţa mea. Adică am o aşa de mare şi de ascunsă gamă de experienţe în ce priveşte corpul şi purtarea femeilor, încât vreau, cu voia Domnului, să găsesc o fată bună, nu vreo curviştină. N-am de gând, fireşte, să-i spun soţiei secretele mele. Când îi faci astfel de confidenţe unei fete, cu siguranţă c-o să te scuipe în faţă, chiar dacă e o stricată şi a făcut cele mai teribile lucruri. E o chestiune ce ţine de egoism: după atâtea naufra-gii – te va întreba ea –, la mine ai venit să-ţi arunci ancora, în portul meu? Hai, marş de aici, derbedeule!

Vreau să găsesc o femeie care să nu fie prostituată, dar care să mă respecte aşa cum îi respectă prostituata pe bărbaţi. în tinereţe, am intrat într-un bordel, m-am dus la matroană şi i-am zis:

— Nu am trei mii de drahme, am doar două mii cinci sute. Pot intra?

-Nu.

— De ce?

— Pentru că femeia care sade la aşternut n-are preţ. Şi asta să-ţi intre în minte pentru totdeauna!

Adică, e ca şi cum banii pe care i-i plăteşti nu i-ar lua ea, m-am gândit eu.

Duhovnicul meu zice că trebuie să mă feresc de prostituate, în primul rând, pentru că sunt pline de mii de boli şi, în al doilea rând, pentru că, dacă nu mă rup de toate astea, n-o să mă pot aşeza la casa mea cu o femeie, o să rămân pentru tot restul vieţii un neică nimeni. Desigur, nu-i chiar aşa de simplu, dar îmi spune că trebuie să mă străduiesc, să fiu mereu vigilent.

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Domnul m-am rugat. Vărsa-voi înaintea Lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea Lui îl voi spune. Când duhul meu se istovea în mine, atunci TU îmi cunoşteai cărările. în calea aceasta, în care am umblat, ei mi-au ascuns o cursă.5

*

Ce m-am mai bucurat când s-a născut soră-mea a mică! Eu aveam şase ani, iar cea mare, zece. Stă-team mereu aplecat deasupra leagănului. O priveam cu orele, îmi zâmbea şi inima îmi sălta de încântare. Nu voiam să las pe nimeni să se apropie – mă scotea din sărite. Când a împlinit patruzeci de zile, s-au

5 Psalmi 141,1-3 (n. a.).

adunat acasă la noi rude şi colegi ai lui taică-meu. Se îmbulziseră în salon şi n- aveau de gând să mai plece. La un moment dat, m-am enervat şi am început să le strig: „Lăsaţi-o în pace! Aţi ameţit-o de cap! Poftim, aţi făcut-o să plângă!” şi apoi: „Da' voi n-aveţi casă?” Taică-meu mi-a tras o palmă zdravănă, de era să-mi rupă maxilarul.

*

Nu ştiu, acum când văd o femeie, îmi vine mereu în minte Frumuşica şi mă gândesc cât de necinstit s-a purtat cu mine. M-a rănit toată povestea asta. E o pată neagră în inima mea.

Odată, am zărit-o pe stradă şi a fost cât pe ce să vomit. Am schimbat pe dată direcţia. Mi s-a făcut greaţă. O greaţă profundă. Mai mult faţă de mine. Cât am decăzut! Cum e în stare o femeie să pună mâna pe un bărbat care e bine mersi şi să facă din el un gunoi...

M-am ascuns repede în scara unui bloc şi am început să plâng cu sughiţuri. Mă dădeam cu capul de perete şi strigam: „Idiotule, idiotule, idiotule!" Nici nu ştiu cum am ajuns acasă. Psihiatrul meu, domnul Zalmas, mi-a crescut doza, şi aşa am reuşit repede să mă liniştesc.

Nu vreau s-o mai văd, nu vreau să mai ştiu de ea. *

De aceea, sufletul nostru trebuie să fie ca o fortăreaţă în care otrepelor să le fie interzis să se vânture când vor. Nu se poate ca orice muieruşcă vulgară să găsească o uşiţă, să intre şi să ne devasteze, să ne cucerească sufletul. Trebuie să ne ţinem porţile zăvorâte şi să întrebăm: „Cine bate?"

*

Am cumpărat de pe strada Universităţii o amărâtă de plăcintă cu brânză. Am dat pe ea un euro şi treizeci de cenţi. Adică, patru sute treizeci de drahme. Aceeaşi plăcintă cu brânză, înainte de schimbarea monedei, costa şaizeci şi cinci de drahme. Iar salariile au rămas exact aceleaşi, au îngheţat cu totul. Unde o să ajungem?

*

Pe vremuri, eram un om tare închis, nu vorbeam deloc despre mine şi despre chestiunile care mă frământau. De puţină vreme însă, am decis să apuc calea cea nouă a adevărului şi să spun tot, fără teamă, duhovnicului meu. M-a sfătuit să fac asta o fată extraordinară, prietenă bună a soră-mii mai mari. Mi-a zis să spun totul duhovnicului meu, fiindcă, atunci când vorbeşti cu el, când te spovedeşti, e ca şi cum l-ai vorbi chiar lui Dumnezeu.

De aceea îmi place să mă duc la Sfântul Munte, unde există oameni de un înalt nivel. La ultima mea vizită acolo, s-a petrecut ceva tipic locului: pe drumul înspre Mănăstirea Xiropotamu am întâlnit un tânăr care părea pălit cu leuca, n-avea nici un ban şi era şi înfometat – pricepi din prima că ceva nu e în regulă.

— Prietene, mergi la mănăstire? mă întreabă. -Da.

— E prima oară când mergi sau te ştii cu ei?

— Mă ştiu, i-am răspuns un pic tulburat, că or să mă vadă cucernicii părinţi împreună cu drogatul ăla.

— Poţi pune o vorbă să mă găzduiască şi pe mine?

Intru în mănăstire, mă duc la părintele Zaharias şi îi spun ce şi cum.

— Să mergem la stareţ!

Ne adresăm stareţului, iar el ne spune direct:

— Omul are nevoie de noi.

Şi i-au dat imediat să mănânce, să bea, să se spele şi o cameră, unde să stea.

Apoi, ne-a chemat pe amândoi în casa de oaspeţi a mănăstirii şi ne-a adus un ciorchine mare de struguri razachie incredibil de buni, iar tânărului i-a oferit şi o carte duhovnicească. în

continuare, ne-a dat sfaturi şi ne-a vorbit despre o mulţime de lucruri interesante şi utile. Eu am rămas până la sfârşitul săptămânii, însă băiatul a rămas vreo zece zile, din câte am aflat. Şi când a venit vremea să plece, i-au dat bani şi i-au cumpărat în plus şi bilete spre Atena. Oameni de bună calitate. Milostivi.

în ziua aceea, părintele Nicodim ne-a vorbit despre Rai şi Iad. Ne-a spus o poveste care mi-a rămas pe veci în minte.

Un călugăr a vorbit, prin rugăciune, cu un alt călugăr care murise şi a aflat că era în Iad. Tare s-a amărât şi, îngrozit, a zis: „Doamne Dumnezeule, arată-mi, rogu-Te, ce înseamnă Iadul!" Şi Dumnezeu i-a răs-puns: „O să afli mâine." Şi, în dimineaţa zilei următoare, le-a trimis la mănăstire un vierme din Iad. Şi viermele ăla putea aşa de rău, încât călugării au fost nevoiţi să părăsească mănăstirea, să fugă cât mai departe cu putinţă. Şi a zis călugărul: „Aşa pute, Doamne, în Iad?" Iar El i-a răspuns: „Aşa pute un vierme. în Iad există trei milioane de astfel de viermi."

îmi place tare mult povestea asta şi îmi vine adesea în minte. De fiecare dată când cuget la ea, îmi spun: „E vremea să încetez cu tâmpeniile. De ce să mă destrăbălez, de ce să zic iarăşi atâtea minciuni, de ce să-mi bat joc de părinţii mei?"

Am impresia că respectul meu faţă de ei e un pic ipocrit. Ar fi trebuit să le ofer mai mult. Şi să mă vadă, în sfârşit, aşezat la casa mea. Să le fac şi vreo doi nepoţei, că şi-i doresc atât de mult.

Eu însă simt că am un suflet nemernic, de aia mă şi macină vini cumplite. Dar sunt convins că, prin ajutor de la Domnul, lucrurile or să se îndrepte. Doar Domnul Dumnezeu poate să mă ajute. Da.

*

Ţinându-se de mână, un cuplu a venit şi s-a aşezat în faţa mea. Un pakistanez şi o grecoaică. Auzi, lume, auzi: grecoaică get-beget să aibă gagic un pakistanez!

Ce naiba! Mă simt jenat. Tare jenat. Faţă de bărbăţia grecilor.

*

Soră-mea mai mare e un om rezervat. Opusul meu. Nu e căsătorită. Nu pot s-o judec, fiindcă ea măcar are un salariu şi trăieşte decent. De-aş putea şi eu să trăiesc aşa! Tare m-ar mâhni dacă aş afla că s-a abătut de la drumul cel drept. E cu totul şi cu totul tradiţionalistă: casă-slujbă, slujbă-casă. Nimic altceva. Şi citit. Nu tu plimbări, nu tu cafele, nu tu magazine. E o fată chivernisită, nu dintr-alea extravagante. Eu nu vreau surori extravagante. Da. M-oi uita eu după fete extravagante, emancipate, moderne, dar, când intru în casa mea, îmi schimb masca, devin ca un călugăr.

*

M-am rugat de mii de oameni. Recunosc că sunt vremuri grele, dar ştiu care angajatori întâmpină dificultăţi financiare şi care nu. La una dintre marile legătorii văd în fiecare an tot mai puţini greci şi tot mai mulţi imigranţi. Patruzeci la sută dintre angajaţii asiguraţi din Grecia sunt străini... Se mulţumesc cu o simbrie mică, fără plată pentru orele suplimentare, şi zic întotdeauna „Da"

la orice li se cere. O fac din două motive: primul, ca să câştige încrederea patronului şi, al doilea, ca să-i scoată din joc pe greci, pe care îi consideră rivali. Ia imaginaţi-vă! Imigranţii îi consideră rivali pe greci! Uite unde am ajuns!

Oare trebuie să-mi schimb cetăţenia? Mă tot gândesc.

Mi-au zis lingău, mi-au zis cirac, mi-au zis acolit al lui Ducă-se-pe-pustii. Credeau că nu ştiu. Ştiam tot, dar ce puteam face?

Credeau asta fiindcă numai pe mine mă lua cu el la plimbare duminicile. (Soţia lui era mare carto-foră, altceva nu mai ştia.) Eu aveam politica mea şi acceptam din două motive: mă gândeam că, unu, l-o apuca mărinimia şi mi-o da şi mie un ban în plus pentru orele suplimentare şi, doi, că o să mă avanseze. Dar degeaba. Eu eram numai lapte şi miere, iar el, otravă pură.

Mă suna duminica dimineaţa şi îmi zicea „Vino în Kifisia!" Nu mă întreba dacă făceam altceva în clipa aia sau dacă aveam program pentru mai târziu, îmi zicea sec: „Vino!" Iar eu dădeam fuguţa la el. Schimbam trei mijloace de transport. O dată să fi venit şi el să mă ia, ce mare lucru! Un ticălos.

Vara, ne duceam la mare, iarna, la munte. Pe drum, discutam, e adevărat, despre multe lucruri interesante. Mă răscolea însă imediat ce amintea de surorile mele. Zicea că mă chinuiesc şi că mereu alerg pentru ele, fără măcar să primesc un „mulţumesc" (lucru fals, desigur).

— Nu le e ruşine, măgăriţele, că stau pe capul tău şi nu se mărită...

— Dar toţi trei suntem necăsătoriţi.

— Băi, n-o puneţi şi de-o orgie împreună? îmi răspunse odată nemernicul, de-mi veni să deschid portiera şi să mă arunc în prăpastie.

Nesimţitul nu şi-a dat seama şi mi-a zis ca de obicei:

— Ca să conduc bine, trebuie să-mi cânţi.

Şi eu cântam ore întregi în fiecare excursie. începeam întotdeauna cu „Mare largă", ajungeam la „Balada lagărului Mauthausen" şi apoi la „De-ar avea inimile zăvoare" şi „Miau, pisoiaş!", „Mintea mea înceţoşată", „Povestea mea, păcatul meu", şi cântece populare şi de pe insule, şi cântece de pahar, iar el, fermecat, apăsa pe acceleraţie; repertoriul meu culmina mereu cu versurile astea:

Ca pasărea liberă o să trăiesc,
Nu-ntr-o colivie să pătimesc,
După o cănăriţă să jinduiesc.

Ştiam că erau dedicate nevesti-sii pasionate de cărţile de joc.

Odată, în vreme ce ne duceam spre Marathon ca să bem o ţuiculiţă, a cerut să asculte „Sunt vultur fără aripi"6 şi tot apăsa pe acceleraţie, că pe mine m-a luat frica şi i-am zis:

— N-ar fi mai bine să mă opresc din cântat?

— Nu, continuă, e foarte bine aşa, mi-a răspuns.

— Te rog, în faţă avem o autobasculantă şi în spate un camion, cum o să depăşeşti?

Dar el nimic, mi-a cerut „Strangers în the Night” şi a apăsat pe acceleraţie. Fără să-i pese nici un pic de mine. Da.

Altă dată, când, în loc de duminică, am ieşit sâmbăta, i-am zis:

— Vreau să mă tund.

— Acum, că trecem prin Kalamos, o să te duc la unul bun. O să dai vreo două- trei sute.

— Două-trei sute? Da' ce, sunt ţap? La ce frizer mă duci?

— Dacă nu mi-ai zis mai devreme, ca să-ţi fac programare în Kolonaki7!

Mereu mă făcea să mă simt prost. Mă punea să alerg de la şapte dimineaţa până la unsprezece noaptea. Un măgar epuizat şi înfometat, împovărat până la gât.

Odată, crezând eu ca prostul că suntem prieteni, m-am dus la el şi i-am zis:

— Dă-mi, te rog, cincizeci de mii de drahme în avans pentru operaţia soră-mii mai mici!

— Du-te la contabilitate! mi-a răspuns sec, fără să-mi arunce o privire, iar contabila m-a trimis la

6 Titlurile amintite aici sunt compoziţii celebre, semnate şi interpretate de mari nume ale muzicii greceşti (n. tr.).

7 Cartier select din centrul Atenei (n. tr.).

Ptiu-Drace (asociatul lui), iar ăla (din acelaşi aluat) mi-a zis: „Grăsunică, n-avem bani.”

Câte, dar câte jigniri, până şi de faţă cu oameni străini.

La un moment dat – o aveam în birou pe directoarea de la departamentul de creaţie al unei mari companii publicitare şi discutam despre nişte broşuri –, vine Ducă-se- pe-pustii şi, tocmai când îi vorbeam doamnei despre preţuri, mă întrerupe: „Ai vorbit destul, du-te să aduci nişte cafea!”

Băi, bulangiule, un singur om ai ca să-l foloseşti drept vitrină a magazinului tău (zilnic veneam în contact cu o mulţime de clienţi), iar tu îl tratezi cu dispreţ? Şi stai şi le zici altora că nu întotdeauna îmi fac bine meseria? Era însă un caz psihiatric: făcea asta, mi-a zis medicul meu, adică îşi desconsidera angajaţii, ca să crească el în ochii celorlalţi. Adică, vezi Doamne, eu deţin o asemenea afacere, chiar dacă sunt înconjurat de incompetenţi. Totuşi, îi îngăduia lui Poale-n-brâu să-l contreze şi să- 1 ia peste picior, ca să nu zic că se şi amuza atunci. („Poale-n-brâu” am botezat-o eu. Şi aşa i-a rămas numele. Avea o mutră suptă plină de coşuri, ochi bulbucaţi şi un nas cârn. Şi măsura un metru treizeci – asta cu mâinile ridicate.) Dacă un şef acceptă să fie luat în râs de o fetişcană, atunci îţi dai seama că există o problemă gravă. De natură psihiatrică.

„Poale-n-brâu”, îmi spunea doamna Ch., femeia de serviciu, „face din el ce vrea.” Lucrul ăsta, fireşte, înseamnă trei lucruri: fie că respectiva ştia vreun secret despre el, fie că era masochist, fie pur şi simplu că era nebun de legat. Un abis, sufletul omului.

*

Ce bucuros sunt! Pe zi ce trece, surioara mea îşi revine tot mai mult după atacul cerebral. A început să mănânce şi, mai cu seamă,

să zâmbească.

Ori de câte ori vorbesc despre sora mea, simt cum mă cuprinde emoţia...

*

Dumnezeu i-a dat omului două lucruri esenţiale: libertatea şi integritatea corporală. E ştiut faptul că, în majoritatea cazurilor, omul se naşte sănătos. Singur se distruge şi singur provoacă majoritatea bolilor. Colţii păcatului sunt mortali, după cum spune şi Apostolul Pavel. Aşadar, noi înşine ne creăm proble-mele, şi pe cele trupeşti, şi pe cele sufleteşti, şi pe cele financiare, pentru că nu ne-am dedicat Domnului. De ce? Nu cumva trebuie să ne reevaluăm principiile, să începem iarăşi să ducem o viaţă firească? Oare omul s-a născut, până la urmă, ca să fabrice bombe, să construiască maşini de superlux, Mercedes, Jaguar şi Rolls-Royce, ori să-şi cultive grădina, să citească şi să scrie cărţi şi să discute cu oameni instruiţi? (Care astăzi, din păcate, sunt tot mai marginalizaţi.)

Libertatea mişcărilor, iniţiativa, libertatea voinţei: alfa şi omega. Asta ne-a învăţat Hristos. Asta ne-a transmis prin Noul Testament.

*

Instantaneu al unei dimineţi de weekend la cafeneaua Noul Bizanţ: fată fragedă, pe la vreo douăzeci şi cinci de ani, împreună cu un tip de şaptezeci. De ce umblă cu el? Sigur ca să-l stoarcă de bani. Bine, nu zic nu, există şi femei cărora le plac ăia mai în vârstă, dar să nu existe o diferenţă mai mare de trei-zeci de ani... Pentru că, altminteri, avem de-a face cu o boală, cu gerontofilia. Şi mai era şi zglobiu tataie, într-o mână ţinea espressoul şi cu ailaltă o pipăia, într-un loc public! Ăştia sunt aşa- numiţii „moşnegi obsceni”.

*

Oi fi eu de statură medie, dar am grijă să-mi func-ţioneze mintea, iar studiul ajută foarte mult la asta.

Din păcate însă, din pricina diabetului, obosesc foarte repede. Dacă aş fi avut o diplomă, situaţia ar fi fost cu totul alta.

Am cumpărat două cărţi excepţionale – Sfătu-ire către duhovnic a Sfântului Nicodim Aghioritul şi Rugăciunea domnească a Sfântului Grigorie de Nyssa –, dar nu pot citi mai mult de trei pagini odată; şi pe astea cu mare greutate. Când mă întind noaptea în pat, simt o cumplită sfârşeală şi vreau să mă liniştesc, să mă relaxez, să nu aud pe nimeni vorbind, până să mă cuprindă uşor, uşor Moş Ene în braţele lui. întâi de toate, desigur, îmi fac rugăciunea, pun mâna în dreptul inimii şi zic: „Doamne Dumnezeule, ţine-mi sub oblăduirea Ta familia şi dă-mi mie linişte şi pace.” Vreau să aflu împăcare cu mine însumi. Când găseşti pacea, înţelegi şi cine eşti, şi fie decolezi, fie aterizezi şi zici: „Acum pot să zbor cu aero-planul. Să dau rotocoale de vultur deasupra mărilor şi a munţilor, fără să păţesc ceva.”

Să-mi găsesc liniştea, asta vreau, să uit de frământ-tări, de bănci, de serviciu, de Ducă-se-pe-pustii, de Poale-n-brâu, de Frumuşica şi de toată şleahta ei.

*

Dacă m-aş căsători, aş vrea o femeie pe la vreo treizeci şi cinci de ani, cuviincioasă şi fără ţinută excentrică. Mie nu-mi plac astea. Nu mi-ar plăcea aşa pentru că nu vreau să se facă foarte frumoasă şi provocatoare, iar ceilalţi să spună: „Poftim, şi-a găsit neisprăvitul muieruşcă în toată regula."

Aş prefera o franţuzoaică (din Paris, de preferinţă). Cred că grecoaicelor li se potriveşte sângele francez, tot aşa cum şi grecilor li se potrivesc franţuzoaicele. Miar plăcea mai degrabă ca nunta să se facă la Paris, însă e nevoie de mulţi bani. în plus, nu ştiu dacă ai mei ar putea călători. Dar şi Biserica Rusă de aici e în regulă. O sală plină cu flori, doi preoţi şi un cor de femei cu voci frumoase, care să intoneze imnuri ruseşti, în stil bizantin. După ceremonie, o petrecere tradiţională autentică şi cu orchestră din oraşul meu natal, din Karditsa. Dar fără exagerări. Ca să pot şi eu să mă bucur de mireasă. Şi ea de mine. Căci m-am hotărât: n-o să mai cad la aşternut cu o femeie înainte de nuntă. Să mă învrednicesc şi la un pic de asceză. Dumnezeu le vede pe toate şi, când mi-o iau în cap, mă pedepseşte. Să fiu un pic mai cumpătat.

Aşa cum mi-a zis mai demult soră-mea cea mare: „Poartă haină pe măsura ta!" Şi a avut dreptate. Nu pot să port 38 la pantof şi nici grade de general. Nu sunt nici general, dar nici un copilaş, ca să port pantofiori.

*

Aş vrea o viaţă normală, ca a unui orăşean din anii '20 sau '30. Cu o casă confortabilă şi călduroasă. Din piatră. De preferinţă, să aibă şi pian. Să ascultăm în familie ştirile de la radio, într-o atmosferă selectă şi frumoasă. Momentul ăsta e sfânt pentru mine. Să mâncăm fără să vorbim. Aşa cum fac călugării pe Sfântul Munte. Cu o singură diferenţă: în loc să ne îndreptăm întreaga atenţie spre monahul care citeşte pilde, să ne concentrăm asupra prezentatorului serios de la radio (care e, totodată, un jurnalist integru). Informarea este ceva sfânt. Asta chiar dacă în Grecia a decăzut şi a devenit teatru – unul de proastă calitate. A ajuns să fie showbiz. Din nefericire.

Voiam să trăiesc în epoca lui Dionysis Papagian-nopoulos, a lui Vasilis Logothetidis. Să fiu vecin cu Gheorghia Vasiliadou8. Să stăm pe veranda casei ei (ea, cu baticul pe cap şi dată cu ruj rubiniu, eu, în robe

8 Dionysis Papagiannopoulos (1912-1984), Vasilis Logo-thetidis (1898-1960) şi Gheorghia Vasiliadou (1897-1980), actori de cinema celebri (n. tr.).

de chambre) şi să ne bem cafeluţa. S-o ascult istori-sindu-mi poveşti şi să mă rog să nu se mai termine cafeaua. Apa să nu se încălzească, să rămână mereu rece. Şi smochinul să răspândească miresme.

* Soră-mea mai mare a fost mereu severă. Când au început telefoanele cu Frumuşica, au apucat-o toate pandaliile. Pricepuse, datorită intuiţiei sale feminine, că ailaltă voia să mă joace pe degete şi se străduia să mă protejeze. Eu însă nu eram conştient de asta atunci, dragostea îmi înceţoşase judecata. Când m-am dus la Londra ca să găsesc casă pentru respectiva, i-a sunat maică-sa pe ai mei şi le-a cerut mobilul meu. Nu spusesem nimănui unde mă duc, de la ea a aflat soră-mea şi a cuprins-o turbarea.

„Nu ştiau ce ai de gând să faci acolo? De unde şi până unde cauţi tu casă pentru fiică-sa? Da' ce, eşti sclavul lor? Te dau banii afară din casă, Chrysovalan-dis? Ai luat-o razna de tot?" urla ea la telefon, iar mie îmi pierise piuitul.

Nu mai vreau să-mi amintesc de momentele alea amare, de momentele de dragoste distrugătoare din Pangrati9. Vreau să mi le şterg din minte.

*

Acum, viaţa mi s-a schimbat, dar mulţi ani am dus-o prin bordeluri. întotdeauna am urmărit femeile frumoase şi am crezut că voi reuşi să le cuceresc. Nu se poate însă; chestiunea (acum m-am dumirit) cere o mare măiestrie, iar eu n-o deţin. Doar plătind pot să am parte de această facilitate. Cine e de vină? De vină e înfăţişarea mea. Nu port haine cochete, nu mă parfumez, nu frecventez grupuri promiscue, adică fete cu care stai bine mersi de vorbă şi apoi îţi zic „Am ameţit" şi te oferi să le conduci acasă cu maşina, dar

9 Cartier al Atenei (n. tr.).

schimbi drumul şi o apuci spre hotel, şi toate sunt lapte şi miere. Eu, în situaţia în care mă aflu, nici maşină n-am, nici bani de hotel.

*

L-am visat pe domnul Grigoris, fostul meu şef de la Atribuţia. Mă îndrăgea tare mult, mă lăsa să plec mai devreme de la serviciu, îmi dădea bani de buzunar şi îmi cumpărase un joc de şah, unul de table şi încă unul de „Nu te supăra frate".

„Tu eşti un copil", îmi spunea, „iar copiii trebuie să se joace. învăţătorul învaţă, stareţul călăuzeşte, păstorul păstoreşte, iar copilul se joacă."

Mi-aduc aminte că, puţin înainte să moară, a trecut pe la noi pe acasă şi i-am strecurat în buzunar douăzeci de mii de drahme. Rămăsese fără slujbă o lungă perioadă şi, în ultima vreme, trăia dintr-o amărâtă de pensie de invalid, de pe urma cancerului. El, care odinioară fusese un boier şi îi ajutase pe toţi cei aflaţi la ananghie.

Mereu îmi zic când mă gândesc la el: „Unde eşti, dom' Grigoris, cu glumitele şi năzdrăvăniile tale? Tu m-ai învăţat meserie (era cel mai de seamă meşter din breasla noastră), tu m-ai învăţat tot. Unde eşti acum?" Am fost tare amărât când a murit, am plâns zile în şir. Din păcate, am aflat la o lună după. Şi în clipa aia am simţit că mia sfâşiat cineva inima, că a luat o bucată din ea şi dus a fost. Ca zmeul din Lunea CuratălO, care stă spânzurat pe cer şi ţi-e mai

mare dragul de el, iar dacă, la un moment dat, se rupe sfoara, zmeul nu se prăbuşeşte, ci se înalţă tot mai sus şi se pierde în zare, tot aşa cineva a tăiat sfoara şi dom' Grigoris s-a dus departe, pentru totdeauna. Vreau să-l întâlnesc pe lumea ailaltă. Se spune în Evanghelie că

10 în Grecia există obiceiul de a fi înălţate zmeie în Lunea Curată, prima zi din Postul Paştilor (n. tr.).

se vor scula din morminte drepţii şi că vor înălţa cânt de slavă dinaintea Domnului. De am fi amândoi psalţi în corul Preaînaltului şi să cântăm, cu toţii, laolaltă cu îngerii şi cu sfinţii, „Slavă Ţie, Doamne!”

Când mă duc la biserică, mereu îl pomenesc: „întru veşnica odihnă a umilului Tău slujitor Grigoris” – şi simt de fiecare dată aceeaşi muşcătură în inimă.

îmi zic că, pentru a-i cinsti amintirea, trebuie să nu-mi schimb meseria, ci să rămân soldat loial pe metereze şi, ca un adevărat discipol, să păstrez drept talisman preţios valorile spirituale primite de la el. Aşa cum un bancher în mâinile căruia ţi-ai încredinţat o bijuterie de mare preţ n-o dă nimănui şi o păzeşte ca pe ochii din cap, la fel nici eu nu lepăd cele primite de la dom' Grigoris, ci le ocrotesc, ca să fiu un bancher spiritual al activităţii tipografice şi editoriale din Grecia.

*

Aş vrea să fac copii din trei motive: primul, fiindcă Dumnezeu a spus „Creşteţi şi înmulţiţi-vă!”, al doilea, să mă îngrijească la bătrâneţe şi, al treilea, să le fac o bucurie părinţilor mei. îşi doresc atât de mult să aibă nepoţei de la băiatul lor! E singurul lucru pe care li—I pot dărui, căci bani n-am reuşit să le ofer până la cincizeci de ani. Din păcate. Numai necazuri am avut pentru ei până acum, măcar să le dau în cele din urmă şi puţină bucurie.

Aş vrea să fac câţi copii o da Dumnezeu. Dacă aş avea posibilităţi financiare, nu m-ar deranja să fac şi trei, şi patru, şi cinci. Şi de-aş dispune şi de o casă mare, ca să locuim cu toţii împreună -chiar şi când or să crească mari copiii, să nu zică „Tată, hai pa şi la revedere!”, fiindcă eu nu i-am făcut aşa ceva tatălui meu şi n-aş vrea ca Preamilostivul să-mi întindă potirul ăsta amar. Aş vrea să stea cu mine şi să le spun poveşti din viaţa mea nebună – nu vreau să plece departe. Poate numai dacă aş avea bani şi i-aş trimite la studii în străinătate. Atunci, m-aş duce o dată pe lună să-i văd. Şi apoi s-ar întoarce la siguranţa căminului lor părintesc. Un părinte întotdeauna îşi doreşte copiii aproape.

Aş prefera să am mai degrabă băieţi decât fete, asta pentru că fetele sunt mai greu de strunit şi fac ce vor din taţii lor. E mult mai greu să ţii în frâu o fată decât un băiat.

Da. Aşa mi-ar plăcea să se scurgă viaţa mea, romantic, să facem plimbări nesfârşite pe bulevar-dele imense ale Parisului. Şi să stăm la cafenele şi restaurante elegante, unde e o linişte deplină, fiindcă francezii discută fără să ridice glasul, au maniere -respectă regulile sociale (chiar dacă te lucrează pe la spate). Să stăm cu

toată familia la una dintre cafenelele frumoase de pe Saint-Germain, să le comand tot ce vor, să plătesc şi să las şi un bacşiş gras. în genere, mi-aş dori tare mult să mă iubească copiii mei. Dezinteresat.

E foarte important ca părintele să aibă încredere în copiii lui şi să nu gândească „Ah, copilul meu aşteaptă să mor, ca să mă moştenească”. Din nefericire, mulţi îşi trimit părinţii la azil, ca să obţină, în esenţă, controlul. Nu proprietatea, ci controlul. Socotesc că e un lucru trist. Eu vreau să am binecuvântarea tatălui meu.

Dumnezeu vede – căci El l-a creat pe om, El îl îndrumă, El îl apără. Ce sens are să pun eu mâna pe casa lui taică-meu şi să apară o ucraineancă şi să mi-o fure în şase luni? E un dublu păcat. Şi păcatul unei crunte hoţii, dar şi marele păcat al risipei. Dublu. Aşa că zic: în regulă, n-am multe şi nici nu-mi trebuie – Dumnezeu mă hrăneşte, Dumnezeu mă are în grijă, iar eu încerc să petrec bine. Fiindcă, aşa cum bine o spun şi ruşii, dacă eşti fără femeie, fără vin şi fără mâncare, atunci măcar să petreci bine. Asta vreau şi eu de la viaţă, să petrec bine. Nimic altceva. Şi o soţie din Anglia (din Londra, de preferinţă) ar fi bine-venită, căci astea nasc copii zdraveni şi blonzi.

*

Când eram mai tânăr, cei de la firma la care lucram îmi datorau nişte bani. într- o zi, îmi zice taică-meu „Mă duc mâine să-i iau”. Eu nu voiam deloc, fiindcă şefii mei erau nişte borfaşi şi mi-era teamă să nu se poarte urât cu el şi să-l supere – era atunci la începutul Parkinsonului, îl ţineam sub control cu medicamente şi medici. Eu îi tot ziceam să nu se ducă, el insista, aşa că m-am enervat, am trântit uşa şi am plecat. Dar, până la urmă, s-a dus şi mi-a adus banii -asta înseamnă să fii tată! Aşa că i-am cerut iertare. Era o sumă mare, ce-i drept: o sută treizeci şi cinci de mii, acum mulţi ani. Mă duc a doua zi la duhovnic şi-l întreb „Ce să fac?” Şi-mi zice: „Nu te necăji, Dumnezeu o să te ierte.”

*

Am rămas cu un mare necaz la suflet, fiindcă omul ăla (uite că-i zic şi „om”), ăla, Ducă-se-pe-pustii, mi-a cheltuit, mi-a risipit cei mai buni ani din viaţă. Cei mai frumoşi unsprezece ani ai mei – până ce s-a scufundat corabia. Cu mine la bord.

Lucram multe ore acolo; credeam, şi mai cred şi acum, că o carte bună e ca o pâine bună. Pâinea bună are nevoie de o pregătire atentă, de făină de bună calitate, dar mai cu seamă de un brutar bun. La fel şi cartea, care e hrană spirituală, nu poate fi lăsată pe mâinile unui imigrant. Acum însă, toţi îi iau să muncească pentru ei – sunt mai ieftini. Adică, te duci într-o tipografie şi vezi că un albanez preia comanda de la client – automat scade imaginea firmei şi a produsului. Nu-i poţi încredinţa treaba unuia care nu se pricepe. Cartea este o meserie cu tradiţie, care

odinioară se transmitea din generaţie în generaţie. Astăzi, situaţia s-a schimbat peste tot: şi în ateliere, şi în tipografii, şi în legătorii. Mă simt tare prost; nu se poate ca un loc sfânt, precum

este acesta al cărţii, să fie invadat de o şleahtă de oameni care nu au şi nu vor avea – cel puţin pentru următorii o sută de ani -nici o legătură cu cartea. Sunt nişte profanatori. Au intrat în joc ca să pună mâna pe comerţ şi să câştige bani. Cartea însă nu este doar un produs comercial, nu e un sutien sau un şampon.

Tata, în tinereţea lui, era tare ţanţoş ca militar get-beget. Un adevărat domn. Când au început problemele de sănătate, ne interzicea să mergem la spital să-l vedem. Se simţea ca un vultur rănit şi nu voia mila nimănui.

Nu cred că se aştepta ca, în momentele de mare impas, să mă port aşa de frumos cu el. Când i-am zis odată: „Tată, n-am făcut nimic pentru tine când eram mic", mia răspuns: „Nu contează, faci acum, când e nevoie."

*

Prima dată când am căzut în păcatul desfrânării a fost pe când aveam şaptesprezece ani, într-un bordel de pe Menandru colţ cu Pireu. Vizavi se afla şi staţia de autobuz. Am văzut o fereastră deschisă şi o femeie sprijinită cu cotul de pervaz. Lângă ea, o ceşcuţă de cafea şi un ghiveci cu flori. Mi-a făcut semn ca şi cum m-ar fi salutat, iar când a priceput că mi-a stârnit curiozitatea, m-a îmbiat: „Nu vii înăuntru să stăm un pic de vorbă?"

Voiam tare mult să mă duc, însă aveam şi o anumită reţinere. în cele din urmă, am intrat cu inima zvâcnind. Auzisem de la alţi băieţi că bordelurile sunt un rai; voiam să-l văd cu ochii mei. Pe atunci, n-aveam nici un complex, nu eram atât de gras.

Îmi deschide o femeie pe la cincizeci de ani, nu fata de la fereastră. Ştiam că aceasta era aşa-numita codoaşă – o femeie foarte drăguţă, totuşi. M-a condus în camera în care aştepta cealaltă. O fată frumuşică, brunetă. Eram foarte ruşinat, dar am lăsat-o să mă dezbrace. Aveam impresia că mai întâi o să mă spele şi apoi o să facem ce-mi spuseseră prietenii mei. Ea însă mă dezmierda încontinuu şi-mi spunea vorbe dulci, aşa cum nu mai auzisem până atunci. Din păcate, mi-am dat drumul înainte chiar de a ne apuca de ceva. Am simţit că a făcut-o înadins, ca să scape mai repede, aşa că nam mai călcat pe-acolo.

A doua oară, m-am dus într-o casă de pe Kolo-naki, unde lucrau Sonia şi Jenny. Sonia era o femeie bine făcută, la patruzeci de ani, cu un fund bombat şi vagin fierbinte. Mi-a oferit multă plăcere. Am făcut de toate – până la capăt şi-n detaliu. M-am mai dus de încă şase ori. Apoi, am pierdut-o şi Jenny mi-a zis foarte mândră că Sonia s-a măritat şi a plecat în Voios". Un client s-a îndrăgostit de ea şi a dus-o departe. Mi-a părut rău, dar şi bine că a ieşit din mocirlă.

Un hotel bine întreţinut, cu femei frumoase exista şi pe strada Chateaubriand. Imediat ce scăpăm de la serviciu, pe la cinci-şase după-amiaza, mă duceam direct acolo, de două sau trei ori pe săptămână. La Elvira mă duc pe dată, că-i frumoasă şi versată.

*

Când aveam bani, lăsam bacşiş gras în orice resta-urant mă

duceam. De aia toţi ospătarii erau foarte atenţi cu mine. Acum însă, sunt un şeic fără cămile. Un scăpătat. N-am crezut niciodată că o să ajung în halul ăsta. Sigur, m-aş putea gândi la prietenul meu

11 Localitate portuară din regiunea Thessalia, situată între Salonic şi Atena (n. tr.).

T., care, director odinioară, a ajuns să lucreze la plata cu ziua.

*

N-am fumat niciodată. N-am avut curaj, pentru că, după ce-am făcut cincisprezece ani, de fiecare dată când mă întorceam acasă, mama şi soră-mea mai mare îmi ziceau: „Ia vino încoace, să te miro-sim!" Cum să îndrăznesc, aşadar? îmi dădeau prietenii gumă de mestecat şi parfum, dar eu nu voiam să risc nici în ruptul capului.

*

Măcar de-ar putea omul să se pocăiască şi să-şi regăsească firea curată! După cum se ştie, nu ne-am născut stricaţi, ci ne-am stricat pe parcurs. Adică, pentru mine omul este precum maşina. O iei de la reprezentanţă strălucitoare şi nou-nouţă, toate-s bune şi frumoase, până când devine un hârb, se defectează, rugineşte, adio.

Un coşciug ambulant, un „chimval zăngănitor"12 devine omul îndată ce apucă pe drumul greşit.

*

Avusesem ceva bani puşi deoparte, însă am picat în capcana băncilor. în cursa lui „Luaţi cârduri de credit şi rezolvaţi-vă treburile". Şi m-am fript. Am luat o grămadă de cârduri de credit şi, din senin, Ducă-se-pe-pustii a declarat faliment. Nicicând nu mi-am imaginat că se va ajunge aici, că voi fi vreme de doi ani şomer. Atunci a început declinul. După aceea, am schimbat trei locuri de muncă în doi ani şi jumătate. Cheltuielile însă se adunaseră: haine, restaurante, cursuri de muzică bizantină, călătorii, toată casa Frumuşicăi şi chiria ei pentru şase luni. Şi, desigur, medici şi medicamente pentru tata şi pentru a mică. Dar toate astea au fost din iubire.

1 Corinteni 113,1 (n. tr.).

Cum să mă mai achit acum de obligaţii? Sunt nevoit să mă ascund. Sună mobilul şi nu răspund. Simt că mă sustrag legii. Sunt răvăşit.

Caut ca un nebun să găsesc de lucru, şi asta mă oboseşte şi mă tulbură şi mai mult. Dar slujba e ca iepurele. Poţi prinde un iepure fără să stai la pândă?

*

Un apropiat, psihiatru, mi-a spus alaltăieri că ar vrea să-l cunoască pe Ducă-se- pe-pustii şi să-i ia un interviu – îl consideră un obiect de studiu extrem de preţios. O formă rară de schizofrenie -puţini o cercetează. I-am dat medicului toate însemnările primite de la respectivul şi mi-a zis că acest om este

un caz aparte, întâlnit extrem de rar.

înainte de Ducă-se-pe-pustii, am lucrat la Servi-ciul Public de Electricitate. îmi găsise acolo un loc -unul deosebit de bun –, ca să mă încurajeze, domnul Nikos, o rudă îndepărtată a mamei. Un om remarcabil, cu un caracter aparte şi politicos. Mă simţeam în siguranţă alături de el. Eram în al nouălea cer.

într-o zi, am sunat la biroul lui, ca să-i vorbesc, şi mi-au zis: „Ştiţi, domnul Nikos a decedat.” Mi-a picat receptorul din mână. M-am simţit ca o corabie cu ancora frântă. Am ieşit şi am rătăcit pe străzi până în zori. Apoi, am început să caut cu mare înfrigurare un nou protector la serviciu. însă n-am găsit şi, astfel, când mi-a expirat contractul, nu mi l-au reînnoit şi am pierdut definitiv şi Serviciul Public de Electricitate, şi frumosul meu birou.

*

Viaţa mea e un păcat şi-o furtună de-nfruntat. Atunci când o să mor, mă gândesc ca pe piatra mea funerară să fie scris:

Aici zace robul lui Dumnezeu Chrysovalandis,
cel vânat de femei,
slujitor al artei tipografice, iubitor al cuvântului
şi admirator al frumosului.

*

Nu poţi pune un scriitor să spele scări de bloc. E o absurditate. în Australia au o lege specială care spune: cel care a studiat cutare meserie poate profesa numai şi numai această meserie. Aici, în Grecia, nu există aşa ceva. Auzi de unul care şi-a găsit de lucru la stat doar cu gimnaziul făcut, iar alta a intrat secretară la nu ştiu care ministru. De ce? Pentru că poartă tanga. Dar ce-ai studiat de ţi-ai găsit o aşa slujbă? Ce-ai citit, ce-ai scris, ce-ai cercetat? Eu, şi cu diploma luată, tot nu m-aş fi dus la stat, pentru că-mi place efortul. Piaţa muncii. Sunt un luptător, nu un bondar.

*

Tot ce produce mintea noastră este menit, până la urmă, să mulţumească trupul. Dar nu desfătarea este problema, ci excesul. Exagerarea. Una e să iau un păhărel de vin aghioritic şi să-l beau încet-încet, de plăcere, şi alta e să dau pe gât trei sticle şi să pic sub masă.

*

Mama tatălui meu, bunica Chrysovalandia, era oloagă – o pedepsiseră Sfinţii Mucenici. Luase două lumânări ca să le aprindă (pentru sănătatea lui tai-că-meu, care era pe atunci o epavă, fiindcă îl dăduseră afară din Armată), pe una, la Biserica Sfintei Născătoare de Dumnezeu, şi pe ailaltă, la Biserica Sfinţilor Mucenici. A uitat şi lea aprins pe amândouă în prima biserică. Cum a ieşit în curte, a priceput ce greşeală făcuse şi s-a întors să ia una înapoi. Sfinţii însă au pedepsit-o: s-a împiedicat în faţa icoanei lor şi a rămas oloagă pe viaţă.

Trăia la ţară, dar o aduceam adesea în Korydallos şi şedea cu noi mai multe zile. Era o femeie foarte bună. A trecut prin multe: cancer, diabet, inimă – până la urmă, moartea i-a venit de la un

atac cerebral. Un om liniştit – stătea toată ziua în pat, împletea şi cânta. Ştia multe cântece patriotice şi populare. De la ea le-am învăţat şi eu. Avea o voce melodioasă şi ochi albaştri, mari şi frumoşi – din păcate, nu i-am semănat în ultima privinţă. Mă iubea mult. îmi tricota hăinuţe, îmi dădea pe ascuns ciocolată şi bomboane -fiindcă de mic eram pofticios.

*

Femeia îşi iubeşte mult copiii nelegitimi, aşa cum hoţul iubeşte ce-a furat. Se zice că sunt foarte deştepţi copiii din flori. La fel, câinii corciţi, care sunt cei mai buni câini de vânătoare. Aşa se zice – nu ştiu sigur.

*

Când a fost să mă ia în armată, taică-meu s-a îngrijit să fac serviciul militar la Pentagonul din Atena. Acolo, doamna K. îmi spusese să aleg compania femeilor dacă voiam să petrec bine. Şi i-am urmat sfatul, am devenit amic la toartă cu multe femei- soldat. Am văzut atunci cum îmi dispare toată ruşinea şi-am zis: femei, femei, femei!

Observam cum ditamai ofiţerii nu suflau o vorbă dinaintea femeilor; căci, îşi ziceau ei, dacă o enervez pe asta care e în graţiile generalului şi mă toarnă, îi poate zice, dacă are chef, cele mai cumplite lucruri despre mine şi dau de belea. Drept urmare, le făceau numai temenele.

Un asemenea caz era şi Tatiana, locotenenta care tăia şi spânzura în biroul ministrului. Toţi îi ştiau de frică – era şi frumoasă, femeie în toată firea. Şi m-a luat la ochi. Eu ştiam că bărbatul e vânătorul, iar femeia, prada. Numai că s-a întâmplat ca prima femeie pe care am cunoscut-o în viaţa mea să fie exact opusul: ea – vânător, eu – pradă. Ea, la patruzeci şi unu de ani, eu, la nouăşpe (tocmai ce abandonasem Şcoala de Subofiţeri Jandarmi, pe care taică-meu îşi dorise atât de mult s-o termin).

La început, s-a arătat prietenoasă cu mine şi m-a făcut ordonanţa ei. M-a băgat la ea în casă, l-am cunoscut pe bărbatu-său (ofiţer şi el) şi pe cei doi copii ai lor. Mai târziu am priceput că mă căra acolo doar de ochii lumii. Să mă împrietenesc cu toţi, ca un fel de fiu mai mare. La un moment dat, s-a dat la mine chiar în salonul lor, însă eu, pentru că-i respectam soţul, am refuzat şi am considerat chiar că e mai bine să nu mai calc pe-acolo. Ea, de câte ori mă vedea la Pentagon, mă chema şi-mi zicea: „De ce mă eviţi? Eu la binele tău mă gândesc. Când mai vii la o cafeluţă?” Tipul clasic de muiere pe care numai la sex o duce mintea. Părea foarte pasională.

Am încetat cu vizitele, însă continuam să ieşim împreună, fără a face însă ceva necuviincios -doar prietenie şi vrăjeală. Mi-era teamă ca nu cumva, dacă mergeam prea departe, să se poarte ciudat faţă de ai mei. Eram sigur că femeia asta urmărea ceva. Aşa fac toate. Nu zic nimic. înainte de futai, nu suflă o vorbă, dar după, înainte de a apuca să tragă ceva pe ele, te întreabă de ce te-ai culcat cu ele şi tu nu ştii ce să le răspunzi. Am priceput-o după două-trei aluzii pe care mi le-a aruncat. Voia să mă îndepărteze de

ei. Voia să mă aşeze în casa ei părintească, în Theba, să mă închidă în ţarc. Poate ca să i-o îngrijesc, să cultiv grădina etc. Avea posibilităţi financiare – îi plăcea rău de mine. Nu voia să-mi toace banii – dimpotrivă, mă scotea la masă foarte des şi-mi făcea şi cadouri. îi convenea să petreacă o oră pe săptămână în ilegalitate. îi plăcea să iasă un pic din rutină. Asta o încânta foarte mult. O atrăgeau prospeţimea mea, felul meu de-a fi. îi plăcea mult când îi vorbeam şi îi spuneam diverse poveşti. Asculta şi se excita. „Ce frumos vorbeşti”, îmi zicea şi mă pipăia. Eu vorbeam sau mâneam, iar ea mă pipăia. Eram şi eu ceva mai neastâmpărat pe atunci. Ziceam, de exemplu, „Mă doare pieptul”, iar ea îmi strecura imediat mâna pe sub cămaşă.

O femeie pasională, plină de sevă. Odată, când m-am dus la ea în birou să-i duc nişte dosare, m-a luat cu asalt. A închis cu putere uşa şi, înainte să pricep ce se întâmplă, s-a repezit şi m-a sărutat lung pe buze. Şi n-am apucat să zic nici pâs. în clipa aceea m-am simţit purificat, ca şi cum aş fi făcut o baie zdravănă şi răcoroasă. De parcă aş fi fost împuţit şi slinos, şi brusc a trecut peste mine un burete-de-mare autentic, cu gel de baie frumos mirositor, de m-a curăţat întru totul. Da.

Cu toate astea, n-am mers mai departe, poate pentru că simţeam că deţinea mereu controlul, iar asta nu-mi plăcea deloc. Mă acaparase pe deplin, făcuse din mine un instrument. îmi zicea mergem acolo, mergem dincolo (era o şoferiţă foarte pricepută şi avea şi o maşină confortabilă): în Eretria, la peşte, în Vâri, la friptură etc. De obicei, îmi făcea cinste, dar şi eu aveam bani, îmi dădea taică-meu. Pe de o parte, îmi plăcea, pe de alta, mă sufocam. Voiam libertate, independenţă şi o relaţie mai sănătoasă, cu o fată mai tânără şi nemăritată.

Ştiu că mă iubeşte încă şi se gândeşte la mine. Dovadă stă faptul că, în fiecare an, de ziua mea, primesc acasă un buchet de trandafiri roşii, tot atâţia câţi ani împlinesc. Ştiu că, dacă aş suna-o acum, în situaţia în care mă aflu, dacă i-aş zice „Tatiana, aşa şi pe dincolo”, i s-ar rupe inima -poate că mi-ar găsi chiar şi de lucru. Are peste şaptezeci de ani, i-a murit bărbatul, copiii i s-au căsătorit, o avea nevoie de cineva lângă ea. Eu însă o sun rar, nu consider că e moral. Trebuie să învăţ să-mi port singur crucea.

Viaţa m-a învăţat că oricum vine clipa când tot trebuie să ne purtăm crucea. Aşa că mai bine s-o purtăm cât timp încă suntem pe picioarele noastre. Mai bine acum, cât mai am forţă şi judecată.

Dumnezeu îl călăuzeşte pe om, îi spune că asta e bine, asta e rău, dar îi dă libertate totală de mişcare, iniţiativă deplină. Stă scris negru pe alb şi în Evan-ghelie: ne-am născut liberi. De aceea vezi călugărul -om sănătos şi fericit – cum zice: „Mă duc să- mi port crucea.”

Şi ce legătură au toate astea cu Tatiana? Nu voia în ruptul capului să-şi vadă fiul călugăr. „Şi dacă insistă?”, o întrebam. „Doar peste cadavrul meu”, îmi răspundea.

Şi pe mine voia să mă priveze de propria voinţă. *

De ceva vreme, mă preocupă costurile. Iar un bun prieten al

meu cercetează felurite probleme de pe piaţa muncii. Stăm de vorbă amândoi:

— Este posibil ca, la o cafenea din Câmpul lui Ares13, din trei chelneri, doi să fie imigranţi? Asta-i vitrina pe care o arătăm la Jocurile Olimpice? Adică, vine un atlet francez sau un interpret suedez sau un jurnalist englez şi sunt serviţi de un rus sau de un kurd? E posibil aşa ceva? Ce-o să zică jurnalistul când se-ntoarce în Anglia şi-şi scrie reportajul? Că şi-au uitat grecii limba? Că-n Grecia chelnerii nu ştiu o boabă de engleză? Asta o să zică europenii despre noi? Hai să fim un pic serioşi!

*

O să găsesc, fără îndoială, un alt duhovnic, că ăstuia îi zic bună ziua şi-mi întoarce spatele. Ori asta, ori să găsesc vreo slujbă la Londra şi să mă stabilesc acolo. Să am căsuţa mea şi pe soră-mea a mică. Mă

13 Cartier din Atena, numit astfel după parcul aflat în cen-trul său (n. tr.). străduiesc zilnic, îmi fac rugăciunile. De altfel, o lume fără ispită nu mai e lume. Vreau să se însănătoşească deplin soră-mea, e cel mai mare dar pe care mi-l poate face Dumnezeu. Sunt ocrotitorul ei, am grijă de ea, o iubesc. Nici băr-batu-său (măcar de s-ar mărita) n-ar putea fi mai apropiat de ea decât sunt eu. Când te gândeşti că are patruzeci şi patru de ani şi, mai ales, când e sânge din sângele tău... M-am dus să mă pun în genunchi la Sfântul loan Rusul pentru soră-mea. „Sfinte tămă-duitorule, lecuieşte-o cu totul şi ţine-o în paza ta ani mulţi.”

Nu mai puteam de îngrijorare şi stres când ne-am dus la Londra, atunci cu epilepsia. De dimineaţa până seara doar la asta mă gândeam. îi sunam pe părinţi în fiecare zi, le ziceam „toate bune, toate bune”, ca să nu se amărască, şi duceam singur tot greul. Din fericire, spitalul era foarte bun, medicii, excelenţi, infirmierele, extrem de amabile. Stăteam într-un hotel din apropiere. La recepţie, lucra o doamnă foarte cumsecade, din Wales, la patruzeci şi cinci de ani, nu frumoasă, însă foarte serioasă şi plăcută. I-am vorbit despre problemele mele şi am înduioşat-o. I-am spus că mi- am pus speranţa şi încrederea în Domnul, iar ea a lăcrimat, deşi era de altă credinţă, anglicană. Trei zile am stat. Stres, supărare, necaz. însă până la urmă intervenţia a reuşit, iar crizele s-au rărit. Slavă Ţie, Doamne!

O femeie de bordel, care eventual nu e nici înre-gistrată, duce o viaţă de coşmar, fiindcă, de cele mai multe ori, nu poate scăpa din mâna proxeneţilor, dar nici din cea a poliţailor. Simţeam plăcere când intram cu una dintre femeile astea în cameră şi o vedeam cum se dezbracă, dar totodată mă cuprindea mila: îi vorbeam cu duioşie şi o sărutam uşor peste tot, iar la final începeam să discutăm. Câteva chiar se obişnuiseră cu mine şi mă întrebau când mai vin.

Sunt şi ele făpturi ale Domnului, care încearcă să-i procure fiecăruia satisfacţie şi orgasm. Şi cu ce osteneală! O prostituată trebuie să potolească în scurt răstimp, asemenea unui prestidigitator, poftele bărbatului, asta după ce, mai întâi, l-a

aţâţat la maximum, pentru a se ajunge la tonifierea vaselor peniene, urmată apoi de ejaculare şi de vlăguirea adusă de orgasm. Lucrul ăsta trebuie să-l facă unui număr între treizeci şi patruzeci de oameni pe zi – şi în mod diferit. Şi nu vorbim de fasole sau de hârtie igienică, ca să zici că te duci când vrei la supermarket şi le cumperi... Femeile astea sunt şi ele făcute tot după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Sentimentele mele faţă de ele: delicate. Mi-au oferit cu generozitate desfătare şi bucurie şi m-au tratat întotdeauna frumos. Chiar şi-acum, când sunt în ultimul hal, dacă se întâmplă să întâlnesc vreuna pe stradă, îmi vorbeşte cu duioşie. Nu ca Frumuşica, Roro sau atâtea altele, care s-au purtat extrem de urât cu mine... Dacă banii pe care i-am risipit pe... doamnele alea i-aş fi cheltuit la prostituate, aş fi petrecut incomparabil mai bine şi, în plus, aş fi fost liniştit sufleteşte.

Singura chestie urâtă e mizeria. E posibil ca, într-o singură zi, prin patul lor să fi trecut douăzeci de oameni care nu s-au spălat pe picioare sau se poate ca pe pernă să fie păduchi sau să se fi şters cu hârtia igienică unul cu micoze. Aşa că, după, mă duceam întotdeauna la farmacie şi cumpăram deparazitant şi dezinfectant chirurgical. Mă întorceam acasă, intram direct în baie şi mă frecam ore în şir.

Mergeam la bordel vinerea şi duminica, de obicei după-amiaza. Odată, m-am dus la una care era românca, Delia, şi i-am povestit despre Frumuşica. Mi-a zis: „Nu sta supărat, vino la mine şi povesteşte-mi, ca să te mai liniştesti”, şi într-adevăr m-am liniştit. Am mai vizitat-o de două ori, dar apoi a plecat de-aco-lo, au dus-o, mi-au zis, în Rhodos. Delia avea ce-mi doream: o privire maternă duioasă. întotdeauna am vrut ca femeile mele să aibă privirea asta. Voiam ca prostituata mea să-mi simtă dispoziţia sufletească, nevoia mea şi să se poarte mai întâi ca o mamă, apoi ca o prietenă, apoi ca o amantă şi, abia la sfârşit, ca o femelă pentru împreunat.

Zisu-le-a lisus: „Adevăr vă spun că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu. Că a venit Ioan la voi în calea dreptăţii şi nu i-aţi dat crezare, ci vameşii l-au crezut şi desfrânatele; dar voi, văzându-l, nici după aceea nu v-aţi căit, ca să-i daţi crezare.”14

*

Întotdeauna, când o femeie se dădea la mine, credeam că-i un dar trimis de Domnul. Nu este întâmplător, îmi ziceam, a venit la mine ca să-mi ofere ceva, nu ca să ia. Mă gândeam că este o floare care, după ce-o tai din grădină, mai miroase doar puţină vreme. Aşa este şi dragostea: după contactul sexual, îşi pierde savoarea. Niciodată a doua oară nu e ca prima oară. De aceea Atotştiutorul le-a dat femeilor himenul, fecioria, ca să-şi amintească cu care bărbat s-au întins pe patul iubirii carnale. Dar pentru că eu n-am avut norocul – onoarea, aş zice – să mă culc cu o fecioară, de fiecare dată când mă duceam să mă desfrânez, alegeam o altă femeie, ca să-mi pot imagina că, fiind una nouă, e neatinsă de nimeni. Ele însă nu pricepeau, credeau că ceva nu mersese bine şi

că de aceea o alegeam pe următoarea.

14 Matei 21, 32 (n. a.).

Am un cunoscut, preot, care este căsătorit şi se întovărăşeşte cu travestiţi. Se duce şi la ei acasă. îmi zice că face asta fiindcă încearcă să-i aducă pe calea cea dreaptă. Dacă e aşa, atunci bravo lui. Totuşi, ce-ar putea să creadă vecinii din bloc când îl văd că intră în apartamentul travestitului, care, cu puţină vreme în urmă, făcuse trotuarul pe bulevardul Syngrou? Nu-i normal să fie scandalizaţi?

„Noi îl iubim pe aproapele nostru cu toate scăderile sale... Nimeni nu-i perfect, am crescut cu Biserica şi ştim că doar cu ajutorul ei o să fie salvaţi cei ce s-au abătut de la calea cea dreaptă", îmi spune lăcrimând. Iar, pe de altă parte, am auzit ieri că lau văzut intrând într-un bar gay din Salonic, fără rasă. Nu mai comentez.

*

Mă gândesc că, dacă aş avea bani şi o fată onestă, care să nutrească faţă de mine sentimente curate şi sincere, aş apuca-o de mână şi aş pleca din Grecia, ca să mergem să trăim într-o ţară civilizată, în străinătate. Fiindcă, în afară de Sfinţi, care ne ocrotesc, nimic altceva nu are valoare în ţara asta, după cum zic şi părinţii de pe Sfântul Munte. Societatea noastră a încăput pe mâna neciopliţilor, a ateilor şi a barbarilor. Mai bine la Londra, la Paris sau în Australia – or fi greci şi pe acolo. Iubeşte-l pe grecul din afara Greciei, n-o să-ţi facă pagubă. Şi urăşte-l pe rusul din Grecia – că o să-ţi facă.

* Nu este permis ca un preot să-ţi zică: „Aici nu e babilonie." Crede că nu-l aud, că nu e cuviincioasă purtarea mea, că mă plâng. Băi prietene, spovedanie e, îmi plâng păcatele. Şi omul cel mai crud de-ai fi, din moment ce exerciţi acest serviciu, trebuie să arăţi înţelegere. Altminteri, apucă-te să faci altceva.

„Îţi interzic să te împărtăşeşti!" mi-a zis fără pic de compasiune. Şi desigur că lau auzit toţi cei care se aflau la ora aia în biserică. Mi-a otrăvit sufletul.

M-am gândit imediat să mă duc la alt duhovnic. Vreau un om căruia să-i vorbesc, iar el să mă asculte cu răbdare şi bunăvoinţă. O să-mi ziceţi: duhovnicul nu e psiholog. Are însă un rol spiritual, care linişteşte nervii omului. Confesorul trebuie în cinci minute să găsească o cale de comunicare cu tine, să-ţi deschidă porţile sufletului. în felul ăsta o să capeţi încredere în el. Deoarece, prin intermediul preotului, vorbeşti cu Domnul.

L-am avut pe duhovnicul ăsta neomenos timp de şase ani, însă am priceput că era la fel ca cei doi satrapi de dinainte. Marea mea dorinţă e să scap de oameni dintr-ăştia şi să găsesc unul capabil, poate reuşesc şi eu să devin mai încolo preot. Să pot spune că ofer ceva societăţii. Să simt grandoarea Bizanţului în mine şi, în timpul liber, să mă îndeletnicesc cu muzica bizantină şi cu limbile străine. în special, cu engleza şi cu franceza.

*

Am scris o poezie despre o fată care m-a făcut să sufăr rău, tare rău.

Cu tine m-am căţărat pe munte Să-ţi arăt iubirea-n vorbe multe. Sunt ostenit, nervos şi ameţit, Eu apă ţi-am cerut să-mi dai, Dar tu cu vin fiert mă-mbătai.

Notă de subsol – „cu vin fiert mă îmbătai”: eu voiam puţină apă rece, însă ea mia dat vin fiert ca să mă opărească, dar şi ca să mă-mbete, să mă ţină într-o veşnică apatie. în braţele deznădejdii şi ale nesiguranţei.

Fiindcă femeia, dacă s-a întâmplat cumva să se încurce cu un bărbat deştept, va căuta să le creeze următorilor ei amanţi o continuă stare de nesiguranţă. Este celebra răzbunare feminină. A avut adică o relaţie cu unul deştept şi a rămas traumatizată, n-a reuşit să-l ducă de nas cum voia, şi acum umblă după bărbaţi care nu i-au făcut nimic, ca să-şi poată răzbuna insulta.

Eu personal am dat peste un astfel de caz. Şi-atunci mi-a venit în minte vechea zicală: „Cui pe cui se scoate.” Prin urmare, pentru a o uita, am încercat să găsesc o altă femeie. Deoarece eram convins că n-o să mai dau niciodată peste o aşa mizerie. Totuşi am dat. Şi s-a dovedit adevărată vorba „rătăcirea de pe urmă va fi mai rea decât cea dintâi”15. Şi iarăşi m-am fript. Da.

Toate astea m-au împins spre mâncare, spre dezmăţuri, spre cafenelele din hotelurile de lux, cu atmosfera caldă a clubului englez, cu muzica în sur-dină, cu fotoliile din piele şi cu chelnerii amabili, care se plimbă fără zgomot, cu pantofii lor bine lustruiţi afundându-se în mocheta pufoasă. Unde comandam ca un client important. îmi savuram whisky-ul şi îmi cufundam mâna, tot numai plăcere, în bolul adânc cu alune.

Dar acum regret toate astea. Amarnic. Martor mi-e Dumnezeu.

*

Femeia este ca maşina de pompieri. Când vede un bărbat cuprins de flăcări, trebuie să ştie cum să-l stingă, cum să-l salveze. însă, de obicei, îl lasă să ardă.

Iată care e experienţa mea de cincizeci de ani şi trei luni, până azi, când am păr alb în cap şi mai puţină

15Matei 27, 64 (n. a.).

minte. Căci mintea mea n-a fost vândută, ci – vai! – a fost scoasă la mezat.

* Mătuşa mea Dionysia este o femeie severă, dar dreaptă. Atunci, cu Frumuşica, era scoasă din minţi. De dimineaţa până seara mă boscorodea împreună cu soră-mea mai mare. „Fereşte-te de aia!” îmi ziceau. Le deranja stilul ei neruşinat, de femeie uşoară.

— Ai grijă, Chrysovalandis, ai grijă! N-arată a fată de profesor universitar, n-are cei şapte ani de-acasă. Pe când tu arăţi a fiu de colonel.

— Mătuşă, să-ţi aduci aminte de vorbele mele, asta duce o viaţă ascunsă! completa soră-mea.

Şi iată că au avut dreptate. Nu ştiu cum se face că unele femei au o intuiţie aşa de dezvoltată, că, văzând-o doar o singură dată,

şi-au dat seama pe loc despre ce era vorba. Am făcut şi eu, desigur, tâmpe-niile mele cu Frumuşica. Şi ce tâmpenii! Am fost ca şoarecele care-şi vâră în uleiul încins nu doar coada, ci şi capul.

încerc să mă schimb acum. Acum, când sunt şi fără parale. Visul meu e să-l văd pe Chrysovalan-dis cu o slujbă şi cu o femeie. Cu o fetişcană. Nici rusoaică, nici bulgăroaică – mai bine grecoaică, să se bucure şi ai mei. Când îmbătrâneşti, te gândeşti dacă ouăle pe care le-ai clocit au scos puişori sau n-a ieşit nimic din găoace. Adică dacă ai ieşit tu însuţi din găoace.

Părinţii mei vor să mă căsătoresc, dar nu spun nimic; se tem că, dacă îmi zic, o să le aduc acasă cine ştie ce panaramă. îmi zic cu subînţeles: „Umblă multe pretendente!" Fiindcă acum eu sunt femeia, iar ele, masculul. Nici psihiatrul, nici duhovnicul nu pot pricepe mentalitatea asta a mea. Zic că am o fire feminină, că nu reacţionez ca un mascul. Deoa-rece masculul are întotdeauna o latură agresivă, iar femeia, una pasivă. Adică eu, în loc să fiu mănuşa de box, sunt ca un sac. Zic că mi-am trăit primii zece ani într-un mediu lipsit de vigoare. Chiar aşa e. Cu bunici, cu bani, cu cadouri, cu ofiţeri superiori şi cu oameni ai Bisericii.

Credeam că trăiesc într-un paradis – într-un imens spaţiu dejoacă. Firea omului se formează, aşa cum se ştie, până la şapte ani. Potrivit cercetătorilor americani, dacă un copil nu vede crime la televizor până la zece ani, este exclus să comită vreodată o crimă. Toate bune, toate înfloritoare şi nici o pro-blemă. Da.

Credeam că sunt într-o fortăreaţă, că zăvoarele se închideau în fiecare seară şi că exista siguranţă deplină. Eram exact aşa cum se zice: în lumea mea. încă din faşă eram convins că trăiesc într-o societate de nobili rafinaţi, într-o comunitate pariziană, de o fineţe englezească. Mare greşeală. Nu mi-o iert. Eram politicos, cuvântul meu, literă de lege, iar înfăţişarea mea, ireproşabilă. Apoi, când am fost la Londra, s-o internez pe soră-mea, mi-a zis un englez: „Să te păzeşti de bărbaţii cu cravată de mătase." A avut dreptate, dar mi-am dat seama târziu. Nu toţi cei cu cravată sunt domni sau prieteni.

Eu credeam într-o societate ca aceea din vremea lui Victor Hugo, a lui Shakespeare, a Ludovicilor, a Regi-nei Victoria. Nu sunt monarhist, dar am privit întot-deauna structura familiei după modelul monarhic: adică, tatăl este regele, mama, regina, soră-mea mai mare este principesa, eu, prinţul şi a mică, domniţa mea. Am crezut c-o să ne fie bine tuturor, fără să ne amăgim unul pe celălalt. Credeam într-o altă epocă. Pentru că am crescut cu popi înveşmântaţi în sutane aurite, impunătoare şi strălucitoare; şi-mi spuneam: „Şi eu o să devin aşa. O să devin un Hrisostom, un Athenagoras16. Măicuţă, adu-mi vechea ta pălărie cu flori", şi mi-o puneam pe cap. „Buni, mi-e foame", spuneam şi bunica mi-aducea tot ce voiam. îmi făcea mereu toate poftele. Mi-am imaginat o astfel de societate şi constat acum că mă aflu în plină junglă ama-zoniană de amăgiri. Eram sigur că, la treizeci de ani, o să mă bucur de un confort de vis (ca al înaltei aristocraţii), că o să am o ambarcaţiune cu roţi care, îndată ce ieşea pe uscat, devenea o

maşină James Bond. într-o asemenea viaţă credeam.

*

M-am dus pe Acharnon, la o cafenea unde fac espresso bun şi unde servea o roşcată frumoasă din Mesolonghi. Din nefericire, n-am mai găsit-o. Au dat-o afară şi în locul ei au luat o albaneză -ce altceva puteau să ia? Deja aveau două: una la bar, alta la spălatul vaselor. Trei din cinci sunt albaneze. Că aşa sunt astea, se ajută una pe alta şi se ţin cu unghiile şi cu dinţii de locul lor de muncă. Se tem ca nu cumva, întoarse în Albania, să le prindă mafia şi să le zică „Ia daţi încoace banii câştigaţi în Grecia", că altfel o să le taie în bucăţi. De aia încearcă să prindă rădăcini aici. Ba chiar se şi mărită aici. în scurtă vreme, o să ne confruntăm cu o imensă problemă de supravieţuire. Grecii se vor transforma în nişte sclavi chinezi, care or să-i care în spinare pe turiştii albanezi.

Dacă o ţinem aşa, o să fie multe crime, pe o scară largă. Şi soră-mea a mare e de acord cu asta. E vremea ca Poliţia Greacă să înceapă să-şi facă griji. Ce, e nevoie să fie furate cinci sute de genţi pe zi, ca să se trezească statul? Trebuie ca ruşii, pakistanezii

16 Ioan Hrisostomul (sau Ioan Gură de Aur), patriarh al Constantinopolului şi unul dintre cei patru mari Părinţi ai Bisericii Ortodoxe; Athenagoras I (1886-1972), patriarh ecumenic al Constantinopolului (n. tr).

şi senegalezii să ne invadeze Atena, ca să devenim conştienţi?

Din nefericire, grecul de azi a ajuns să nu-şi mai iubească cu adevărat religia, patria şi familia.

Dumnezeu cu mila!

*

Relaţiile mele cu noul duhovnic, părintele G., sunt foarte bune şi sănătoase. îl văd de câte ori doresc, întotdeauna mă primeşte. E un om bun şi cu frică de Dumnezeu, aşa cred. Şi când preotul e cu frică de Dumnezeu (căci har are, e de la sine înţeles), atunci nu e un funcţionar, e o comoară. Mi l-a recomandat un cunoscut care merge de ani buni să i se spovedească, îmi oferă linişte şi soluţii la probleme.

Când i-am vorbit, la un moment dat, despre Frumuşica, mi-a zis: „Fereşte-te!" S-o şterg de tot din minte, să n-o mai sun niciodată. în plus, să-mi spun rugăciunea şi să mă străduiesc să mănânc mai puţin. Fiindcă şi mâncarea contribuie la dorinţa trupească, în joc intră şi orgoliul şi-ţi zici că eu am iubit-o şi am făcut de dragul ei ba una, ba ailaltă... Iar ea... Mâncarea e precum gazul pe foc.

întrebasem şi un preot de la Sfântul Pantelimon (mănăstirea rusească) de pe Sfântul Munte şi, fără să-i spun prea multe amănunte, mi-a zis şi el, din nefericire, acelaşi lucru: „Fugi şi salvează-te, găseşte altă femeie!"

Când îşi pune preotul patrafirul pe creştet, simt că intru în legătură cu Domnul. Ăsta e, de altfel, şi scopul sfintelor taine. A-i spune minciuni duhovnicului e ca şi cum l-ai minţi pe Duhul Sfânt. Un preot nu are nici un motiv să mă îndrume greşit.

Mă cuprinde neliniştea ori de câte ori primesc telefon de-acasă.

Gândul mi se îndreaptă imediat spre soră-mea a mică – iarăşi are probleme de sănătate.

O văd cum se chinuieşte şi mi se rupe sufletul. M-am dus azi la medicul care o ţine sub observaţie şi am discutat cu el – este optimist, dar reţinut. M-am dus şi la altul, pentru încă o opinie, iar mâine am programare la un al treilea, despre care am auzit că a fost până nu de mult director adjunct la un celebru spital universitar din Roma. Mâine mă duc la Casa Naţională de Asigurări Sociale, ca să-i fac hârtiile. Chiar dacă stau eu pe drumuri, important e să fie ea bine. Nu ştiu dacă sunt un om bun, însă ştiu că sunt un frate bun.

*

Prima mea iubire, la vârsta de paisprezece ani, a fost Eleni din Sfânta Barbara17, Lysandrou numărul 5. îmi spusese că are cincisprezece ani, deşi avea optsprezece. (Dar şi asta am aflat-o abia mai târziu.) Avea un frate măcelar şi-mi spunea un vecin al ei: „Fugi, nenorocitule, că asta n-o să te lase-n veci s-o pupi. Şi dacă ia seama Pantelos, ţi-o taie cu satârul.”

Pe mine mă apuca groaza şi fugeam.

Fata asta m-a chinuit şase-şapte luni. Lipseam de acasă cu orele. Mă duceam la o cafenea micuţă vizavi de casa ei, unde obişnuiau să stea ţigani, iar ăia îmi ziceau: „Fugi, ţâncule! O s-aducă Pantelos poliţia pe capul nostru.”

Frumoase vremuri.

Apoi a venit Jenny (Jenny, Jenny, iubire-n mine semeni), apoi Litsa (Litsa, Litsa, ia-mă-n braţe fuguţa) şi apoi Panoreea (cu sânii cât Coreea). Mereu am iubit fetele. Nici un duhovnic-chirurg n-a reuşit să-mi închidă rana, aşa că am rămas pentru totdeauna cu o inflamaţie puternică. Am crezut că femeile sunt nişte făpturi bune la suflet, ca mine. Şi astfel, pe măsură ce creşteam, mă transformam într-o victimă tot mai uşoară. Dar ce vor creştinele astea până la urmă? Vor să admit că sunt un parazit?

în punctul ăsta am ajuns noi, grecii, de vedem cum femeile noastre circulă cu arăboi, ruşi şi alba-nezi. Ce-or să le zică părinţilor când or să le vadă cu un străin despre care habar n-au de unde a aterizat, dacă a dezertat din vreo închisoare din Tirana sau dacă e vreun ucigaş din mafia rusească? Asta dacă n-o fi cumva şi taică- său vreun pârlit care umblă cu rusoaice, şi atunci puţin îi pasă.

*

Mă gândesc că e posibil ca uşor-uşor să aibă loc ocuparea Greciei. Iar de data asta nu există nici o breşă18. Poate că Grecia se pregăteşte de bunăvoie să depună armele. Şi nu cumva ceremonia oficială a capitulării coincide cu ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpice? Am dat la perete porţile oraşului – şi dezastrul ne stă dinainte?

Ne îndreptăm spre naufragiu? Măcar să ne înece uşurel, fir-ar să fie! Dar tare mă tem că cei care mişcă sforile şi-au pus în minte să ne zdrobească de stânci, de stâncile ascuţite şi prăpăstioase. Da.

*

Mă privesc în oglindă şi văd că părul mi-a devenit ca vata. Din cauza stresului şi a supărării. Dar, firește, şi a vârstei: am împlinit deja cincizeci. Şi uite-mă că filosofez: tinereţea nu se întoarce, ca injuriile, pietrele şi banii.

Adesea, mama îmi spunea: „Să ai grijă cu femeile: au limba ascuţită, sunt perfide, mincinoase, lacome. Să ai grijă! Tu eşti inocent, bine educat... Dacă te încurci... vai şi-amar de zilele noastre.” Uneori îmi

17 Sfânta Barbara este o suburbie din vestul Atenei, aflată la poalele Muntelui Egaleo (n. tr.).

18 Referinţă la ocuparea Constantinopolului de către turci, care, potrivit legendei, au pătruns în oraş printr-o poartă rămasă nepăzită (n. tr.).

vine s-o întreb de ce se teme atât de mult. Totuşi, dacă mama se teme, se teme şi copilul.

Am ajuns să-mi văd viaţa ca pe un pahar crăpat, care nu mai poate fi deloc lipit. Am fost un copil studios, am iubit şcoala, însă primul meu contact cu tipografia m-a făcut să resping învăţătura şi să urmez arta tipografică. Până în clasa a noua, toate bune şi frumoase, dar apoi mintea mi-a stat la altele. La plimbări, la sărutări, la petreceri. Adevărul este că nici profesorii nu s-au purtat frumos cu mine, mă considerau mămăligar şi de la ţară (mă strigau „ciobanul”), fiindcă eram singurul elev din şcoală care provenea din Karditsa19. Lucru, desigur, foarte nedrept, deoarece mămăligar şi de la ţară nu înseamnă că eşti un răufăcător, nici un om incult, mai cu seamă atunci când te tragi dintr-o casă bună, ai maniere şi principii şi-ai fost călăuzit de exemplul bun al familiei – ceva rar, cu siguranţă, în zilele noastre. (Fiindcă prima care o să-ţi dea şi pâine, şi bătaie e tocmai mama. Şi, firește, lapte, lapte cald de la sân, pe care trupul ei îl transformă din sânge în substanţă albă hrănitoare. Mare tainã.)

Am abandonat, aşadar, învăţătura şi m-am orientat serios înspre arta tipografică. O meserie frumoasă şi admirabilă, însă mi-au lipsit titlurile universitare, cu atât mai mult cu cât le vedeam şi pe cele două surori ale mele că îşi iau diplomele. Da. Cât de diferit ar fi stat lucrurile dacă aş fi avut şi eu o diplomă.

Dar bărbatul, până la patruzeci de ani, rămâne un copil nepăsător şi, în genere, superficial. După patruzeci de ani, se gândeşte serios la sine şi la pensie. Mă îndemnau părinţii să citesc, să studiez, dar

19 Oraş din regiunea omonimă, situată în Thessalia, în partea centrală a Greciei (n. tr.).

degeaba – atunci existau locuri de muncă în sectorul privat şi nu le păsa atât de mult. Căci, îşi ziceau ei, bun, n-a intrat undeva la stat, nu s-a făcut militar, dar tot o să prindă o slujbă. Acum însă, când există atâţia şomeri, au început şi dificultăţile. îmi văd curtea plină de mărăcini, dar nu eu i-am plantat acolo. Oare cine o fi grădinarul nevăzut care s-a furişat în grădina mea, nu ca să-mi fure sau să-mi distrugă zarzavatul, ci ca să semene mărăcini, ardei

iuţi şi urzici?

*

Ateniencele, în loc să pună mâna pe vreo carte instructivă, intră în mall-uri şi cumpără tanga şi rujuri, ca să saliveze după ele orice arăboi, ca să zic aşa. Nici o diferenţă între ele şi curvele din Londra – le-am zărit când am fost acolo. Femeie în toată firea şi umblă cu dantele, de i se văd toate cele. Dă omul să se recomande şi nici n-a zis bine „Mă bucur de cunoştinţă", că a şi dat-o pe spate. Era de aşteptat, de vreme ce ea însăşi l-a provocat. îi place să-l aţâţe cu farmecele ei. Şi apoi iese la televizor şi zice „M-a violat". Da' ce-ai făcut, madam, de te-a violat? Nu tu l-ai stârnit? De-aia zicem că există trei tipuri de femei: pudicele, frumoasele şi fatalele. Pudicele sunt cele care se îmbracă potrivit propriei mentalităţi, care este respectabilă şi acceptabilă social în toate privinţele. Nu vor să poarte pantaloni strâmţi, nu vor să se penseze, nu vor să-şi sulimenească faţa. Frumoasele au o frumuseţe naturală. îţi atrag fără să vrei privirea. Fatalele sunt o evoluţie nefirească a speciei. Scopul lor este să-l provoace pe bărbat. Şi aici noi suntem de vină, pentru că n-am priceput că nu-i aur tot ce străluceşte. Şi ne păcălim. Aşa cum mă păcălesc şi eu de fiecare dată. Aşa cum se păcăleşte orice bărbat cinstit din regiunea mediteraneană.

A încercat o rusoaică să-mi pape banii, dar n-a reuşit – apucasem să mă deştept. Ne cunoscuserăm prin intermediul Marinei şi, chipurile, ne vedeam. A treia dată când ne-am întâlnit, m-a şi întrebat: „îmi împrumuţi, te rog, treizeci de mii de drahme?" Dar fireşte că nu poţi lua de la cel ce n-are. (Totuşi, ca să fiu sincer, dacă aş fi avut, e posibil chiar să fi făcut tâmpenia.)

Se zice despre ruşi că sunt romantici. Nu spun nu, poate că au fost odată. Am însă ferma convingere că majoritatea sunt arivişti şi că încearcă să exploateze orice neclaritate a legii pentru a-şi face un loc şi a dobândi titlul de prieten al Europei. Nu de european, ci de prieten al Europei, ca să poată şedea cu fundul în trei luntri. Să spună, pe de o parte, că sunt foşti cetăţeni ai unei odinioară extrem de puternice Uniuni Sovietice, pe de alta, că ţin de un spaţiu al progresului şi al drepturilor omului şi, în fine, să poată trece când li se năzare graniţele ţării noastre. Asta-i interesează, de fapt – şi vorbesc din experienţă.

în esenţă, mi-e teamă de mine însumi. De asta se tem şi medicul, şi duhovnicul meu. Tremură din tot corpul alături de mine. Vreau să vorbesc cinstit: sunt o lumânare şi, câtă vreme mă ţin departe de foc, îmi păstrez intact controlul de sine, însă, îndată ce mă apropii de el, mă topesc. Mi-e teamă să nu-mi vrăjească iarăşi minţile, să nu mă ia cu vorbe dulci şi să recidivez. îmi promit că, dacă apar din nou Sirenele, eu, ca un Ulise, o să-mi astup ermetic urechile – şi aşa o să prind curaj. însă, cum spunea şi bunică-mea, Chrysovalandia, „taci şi-nghite". Asta mă nelinişteşte. Dacă mă prind în mrejele lor, e posibil s-o iau iarăşi la vale. Dacă fac ceva bani, e posibil să fac din nou vreo tâmpenie. Cu mine niciodată nu ştii.

De vreme ce m-au înşelat de atâtea ori, or să mă mai înşele o dată. Duhovnicul meu e categoric în privinţa asta. Nu trebuie. Şi eu urmez întocmai sfaturile lui. E un preot foarte bun, mă iubeşte şi se îngrijeşte de mine în mod special. Mi-a arătat o foarte mare înţelegere. întotdeauna mă sfătuieşte: „Ţine-te departe, departe, departe! Fugi şi salvează-te! Nu se poate să se uite la tine un fotomodel. Nu eşti nici atlet, nici bancher, Chrysovalandis."

Iar prietenul meu, psihiatrul, îmi spune răspicat: „Dragă, femeile ne citesc până- n măduva oaselor. Tu ai citit vreodată o femeie?"

*

Îmi plac mănăstirile. în special cele de pe Sfântul Munte (ce frumos şi poetic i-au zis – „Grădina Maicii Domnului"!). Acolo întâlneşti întreaga civilizaţie spirituală şi materială ce te face să te simţi mândru de strămoşii tăi. Vezi biserici impresionante, în care generaţii de călugări au copiat manuscrise. Asta au făcut toată viaţa lor. Au copiat codice vechi; aveau binecuvântarea stareţului lor să facă, aproape exclu-siv, lucrul ăsta.

Eu unul n-aş putea să devin călugăr. N-aş putea să-mi las familia şi să mă retrag în vreo mănăstire liniştită. Cine să aibă grijă de ei? Şi-apoi, da, iubesc monahismul foarte mult, însă mă tem că n-aş putea să urmez aspra viaţă ascetică. De asemenea, nu mi se pare a fi ultima soluţie. Dumnezeu nu te primeşte doar pentru că ai eşuat profesional, că ai rămas băiat bătrân, că te îneci în datorii şi vezi monahismul ca pe o scândură de salvare. Dumnezeu nu înghite chestii dintr-astea.

Mă simt un ratat, deşi duhovnicul meu îmi spune să merg mai departe. „Nu căuta recunoaştere din par-tea femeilor, nici bani, fiule!"

Adevărul este că, până la cei cincizeci de ani ai mei, nu s-a găsit nici o femeie care să-mi dea un sărut feciorelnic, un sărut venit din sentimente pure. Să nu se creadă, desigur, că sunt cu capul în nori şi aştept să găsesc dragostea în ghiveciul de pe verandă, ca s-o tai ca pe o gardenie. Totuşi, ştiu cum se purtau cu mine când n-aveam probleme financiare şi cum mă ignoră acum. Da.

*

Dragostea mea pentru muzica bizantină rusească a sporit considerabil după ce am cunoscut un rus de calitate. Domnul R, om cu principii, moscovit get-beget şi descendent îndepărtat al Romanovilor. N-aveam nici o legătură cu alţi cunoscuţi de-ai mei, tot ruşi, care se foloseau de el ca să-şi lărgească cercul de clienţi. Eu mă duceam pentru lecţii de canto, îl plăteam, fireşte.

întotdeauna am fost interesat de muzică. Când mă rog, îmi plac imnurile bizantine, în vreme ce, în momentele mele intime, ating o anumită gingăşie prin alt tip de melodie. îmi dau seama, bineînţeles, că e un lucru periculos, pentru că aşa mă aflu într-o continuă stare de simţire profundă.

Sunt o coardă întinsă, vibrantă, care, nu ştiu, poate şi să răsune, dar şi să se rupă. Simt asta destul de des şi, din nefericire,

femeile se prind şi îmi dau târcoale precum albina caprifoiului. Da. Ele cred că sunt o carte deschisă şi că or să poată, cu uşurinţă şi nestingherite, să-mi pape până şi ultimul bănuţ, dar se înşală. Şi, imediat ce pricep că sunt sărac, spun „Bine, Chrysovalandis, mai vorbim” şi aşteaptă să se umple din nou desaga. Femeile îşi dau seama foarte repede dacă bărbatul are bani în buzunar – în special, rusoaicele, care sunt experte la finanţe. Nu ştiu, poate că e o consecinţă a sărăciei din ţara lor. Fiindcă, atunci când statul te lasă falit, încerci să cauţi o portiţă de scăpare, să vezi unde există bani şi cum poţi să-i capeţi rapid, folosindu-te, fireşte, de orice tertip.

Sunt extrem de pricepute. îţi dă madama întâlnire, dar ce urmăreşte, de fapt? Să te jumulească, şi nici măcar nu te lasă să-i atingi genunchiul. Pe de altă parte, nu se cuvine să le cer bani surorilor mele, ca să-i dau unei imigrante. Nu e cinstit. Avem, la urma urmei, o conştiinţă. Aia o să fie mulţumită dacă-i oferi numai şi un suc, căci ceva tot a căpătat – aşa gândeşte. Astea sunt aşa-zisele zgârcite scăpătate. E o chestiune foarte serioasă. Da.

Oci ciornie, oci ciornie, corbii zboară prin gubernie. Kalinka, kalinka, kalinka moya, Păzea, chiloţii de pe tine o să ţi-i ia!

Eu mă păzesc. Mă păzesc foarte bine. Mă păzesc nu doar pentru că nu am, ci şi pentru că trebuie să-nvăţ să mă păzesc în viitor, când o să am.

Mare noroc că le-am cunoscut pe ultimele rusoaice (mult după Maricica), când deja nu mai aveam bani. Mare noroc, şi-I mulţumesc lui Dumnezeu pentru asta. Altminteri, s-ar fi ales praful şi pulberea de mine. Praful şi pulberea – şi direct la psihiatru. Nu-i asta soluţia pentru un (da, o să folosesc acel cuvânt crud) papă-lapte.

Astăzi, în Grecia, imigrantele sunt cel mai accesibil drog. Există, desigur, şi stupefiantele, cu toate astea, în opinia mea, drogul carnal este mult mai fatal, cel mai mare păcat în ochii Domnului.

Aşa îmi spune încontinuu duhovnicul meu: „Când te duci la prostituate, e ca şi cum te-ai droga, Chrysovalandis.” Are dreptate, pentru că omul este creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Este o biserică a Domnului, nu este permis să se distrugă pe sine – este sinucidere. Iar sinuciderea reprezintă cel mai mare păcat. Da.

Să bagi rusoaică în casă înseamnă sinucidere curată. Ştiu un bărbat la şaizeci de ani, proprietar de galerie foarte cunoscut, care umblă cu o rusoaică pe la vreo douăzeci de ani. De ce se vede cu el? El o fi îndrăgostit, dar ea?

Sunt obosit, tare obosit. Sunt urmărit de bănci şi de citaţii. îmi urcă glicemia la maximum, nu ştiu unde o să ajung aşa. Haos. în momentul ăsta, sistemul bancar din Grecia este un haos. Banca îţi dă un cârd, un împrumut de nevoi personale sau de consumaţie, te imploră până ce-l iei şi apoi, dacăţi-e greu să-l achiţi, îţi zice „trebuia să ai grijă” şi face tot ce poate, demarează toate procedurile până îşi capătă banii înapoi. Neconstituţional şi ilegal.

Face cum o taie capul. Şi distruge vieţi.

Fetele de la brutăria de pe strada Nike, de unde îmi iau în fiecare dimineaţă plăcinta cu brânză, mă întreabă mereu dacă am găsit de lucru. Mă simt incomod şi schimb vorba. E o fătucă bună, Despina, care e curioasă şi ea dacă mi-am găsit de muncă.

— Ei, Despina – îi zic într-o zi –, măcar de-aş găsi, că-ţi fac imediat cinste.

S-a făcut roşie ca sfecla. Intenţionat am făcut-o, ca să nu mă mai întrebe.

*

Când n-ai bani, nu se apropie nimeni de tine. Au trecut vremurile când mă vânau fetele. Acum, când n-am bani, îşi zic „ah, e plin de datorii”. Şi aşa se ajunge, din păcate, să fie mai rău de cel îndatorat decât de cel sărac. Nu ştiu unde o să ducă situaţia asta. Sper s-o scot la capăt cu slujba de la tipografie. Cu voia Domnului. Mă simt tare vlăguit.

Văd pe drum fete bine îmbrăcate, cu telefoane mobile şi sunt buimăcit. Văd puştani care iau plăcinte cu bancnote de cincizeci de euro. Pe cine mulg, pe babacă? Pe cine? (Sunt cumva absolvenţi de facul-tate şi deja au găsit de lucru?) Văd magazinele pline cu bijuterii. Cele cu haine şi încălţăminte au vitrinele ticsite. Care femei şi le cumpără? Care bărbaţi le cumpără pentru ele? A stat vreodată societatea greacă să se întrebe asta?

Femeile sunt ca nişte pescăruşi. Pescăruşul dibuie peştele. îl ia la ochi, se scufundă şi, pac, îl înşfacă. Aşa sunt şi astea. Pescăruşi. Ştiu unde găsesc de mâncare. Nu se duc la proxenet, la pungaş, la profesionişti. Pe naiv pun mâna. Aşa cum au făcut şi cu mine. Din păcate, asta e concluzia.

*

Asta a fost viaţa mea până acum câţiva ani. Pe prostituate le-am iubit nu ca pe nişte femei păcătoase, ci le-am privit ca pe făpturi ale Domnului, care ţin piept unor condiţii familiale şi economice ostile. Fiindcă o femeie, dacă a ajuns prostituată, înseamnă că are un istoric. Se poate să aibă trei sau patru copii, un tată olog, handicapat, se poate să fi fost alungată de acasă – mii şi mii de situaţii. Eu o văd ca pe o pasăre închisă în colivie şi mă duc să-i dau o sămânţă să mănânce. îi ofer comunicare spirituală, curaj şi-mi aduc şi obolul. Nu-mi schimb părerea despre prostituate. Una e să fii prostituată şi altceva târfa. Prostituată e o femeie care exercită o meserie, târfe sunt Frumuşica, Roro şi atâtea altele. E lungă lista. Da.

Nu ascund faptul că-mi lipseşte foarte mult viaţa asta de desfrâu, dar mă străduiesc prin rugăciuni, prosternări şi veghe să nu recidivez şi să păcătuiesc din nou. O, Doamne, să nu mai calc pe la prostitu-ate, să nu mă mai masturbez – îmi mânjesc propriul suflet, cad în mocirlă. Mă străduiesc din răsputeri. Mă gândesc că sexul pornografic liber este o formă denaturată de plăcere. Nu este cea adevărată. Acum cred asta, odinioară n-o credeam, deoarece eram din capul locului împotriva oricărei constrângeri, împotriva interdicţiilor. încă de mic preferam să mă duc la biliard

sau să citesc cărţi pe care nu le aprobau ai mei. Voiam libertate, precum furnica ce iese din muşuroiul ei şi nu se gândeşte dacă i se blochează intrarea şi nu mai poate să se întoarcă.

Păcătoasa a venit Ia Tine, vărsând mir cu lacrimi pe picioarele Tale, iubitorule de oameni, şi s-a vindecat cu porunca Ta de mirosul greu al răutăţilor; iar ucenicul cel nemulţumitor, suflând împotriva harului Tău, l-a lepădat pe el şi s-a amestecat cu noroiul, vânzându-Te pentru dragostea banilor. Slavă, Hris-toase, milostivirii Tale.20

Mă duc adesea la cafeneaua Noul Bizanţ din Piaţa Constituţiei, ca să-i ascult pe turişti vorbind engleză şi franceză, astfel încât, dacă mă însor cu vreo englezoaică sau franţuzoaică, să fiu deja obişnuit cu sunetele limbii ei.

Acolo am cunoscut o chelneriţă rusoaică şi am văzut că-mi făcea ochi dulci. Mia plăcut, nu zic nu, de aceea am început să mă duc şi mai des.

într-o zi, prinde prilejul şi-mi zice:

— Să vin la tine acasă, la o cafea?

Eu însă voiam s-o evit.

— Nu se poate. E plecată mama şi casa e vraişte...

Nu avem nici becuri în salon... (într-adevăr, lustra din camera de zi era spartă.)

20 Triodul, care cuprinde slujbele bisericeşti de la Duminica vameşului şi a fariseului până la Sfânta înviere, ediţia a VTII-a, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1986, p. 495 (n. tr.).

Nu voiam în ruptul capului s-o aduc acasă, fiindcă, pe lângă alte motive, aş fi avut mari discuţii şi cu ai mei. (Grecul, după cum se ştie, încă păstrează men-talitatea familială strămoşească.)

Şi fie, madam, ai intrat în casă, dar cum ai intrat? De ce să intri? Ai intrat ca să jucăm table? Ai intrat ca să mănânci? Sau ai intrat ca să dormi?

N-am băgat niciodată vreo femeie în casă.

Apă îţi cerui şi eu, că nu-i lucru greu. Dă-mi un sărut tu mie, Dar să fie cu iubire, Ca să-ndur în viaţă Clipe reci de gheaţă. Şi nu mă lăsa cu sete Cum o fac şi alte fete.

Te sărut cu înfocare, Ca mireasa pe-un arab înalt cât un baobab.

Analizez în continuare poemul, în special ultimul tristih, care este şi cel mai greu de înţeles din pricina simbolismului său.

1. „Te sărut cu înfocare.” Adică, te sărut cu multă iubire, nu ca Iuda, ci îţi dau un sărut pătimaş. Pentru că era în miezul verii, soarele dogorea pe cer şi, de zile întregi, nu exista nici măcar o picătură de apă, aşa că i s-au crăpat creştinului buzele de sete, până ce, în sfârşit, a venit o fată miloasă şi l-a sărutat, de i s-a închis rana şi s-a vindecat.

2. „Ca mireasa pe-un arab/ înalt cât un baobab.” A avut loc o nuntă foarte sofisticată, precum aceea a celebrei cântăreţe Amanda şi a la fel de celebrului baschetbalist Ch. Printre invitaţi se afla şi un arab, prieten şi coechipier al lui Ch. în echipa italiană.

La un moment dat, tânărului colorat de la Juventus i-a venit să urineze, în aceeaşi clipă, a vrut la pipi şi mireasa. S-au dus la toaletă, dar au constatat că era comună – şi de bărbaţi, şi de femei. A intrat mai întâi arabul, dar a uitat să-şi bage scula în pantaloni. A intrat valvârtej şi mireasa, dar s-a împiedicat de mădularul sculat al arabului, care i-a lăsat o pată mare pe rochia extrem de scumpă, ce strălucea ca o bilă de lumină în plină noapte.

Să privim problema cu atenţie, ca să nu fim prost înţeleşi. Singurul care nu şi- a analizat poemele este Solomos21, spre deosebire de Seferis22, Elytis23, Ritsos24. Eu le interpretez, deoarece este un mijloc de distragere sufletească. în felul ăsta, mă eliberez un pic şi uit de toate grijile.

*

Rusoaicele încă trăiesc sub efectul vechiului sistem sovietic. Şi mai ales al nesiguranţei. Fiindcă toţi cei care au trăit acolo au învăţat să fie reticenţi şi orice necunoscut li se părea a fi un turnător.

Astfel, de cum rusoaica pune piciorul în Grecia, vrea un amant grec, deoarece nu are mentalitatea ei comunistă, nu este suspicios, n-are habar de KGB. Ea însă ştie să- şi păzească spatele şi nu-i pasă dacă

21 Dionysios Solomos (1798-1857), poet grec din Zakynthos, cunoscut mai ales pentru poemul „Imn libertăţii", devenit imnul naţional al Greciei (n. r.).

22 Giorgos Seferis (1900-1971), poet şi diplomat grec, pe numele real Georgios Seferiades (n. r.).

23 Odysseas Elytis (1911-1996),pe numele real Odysseas Alepoudellis, poet grec, laureat al Premiului Nobelpentru Lite ratură în 1979 (n. r.).

24 Jannis Ritsos (1909-1990), poet grec şi activist de stânga în Rezistenţa greacă din timpul celui de-al Doilea Război Mondial (n. r.).

Mitsos are cinci copii, dacă Yorgos este strâmtorat, nici dacă Chrysovalandis este îngropat în datorii. Şi apoi începe cu braşoavele, iar noi, bunii şi frumoşii greci, le înghiţim pe nemestecate: „Mama e în spital... Mafia a răpit-o pe soră-mea... I-e foame copilului... Nu am permis de şedere... Avocatul cere bani..." Şi imediat ce te stoarce de parale, se duce la următorul, şi-n vreme ce tu te topeşti, îi zice amicei: „Bulangiul! A meritat-o..."

Asta e gândirea femeilor comuniste: să petrecem noi bine, şi apoi o întindem.

*

Eu am început să fiu mai cumpătat, pentru că n-am deloc bani şi sunt şi fără serviciu. Şi atunci când un om n-are bani, se apucă să-şi facă reproşuri. Să ne aducem aminte de vechiul tablou Vânzătorul în bani peşin şi vânzătorul pe credit25. Vânzătorul în bani peşin e bine, sănătos, e calm şi zâmbăreţ, pe când vânzătorul pe credit este amărât şi necăjit şi îşi sprijină capul în mâini din pricina disperării. Aşa sunt şi eu acum. Sunt un vânzător pe credit – m-am creditat pe mine însumi de la bănci şi acum mă sfâşie

propriile reproşuri. Nu cred că se va apropia de mine vreo femeie în clipa asta. Exclus. Pentru că femeia, când îşi face un prieten, are în gând să tragă foloase. înzecit. La fel şi rusoaicele. Astăzi, femeia iese în faţă cum poate, se expune în vitrină -devine o vitrină pentru încasare. Devine aşa-zisul ghişeu carnal.

*

Mi-am adus aminte acum de Zgripţi, alt patron odios. Zgripţi şi Ducă-se-pe-pustii ar putea forma cuplul perfect de monştri. Editoare şi ea, a exploatat

25 Este vorba despre o imagine foarte populară, creaţie anonimă, afişată pe vremuri în aproape toate prăvăliile din Grecia (n. tr.).

cât a putut numele lui taică-său, un profesionist cumsecade, cinstit şi cultivat.

S-a măritat prima oară şi l-a îngropat pe bietul avocat, s-a măritat a doua oară şi l-a îngropat şi pe inginer, apoi s-a măritat a treia oară cu un mare ren-tier (chipurile, sculptor) şi au înfiinţat împreună o editură. El deţinea capitalul, iar ea, comanda. Nu cred însă ca această doamnă să fi iubit vreodată cartea. Dimpotrivă. Nu era citită, ca taică-său. în plus, gura ei era pur şi simplu otrăvită. în special cu mine şi-a găsit teren liber: „Să-i zici prietenului tău, legătorul, să se ducă dracului!" sau „Eşti tâmpit, eşti idiot, asta e, n-am ce face".

La înmormântarea lui taică-său purta un taior alb şi o pălărie cu boruri largi, iar cât a ţinut cafeaua de la pomană, ea a încheiat afaceri şi a semnat contracte. A doua zi după înmormântare, m-a chemat la ea acasă, ca să-i arăt corectura la o copertă. Sa răţoit la mine, de a intervenit maică-sa: „De ce-l cerţi pe flăcăul ăsta grăsuţ?"

Mai târziu, s-a zvonit că, împreună cu soră-sa, a pus doze mici de arsenic în ceaiul lui taică-său ani în şir, ca să-l moştenească.

E clar că aparţine speciei de femei-crocodil, care, pentru un moft, îţi plâng în faţă, te împovărează psihic şi afectiv ca să-şi rezolve treburile, iar apoi fac pe moralele, când, de fapt, sunt nişte curve de duzină. La o săptămână, cred, după Anul Nou din 1992, când ne-a adunat pe toţi ca să tăiem plăcinta26, ne-a trântit-o: „Acum doi ani am fost fără Nikos (privire

26 Obicei prin care, în prima zi a anului, de Sfântul Vasile, grecii se adună cu familia şi prietenii şi taie şi-şi împart Vasilopita, o pâine sau o plăcintă în care a fost ascuns un bănuţ, urmând ca cel care-l găseşte în felia primită să fie norocosul anului (n. r.).

piezişă spre soţul ei) într-o călătorie în Danemarca. Ambasadorul grec mi-a declarat atunci iubirea lui şi m-a cerut în căsătorie" – avea un aer ca şi cum nu sar fi întâmplat nimic, era absolut indiferentă faţă de bărbatu-său. Voia, desigur, să-l expună pe bietul om, să-l umilească. Când bărbatul pică pe mâna unor borfaşi lipsiţi de scrupule, care poartă mănuşi (mănuşile unei doamne stimabile şi decente), nu mai are cum să scape. Vai şi-

amar dacă intră pe mâinile astea! Fiindcă, aşa cum ştim cu toţii, mâinile astea sunt nişte cuţite27.

Spre nefericirea mea, mă plătea doar cu nişte mărunţiş (mai puţin chiar şi decât salariul de bază al unui muncitor necalificat) şi nu-mi achita impozitele şi asigurările. în vreme ce eu îi aduceam o mulţime de comenzi, îi găsisem o grămadă de soluţii şi de brevete, îi stabileam contacte, mă îngrijeam ca preţurile de la tipografie să fie mici. N-a apreciat absolut nimic. Iar când am pus-o în legătură cu domnul St., unul dintre cei mai buni şi mai apreciaţi maiştri din domeniul nostru, s-a găsit să-mi zică: „Ăsta nu-i demn nici să-mi pupe picioarele."

Vorbea mereu vulgar, ca ultima târfă de pe strada Athena. De-aia, într-o bună zi, mi-am luat tălpăşiţa de acolo. Apoi, a început să mă caute, deoarece cărţile pe care a continuat să le scoată erau urâte şi nici nu se puteau compara cu cele făcute pe vremea mea.

Departe de astfel de oameni, de desfrânate din-tr-astea, cu ochi vicleni şi mutră de tigroaică!

*

Nu ştiu de ce mă abordează femeile. Ori mă con-sideră un mare netot, ori mă văd ca pe un ou şi vor să spargă coaja, ca să mănânce gălbenuşul. Doar

27Citat dintr-un cântec compus de Dimos Moutsis, pe versuri de Lefteris Papadopoulos (n. tr.).

ştiu că n-am nici o leţcaie. S-au dus vremurile când Frumuşica, Roro şi altele mă jupuiau. Cu Frumuşica, în special, a fost cel mai rău, pentru că, de cum a văzut că nu mai aveam nimic să-mi toace, şi-a căutat altă victimă. Acum însă am început să mă feresc când mă abordează vreo femeie.

Dar când văd o femeie săracă, mă pierd cu firea. Măcar să fi fost în perioada mea de glorie, să mă duc la ea, să văd dacă e cinstită, s-o iau de nevastă. Acum e prea târziu chiar şi pentru sărace. Iar Maricica s-a făcut nevăzută.

*

S-a întâmplat ceva tragic cu taică-meu: l-a lovit maşina. încerc s-o scot la capăt cu statul grec, dar în zadar. Alerg de la Ana la Caiafa. Secţia de Poliţie, Biroul Militar, medici, spital, compania de asigurări a celui care l-a lovit. O debandadă, iar răspunsurile pe care le primesc sunt neclare şi haotice, birocratice. Priviri ironice, care par să spună: „Băi prietene, de ce ne dai bătaie de cap, ce ne pasă nouă de viaţa lui tac-tu, ia mai lăsaţi-ne în pace, şi tu, şi el!"

*

O fată cu adevărat frumoasă şi serioasă are o viaţă afectivă bogată şi se simte sigură pe sine. N-are de ce să-şi arate trupul. Deloc. De exemplu, are nevoie prinţesa Belgiei să apară topless? Păi, dacă e prinţesă, ce rost mai are păcăleala? Pe când ailaltă iese cu sânii la vedere şi aţâţă, ca să prindă un gagic bogat. Femeia vrea să toace bani. Nu contează dacă sunt cinci euro sau un milion de dolari. Atâta vreme cât are ce să toace. Asta e mentalitatea femeilor hrăpăreţe.

*

Când mănânc, vreau să fiu lăsat în pace. Vreau să mă bucur de mâncare şi să mă uit la ştiri. Fiindcă ora mesei este sfântă. La fel şi ora ştirilor.

*

Ducă-se-pe-pustii mi-a făcut viaţa un coşmar. Cu timpul, am constatat că nebunia şi perversiunea erau genetice, tot neamul lui era atins.

într-o sâmbătă dimineaţa, când m-a sunat să mergem la plajă, mi-a zis: „O să ne ducă văru-meu, Homer, cu maşina.”

De cum ne-a prezentat şi i-am văzut privirea, ticul gurii, care se strâmba invariabil, şi ridicătura ritmică a sprâncenelor, care era completată de tre-sărirea umerilor, am avut bănuiala că am dat peste încă un nebun.

Ne pornim la drum, iar Ducă-se-pe-pustii îl întreabă:

— Ei, ce faci? Ai bătut-o azi pe soră-ta?

— Păi, da, în fiecare dimineaţă... aşa trebuie... ca să priceapă.

— Ce să priceapă, Homer?

— Istoria antică a Greciei.

Când am ajuns pe plajă, nici n-a pus piciorul în apă, ci se plimba de colo colo ca un bolid.

Apogeul a fost însă la întoarcere. Dementul a făcut din maşină avion, fiindcă Ducă-se-pe-pustii îi spusese că vrea să prindă supermarketul deschis. Incredibil de ce-a fost în stare: a trecut pe roşu, a încălecat trotuare, s-a băgat pe sens interzis... Mare minune că n-am intrat în vreun stâlp – ne-a ferit Dumnezeu.

A doua zi, Ducă-se-pe-pustii mi-a zis: „Te-a şocat Homer ieri? Şi asta face parte din program. Aşa e viaţa... dură şi necruţătoare.”

Pentru mine, omul, când se trezeşte dimineaţa, vrea să se spele, să se pieptene (ăla, desigur, era chel), să-şi schimbe chiloţii, să se spele pe dinţi. Homer, din câte mi-a zis Ducă-se-pe-pustii, îşi bătea nevasta, apoi o mai bătea o dată şi, la sfârşit, pentru că transpira, se ducea să-şi facă un duş scurt şi cânta mereu plin de chef acelaşi

cântec al lui Kafasis28: „Ca s-o spunem drept, ca s-o spunem drept, cel mai adesea bărbatul e defect.”

*

Chestiunea căsătoriei m-a preocupat de la vârsta de douăzeci şi cinci de ani. Nici o fată, din păcate – ca să spunem adevărul –, nu m-a luat în serios. Pentru că nu eram mafiot. Iar ca o femeie să te ia în seamă, trebuie să fii mafiot. Femeia respectă bărbatul doar atunci când se teme de el.

Acum nu mă mai preocupă chestiunea căsătoriei. Am obosit. Ba una, ba alta, am priceput că nu există nici o perspectivă. Până la urmă, nu ştiu ce vor femeile. Ce vor de la un bărbat ca mine. Poate că nu mă socotesc bărbat. Mi-am pus şi această întrebare. Nu vreau să fiu o distracţie de moment pentru ele. Şi nici animalul lor de tracţiune – un bou pus de femelă să tragă la jug. (Am păţit-o deja, iar acum mă tem.)

Nu ştiu, poate că de vină e înfăţişarea mea, poate mentalitatea, poate că femeile se gândesc că am o familie severă şi că nu se pot impune sau bănuiesc, poate, că nici vorbă să obţină de la mine semnătură pentru vreun bun – de altfel, n-am nimic pe numele meu. Poate, poate, poate… Mulţi poate. Ce să mai spun… Totuşi, în clipa asta, mă preocupă ideea căsătoriei din punctul de vedere al tovărăşiei, nu al sexualităţii. Da.

Mă întreb dacă nu cumva fetele din ziua de azi, care au douăzeci şi cinci, treizeci de ani, au ajuns să se sature de zgâlţâielile patului şi nu mai dau doi bani pe nimic. Nu pot decât să mă mir. Eu sunt de şcoală veche, aceea parizianã, de pe la 1910-1920, când fata aştepta cuminte în camera ei să se culce părinţii şi

28 Kostas Kafasis (1940-2010), actor şi cântăreţ grec (n. tr.).

apoi să apară sub balcon frumoşii cântăreţi, să-i interpreteze o romanţă.

în zilele noastre, din nefericire, obiectivele gre-coaicei, dar şi cele ale femeii recent stabilite în Grecia sunt: mobilul, jeepanul, escrocheria. O astfel de femeie n-are nici o problemă să se culce cu un bunicuţ de şaptezeci-optzeci de ani. Dacă aşa poate să-i obţină semnătura. Deoarece toate mizează pe moştenire. Cunosc un general de şaptezeci şi cinci de ani, care se căsătorise cu o ucraineancă de douăzeci şi doi. Din momentul în care a obţinut semnătura lui, totul s-a sfârşit. Chiar generalul mi-a spus: „S-a dus, fiule, într-o dimineaţă, la cumpărături şi nu s-a mai întors nici până-n ziua de azi…”

*

În ultima vreme, Ducă-se-pe-pustii ne omorâse cu munca şi nu mai ştia de glumă. Ne freca ba-ncoace, ba-ncolo, ca să ne epuizeze, şi nici el n-o ducea mai bine. Voia să scape de noi fără nici un chin, să ne facă să ne dăm demisia şi să nu-i cerem nimic. Ăsta era obiectivul lui, de-aia înjura cel puţin câte trei angajaţi pe zi, din cincizeci şi cinci câţi eram toţi.

Un protopop, om respectabil, căruia îi povestisem despre asta, mi-a zis în timpul spovedaniei: „E instabil, nu ştie ce vrea. Ai grijă!”

într-o zi, pe când mă aflam la etajul al treilea, la graficiene, a venit şi s-a înfipt în M. Şi, întrucât birourile erau separate prin pereţi de plexiglas, am putut auzi tot.

— încă n-ai terminat machetele? Cât o mai ţinem aşa? Ce se petrece aici? Cine e şeful?

Făcuse spume la gură. Cum a văzut-o că începe să plângă, s-a năpustit în biroul lui T., urlând:

— Unde-s, bă, facturile? Ai de gând să mă furi?

Şi imediat ce T. a trântit facturile de pământ, ţipând „Na, uite-le, sunt gata”, şi a ieşit spumegând din birou.

Ducă-se-pe-pustii s-a liniştit, s-a simţit stingherit şi a venit la mine în birou. S-a aşezat în faţa mea şi a oftat.

— Nu vrei să-mi faci o ţigară?

Când i-am dat-o, mi-a zis:

— Ştii ce mi se-ntâmplă? Uneori, îmi vine un gând cum că n-aţi fi voi, ci alţii, care vă seamănă, şi de-aia trebuie să vă verific dacă ţineţi la mine... N-ai idee cât de rău îmi pare după ce mă asigur că sunteţi adevăraţi şi-mi dau seama că v-am amărât...

Devenise confuz. Şi-a făcut şi-un test de schizofrenie. Iar eu, ca să-i dovedesc că sunt eu, stăteam şi-l ascultam fără să scot o vorbă.

Dar, sincer, nu era aşa de paranoic de la început. L-am cunoscut drept un profesionist onest, pe când era secretar general al Asociaţiei Litografilor. Toţi mi l-au prezentat ca fiind un om larg la pungă şi bun plătitor. Şi, într-adevăr, mi-a dat mult mai mulţi bani decât mă aşteptam. Luam, când m-am angajat, o sută douăzeci de mii de drahme. Şi era politicos şi drăguţ cu toţi. Apoi, lucrurile s-au stricat şi l-a lovit damblaua.

O să ziceţi că şi femeile sunt drăguţe când urcă pentru prima dată pe corabia unei relaţii; dar dacă barca începe să ia apă, atunci te părăsesc subit, şi în van drăgălăşeniile, în van dezmierdările şi săruturile. Din păcate, asta e situaţia. Iar Ducă-se-pe-pustii e de domeniul istoriei.

*

M-aş putea vedea călugăr, însă nu ştiu dacă aş rezista. Aş duce o mare luptă sufletească. Fiindcă trebuie să părăseşti cele lumeşti, ambiţiile, gândul carierei, căsătoriile şi visele. Să-ţi arunci vechea viaţă şi să începi una nouă. Acum, o să ziceţi, ce preferi, spitalul de nebuni sau Sfântul Munte? Marea mea problemă este dacă vrea careva să urmeze de bunăvoie calea monahală. Suntem dezamăgiţi de femei şi, în genere, de viaţă şi vedem în haina de călugăr o portiţă de

scăpare, o ultimă soluţie – asta e o imensă greşeală şi un păcat. Eu sunt un pelerin, şi astfel mă acceptă Dumnezeu, însă îmbrăcat în rasă poate c-o să mă dea afară, pentru că El nu vrea ipocriţi. „Pe omul ucigaş şi viclean îl urăşte Domnul.”29

Ca pe un pelerin mă vrea Domnul, fiindcă ştie că mă duc să capăt puteri, să trăiesc mai bine pe Pământ, să mă liniştesc. Numai aşa e de acord, altminteri nu. Nu e corect să urc pe Sfântul Munte şi să mă gândesc la coapsele rusoaicei.

Viaţa continuă la fel de dură. Foarte. *

Vreau, dacă se poate, ca într-un an să mă însor şi s-o las însărcinată pe nevastă- mea, să devin imediat tată. Să capăt şi eu o recunoaştere; şi sunt convins că vaginul ar putea să mi-o ofere. Sper să nu greşesc. De asemenea, vreau propria mea casă, în care să trăiesc cu soţia şi copilul nostru. (Nu se face să trăim cu părinţii şi cu surorile mele, aşa ceva nu se cade.) O casă mică şi modestă, cu vedere la mare, între Atena şi Corint, sau un apartament micuţ, de vreo cincizeci de metri pătraţi, la Londra.

în aceşti puţini metri pătraţi vreau să adăpostesc viaţa noastră, iubirea noastră, visele noastre. Dacă o să constat însă că, în timp ce-am fost la serviciu, ea s-a culcat cu vreun străin, atunci am

două opţiuni: ori intru la mănăstire, ori mă duc direct la spitalul de psihiatrie. Şi atunci poate c-o s-o fac să regrete fapta aia păcătoasă. Să-i creez, prin atitudinea mea demnă, groaznice remuşcări.

E-o doamnă viaţa mea întreagă, Pe de-o parte, mă dezmiardă, Pe de alta, caută să mă ardă.

29 Psalmi 5,6 (n. a.).

Ca o femeie să cadă în păcatul adulterului înseamnă că a depăşit toate etapele pocăinţei şi a ajuns deja la nesimţire. De pe urma infidelităţii bărbatul se alege cu plăcerea, iar femeia cu medalia depravării. M-aş duce la nebuni ca să mă răzbun, să zică toţi: „Hai sictir, destrăbălate, l-ai înnebunit pe bietul om.” în schimb, la mănăstire m-aş duce mai mult pentru liniştea mea, ca să pot să uit. Fiindcă sunt convins că, dacă stai şi-i spui unui călugăr în rasă ponosită suferinţele tale, atunci Dumnezeu pogoară asupra ta pacea sufletească.

Cât priveşte vârsta, n-am depăşit anumite tabuuri. Adică vreau ca soţia mea să fie cu cel puţin zece-cinci-sprezece ani mai tânără decât mine. Nici o diferenţă mai mare nu m-ar deranja, chiar dacă ar spune toţi „bunicul şi bucăţica”. Totuşi, Maricica era cu adevărat o bucăţică – manechin în toată regula. Roro, în schimb, nu era aşa de frumoasă, dar ţi-o scula. Părea femeie de la depărtare, trimitea semnale. Asta nu înseamnă că toate care se îmbracă într-un fel sunt curve, iar celelalte, doamne. Ca să mă explic mai bine: şi Zgripţi, deşi purta nişte taioare conservatoare, avea suflet de curvă. Şi nevasta lui Ducă-se-pe-pustii arăta decent, dar în inima ei ascundea o viperă. Aşa că aici nu judecăm îmbrăcămintea, ci lăuntrul.

*

Mi-a spus prietenul meu X. că a văzut-o pe Roro împreună cu noul ei gagiu, care e atât de pocit, că se întreba cum de umblă cu el pe stradă. înalt de doi metri şi slăbănog ca un stâlp de telegraf. Sunt convins, aşadar, că majoritatea femeilor sunt pline de rahat. Ce crede idioata, că tălâmbul cu care umblă, pocitania aia, e cel mai tare din parcare?

*

Mă gândesc să-mi intitulez autobiografia Memorii ale unei vieţi de prost-gust. Pentru că altfel am pornit la drum; am crezut în idei măreţe, în oameni şi, la sfârşit, am ajuns un cerşetor suferind.

*

Am citit la „Micul anunţ” că se caută tânăr pentru postul de prezentator. Am sunat şi am aflat despre ce canal era vorba. De mâna a doua, e adevărat, dar nu contează. Am trecut pe la birourile lor, am completat o cerere şi secretara mi-a zis: „Veniţi mâine în studio, ca să daţi o probă.”

M-am dus a doua zi îmbrăcat în costum, parfumat şi toate cele. Eram optzeci de persoane, bărbaţi şi femei, aşteptând să ne vină rândul. M-au chemat după aproape patru ore. M-am aşezat dinaintea camerei, la început cu tracul corespunzător, dar pe care

apoi l-am depăşit, fiindcă ştiam că sunt potrivit pentru meseria asta. Am citit textul relaxat şi serios şi, când am terminat, am auzit la megafon: „Vă mulţumim, o să vă sunăm în câteva zile.” Nu m-au mai sunat, desigur, şi uite aşa am pierdut o zi

din viaţă.

„Treburile asta se fac prin relaţii”, mi-a spus un prieten la o cafenea. De unde să fi ştiut?

*

Pun zahăr în cafea ca să-mi îndulcesc amintirile urâte rămase de la Frumuşica. Pentru că fata asta, trebuie s-o mărturisesc, nici măcar un pahar cu apă

nu mi-a dat. Da.

*

Singurul lucru bun pe care-l pot spune despre Ducă-se-pe-pustii e că a scos din mine o vigoare care stătea ferecată cu mii de lacăte într-un dulap. El a fost cel care, cu făţărnicia ce le era tuturor cunoscută, a reuşit să-mi deschidă încuietorile şi să- mi elibereze întreaga energie, de care s-a şi folosit exclusiv, ca să-şi rezolve toate treburile. Eu, desigur, i-am capitulat necondiţionat. Din nefericire.

*

Am ieşit ieri la o cafea cu un bun prieten şi am purtat o discuţie serioasă despre viitorul meu. Dar, în timp ce vorbeam, a fost sunat şi a trebuit să stea mult la telefon. Până să termine, am improvizat o poezioară şi i-am dedicat-o. Am scris-o pentru că, atunci când m-apucă neliniştea şi tristeţea, poezia funcţionează întotdeauna ca o alinare.

Te privesc, te privesc, Compania ţi-o râvnesc, Şi sunt tare-mpătimit Ca un adevărat iubit. Ţi le zic în mod direct, Că-s viclean, dar şi corect.

— Prietenul tău Chrysovalandis s-a transformat, i-am spus după ce a citit-o. A schimbat placa. Nu mai e litograful de vârsta a treia, pe jumate şomer, sclavul lui Ducă-se-pe-pustii, aşa cum îl ştiai. Chrysovalandis e acum un suflet neprihănit.

— Prietene, îţi doresc numai bine! mi-a răspuns şi a pus poezioara în buzunarul interior al sacoului, iar asta m-a mişcat.

*

Am avut un vis. Se făcea că mă aflam undeva în Megalo Pefko30. Eram şi cu tatăl meu. Tocmai ne întorseserăm de la spital. „Hai să te duc la o plimbare”, îmi zice. Păşim într-o barcă îngustă, în care de abia încăpem – în primul rând, din pricina gabaritului meu. Cu o mână ţinea plosca de urină, iar cu ailaltă dădea la vâsle. Ne apropiem de o casă din

30 „Marele Pin”. Un alt nume sub care este cunoscută regiunea Nea Peramos din Attica, aflată la treizeci şi cinci de kilometri depărtare de Atena (n. tr.).

mijlocul mării şi-mi zice: „Am ajuns.” Sunt neplăcut surprins să constat că este casa părintească a Frumuşicăi. Brusc, se deschide uşa, intrăm şi vedem şapte bărci, una lângă alta, iar în ele

dormeau şapte Frumuşici. Holbez ochii şi-mi spun: „Ce mama naibii caut în casa asta de rahat?” Apuc îngrozit vâsla din mâna lui şi încep să lopătez ca un apucat. Apoi, ne trezim pe un tractor verde. Dar, înainte să pornim, îmi dau seama că am uitat în locuinţa Frumuşicăi carnetul de sănătate al tatei. Mă duc, îl iau (cei şapte monştri încă dormeau) şi mă întorc. Cum ajung acasă, descopăr că sunt la volanul unui tractor roşu şi că l-am uitat pe tata în cel verde.

M-am sculat cu multe remuşcări. Nu trebuie să plătească tata pentru relaţiile mele proaste şi păgu-boase. N-aş vrea nici în ruptul capului, dacă se întâmplă ceva cu mine, ca el să se trezească pe mâna unor rozătoare de felul ăsta.

Pe de altă parte, mă gândesc ca nu cumva cele şapte arătări să fi fost cei şapte patroni ai mei, care mi-au mâncat în total patru milioane de drahme. Acest vis, am impresia, înseamnă că, până la urmă, n-am dobândit în viaţă nimic din cele dorite de mine şi de tata: să devin ofiţer al Marinei Militare, cu o casă frumoasă în Pireu, şi să cânt la cobză cântece ale lui Tsitsanis31, să se bucure toţi de la Clubul Ofiţerilor; adică, să devin şi ofiţer, şi instrumentist. N-am reuşit nici una, nici alta. O să mă întrebaţi: dar ce vis ai realizat? Nici unul. Din nefericire.

Nici măcar pe cel esenţial, şi anume să mă însor cu o fată frumoasă ca o nimfă, cu sânii duri şi voce duioasă, bună la suflet, cu maniere şi cultivată – să nu tragă pârţuri niciodată, desigur. Şi s-o văd pe

31 Vasilis Tsitsanis (1915-1984), compozitor şi cântăreţ grec (n. r.).

înserate cum înoată pe fundul mării, ca să culeagă midii pentru iubitul ei – pentru mine. Să se scufunde în cămaşa-i albă ca laptele, nu goală. Se ştie că sirenele au solzi ca să-şi apere părţile ruşinoase.

*

Cele mai scumpe chirii sunt în Anglia şi în Franţa. Când am fost cu Frumuşica la Londra, ce m-am mai chinuit să-i găsesc un apartament de două camere la un preţ cât de cât rezonabil. Şi-am mai dat şi cinci chirii în avans. într-atât mă amăgise. Aşa cum mă jumulea pe mine în vremea aia, tot aşa îl jumulea şi pe F. Şi, după ce s-a întors împreună cu mister de la Londra, l-a părăsit şi pe ăla în mai puţin de-o lună. Deja îi găsise un înlocuitor, un agent imobiliar cipriot. Eu am aflat toate astea mult mai târziu, fireşte, şi încă nu-mi vine să cred. De-aia şi am impresia (nu

sunt profet) că R, atunci când o să îmbătrânească, dacă nu s-o căsători nici el până atunci, o să comită o crimă. O s-o ucidă.

*

Nepotu-său, Z. (care e internat în clipa de faţă la spitalul de nebuni), îl suna acasă pe Ducă-se-pe-pustii la trei noaptea şi-i spunea: „Sunt Moartea şi vin să te iau, pregăteşte-te!” sau „Să-mi depui în cont şapte sute de mii de drahme, ca să te salvez”. Şi Ducă-se-pe-pustii îi răspundea: „N-am bani, sunt strâmtorat

financiar”, iar ăla îl întreba: „Şi atunci cum se face că nevastă-ta îşi cumpără cincizeci de perechi de pantofi pe an?”

Atunci, Ducă-se-pe-pustii punea imediat mâna pe telefon şi mă suna să-mi spună ce se întâmplase (zicea că-l liniştesc, fiindcă întotdeauna eram atent la el şi nu-l întrerupeam), de ne trezea pe toţi când ne era somnul mai dulce. Dacă mă nimeream eu, îl ascultam moţăind, dar dacă apuca să răspundă tata, îl lua la trei-păzeşte.

— Omule, pentru numele lui Dumnezeu, crezi că de tine avem noi chef?

*

Pe când aveam optsprezece ani, un prieten m-a trimis la un bordel de la intersecţia Loukianos cu Alo-peki, în Kolonaki. Era un loc de împreunare elegant, aflat la demisol. Acolo am cunoscut-o pe Sonia. O blondă frumoasă (bănuiesc că era naturală), care îmi făcea mereu poftele. întotdeauna am vrut ca femeia să se poarte tandru în pat. Mai întâi mă uitam la braţele ei, ca să văd dacă nu cumva e vreo drogată, şi apoi tră-geam cu urechea să ascult cum vorbeşte cu matroana. Dacă auzeam că o înjură, mă ridicam şi plecam. Voiam ca femeia cu care mă culcam să fie drăguţă şi politicoasă cu toată lumea. Şi, în plus, mă aşteptam să ajung şi eu la un orgasm intelectual. Mă obser-vam din afară: după un sfert de oră, voi avea aceeaşi dorinţă ca atunci când m-am pornit din Korydallos? Pentru că, dacă dispare pofta, se duce naibii totul, scade erecţia, mi se strică şi dispoziţia – căci sexul e şi despre sentimente.

L-am întrebat, iarăşi, zicând: – Odată ce mi-ai îngăduit, Domnule, mai lămureşte- mi şi aceasta! -Spune! mi-a zis el. – Domnule, l-am întrebat eu, dacă o femeie sau un bărbat moare şi celălalt dintre ei se căsătoreşte, oare păcătuieşte cel care se căsătoreşte? – Nu păcătuieşte, mi-a răspuns. Dar dacă rămâne aşa, îşi agoniseşte lui şi înaintea Dom-nului mai multă cinste şi mare slavă; dar chiar dacă se căsătoreşte, nu păcătuieşte.32

*

32 Păstorul lui Hernia, Porunca a IV-a (n. a.). Traducere de D. Fecioru, în Scrierile Părinţilor Apostolici, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1979, pp. 251-252 (n. tr.).

Mă străduiesc – măcar să rămân în punctul ăsta, să nu dau peste altele şi mai rele.

Din când în când, mă abordează diverse individe şi mă întreb dacă sunt ispite ale Diavolului. Pentru că la ce se aşteaptă de la un om aflat într-o jalnică situaţie materială? Femeia pricepe din prima dacă un bărbat este realizat sau un ratat. îşi dă seama numai şi dacă se uită în cartea de telefon şi vede că, în dreptul numelui lui, stă scris „om de afaceri”, „avocat”, „arhitect” sau „medic chirurg, specializat într-una sau alta”. Dacă vede că în dreptul numelui Chrysovalandis nu scrie absolut nimic, nici măcar „litograf', se prinde că omul ăsta nu face doi bani.

Mi-a spus odată domnul S., profesor la Universitatea din Atena: „La mine la ţară există un proverb care zice aşa – dacă o căldare e

găurită şi o arunci în fântână, no să scoată apă, ci doar o să se ude.” Aşa şi eu. Mă duc la mănăstirile de pe Sfântul Munte, unde sunt toţi călugării aceia care se îngrijesc de mine şi mă iubesc, chit că sunt o căldare fără fund; însă, dacă mă scufund în fântâna sfinţeniei, măcar se lipesc şi de mine câţiva stropi.

*

Viitorul meu este în vânzări, nu în producţie. Nu mai suport munca manuală de litograf. Prefer să vizitez editori mici şi să le fac contraoferte bune pentru producerea cărţilor lor. Să devin un agent respectabil, fiindcă am o mare experienţă în ramura noastră. Mă interesează mult cartea, cum poate fi ea realizată.

*

Am avut parte de multe neplăceri, însă Roro şi Frumuşica m-au făcut să sufăr cel mai mult. Mai ales în cazul Frumuşicăi, mă întreb cum de n-au venit să protesteze în faţa bisericii – acum trei ani, când s-a măritat – toţi cei pe care i-a amăgit.

Cu fata asta, am simţit că m-a ucis varianta feminină a lui Iuda. Da. în timp ce Iuda doar l-a trădat pe Hristos, ea nu numai m-a înşelat, dar m-a şi omorât. Nici acum n-am putut trece peste asta. Nu pentru că sunt îndrăgostit de ea, dar încă nu mă pot ierta că i-am picat victimă aşa de uşor.

*

Mă străduiesc prin rugăciuni, prin privegheri. Mă duc la Mănăstirea Petrakis33 şi mă rog: „Doamne Dumnezeule, izbăveşte-mă, Te rog, găseşte-mi o fată să mă însor.” îi am protectori pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, pe Sfânta Ana şi pe Sfântul Anto-nie.

Dumnezeu zice „Aşteaptă”, zice „Nu”, zice „Da -slăbeşte imediat, ca să-ţi scadă glicemia, îngrijeşte-ţi dinţii”. Odată mi-a spus: „Ai un chip frumos, eşti un om cultivat, dar ţi-e ruptă umbrela.” Da. O ştiu şi eu. Fiindcă, dacă vreo femeie mă vede aşa, o să-i fie ruşine să umble cu mine. Odinioară, am făcut – pentru scurtă vreme – lupte greco- romane. Acum însă, înfăţişarea mea lasă foarte mult de dorit. Cât m-am antrenat, am fost bine, după ce m-am lăsat, din pricina (în principal) a volumului de muncă, am început să mă îngraş. Mi-a plăcut sportul, pentru că-l vedeam ca pe un fel de disciplină: să am un orar, să fac toate exerciţiile necesare, să mă antrenez cu sportivi pe care-i admiram. Şi, desigur, pentru faptul că acolo puteam lega prietenii. îmi place să-mi fac noi prieteni.

Pe Sfântul Munte mi-au zis că nu e bine să mă întovărăşesc cu toată lumea, însă ştiu că Hristos le vorbea şi fariseilor, şi vameşilor, şi oamenilor simpli. Aşa şi eu, mi- am zis să iubesc pe toată lumea. Numai

33 Mănăstire situată în cartierul Lykavittos din centrul Atenei (n. tr.).

că ceva n-a mers bine, iar viaţa mea a devenit un loc de du-te-vino. M-am irosit. Am oferit atât de multe şi nu ştiu dacă o să reuşesc vreodată să culeg via pe care de ani de zile o sădesc, o

sap, o ud, o îngrijesc. N-am văzut nici un pic de înţelegere din partea femeilor. De mai multă empatie am avut parte de la prostituate decât de la doamne. Marilor cucoane, care poartă în gentile lor patru tipuri de rujuri şi trei telefoane mobile, nu le pasă de nimeni, vor doar s-o ducă bine. Cu care să încep şi cu care să termin? Până la urmă, toate sunt la fel.

*

Chiar că mi-am făcut ucenicia şi mi-am dobândit propria medalie; am purtat straiul drăcesc al lui Ducă-se-pe-pustii – pe pielea goală. Dacă un sportiv aleargă o dată, de două, de trei, de zece ori pe stadion, la un moment dat o să câştige şi el un premiu, ceva. Eu m-am învârtit pe stadionul lui Ducă-se-pe-pustii, dar singura medalie primită a fost un deget mijlociu sculat.

*

Inspectez sistematic faţa fiecărei femei. Este îngândurată? Este zâmbitoare? Este îngrijită? Este încântată sau poate are o tristeţe aparte? Oare respectiva şi-o fi aruncat până la urmă căpăstrul? Dacă o vezi cu sprâncenele pensate, atunci să ştii c-o să te penseze şi pe tine. Bag mâna-n foc. Deja pricep din prima dacă o femeie mă abordează pentru bani, dacă într-adevăr mă place sau dacă mă prosteşte. Ştiu. Sunt păţit.

*

Mi-ar plăcea să mă însor cu o femeie divorţată. Prefer chiar să aibă şi copii, ca să nu-mi ceară mie -nu cred că sunt în stare.

Să aud voci de copii care mă strigă „Tăticule, tăticule”. Cu o englezoaică aş vrea să mă însor, care să ştiu că n-o să-mi pună coarne, în ciuda performanţelor

mele. Englezoaica este o casnică înnăscută, ia asupra ei grija întregii case şi nu vrea să iasă ca să se ducă la serviciu. Nici eu nu vreau să muncească, pentru că la birou o să cunoască mulţi bărbaţi, iar până la urmă tot o s-o dea unul pe spate.

Da. Mai bine o englezoaică, să n-aibă nici o problemă să locuiască în casă cu socrii. La fel de docile sunt şi suedezele. Nu te teme de oamenii care plesnesc de sănătate! Nu te teme nici de infractorul care iese după patruzeci de ani din închisoare! N-o să recidiveze. S-a pocăit.

Teme-te doar de chinezi! Chinezul una zice şi alta face. La fel şi japonezii. De-aia Americii i-a fost frică de ei şi i-a lăsat de tot în pace după al Doilea Război Mondial. Mai bine să-i avem parteneri şi prieteni de la depărtare, şi-au zis ei, decât duşmani. într-ale tehnologiei, mintea japonezului o depăşeşte pe a americanului de cincizeci de ori. Dacă-i dai un program de calculator, o să-l înveţe într-o zi, pe când americanul are nevoie de zece zile. Dacă-i dai japonezului să asambleze ceva, o va rezolva dintro mişcare şi fără să stea prea mult pe gânduri, în schimb, americanul are nevoie şi de plan, şi de instrucţiuni detaliate. Acum, dacă-i dai unui rus să-ţi facă ceva, o să-ţi zică: „De ce mă chinuieşti?” Ăstuia dacă-i dai votcă, n-o să mai vrea nimic altceva. Am lucrat cu ruşi, aşa că ştiu.

*

Mă preocupă tare mult subiectul slujbă. în clipa asta, ramura noastră de activitate este foarte fragilă. Oamenilor nu le mai pasă de o carte bună sau de o revistă bună. Alte lucruri se vând, din păcate, în zilele noastre.

Am avut recent o experienţă foarte urâtă cu un cunoscut care voia să îmi dea de lucru, dar nu înainte să mă umilească. „încă n-am priceput ce ştii să faci în domeniul nostru", mi-a zis. Cum am auzit aşa ceva, l-am lăsat în plata Domnului.

Trei lovituri mi-a dat tehnologia: mai întâi legă-toria, apoi fotocompoziţia şi, în final, montajul. S-au dus toate trei. Şi am rămas să mă ocup de controlul calităţii şi de costuri – acum, vreau să mă îndeletnicesc şi cu vânzările. Cred că este un domeniu cu perspective, deşi văd muli agenţi buni de vânzări din ramura noastră că se ocupă de telefoane mobile şi de haine, fiindcă sunt mai rentabile şi aduc un comision mai mare. Un editor nu are mijloace să-i dea agentului comisioane imense, aşa cum fac, de exemplu, corporaţiile. Cartea nu este un domeniu din care să te îmbogăţeşti. Nu este mină auriferă sau metaliferă, nu este un birou naval. Cartea este un sector în care oferi zece procente şi primeşti înapoi unul singur. Atunci, o să mă întrebaţi, de ce insist eu să rămân în branşa asta? Pentru că mă simt acoperit. Nici nu am de gând să depun armele la vârsta de cincizeci de ani, deoarece sunt încredinţat că, dacă plecăm noi, cei cu tradiţie, atunci cartea o să încapă pe mâini rele. Şi pentru că nu ştiu ce altceva pot face.

Cartea-i ca un cuţit: casnica taie pâinea cu el, măcelarul taie carnea cu el, criminalul îţi taie gâtul cu el.

Mă gândesc că este mult mai potrivit să-mi inti-tulez autobiografia O viaţă depravată. Când or să citească oamenii povestea mea cu madam Frumuşica, or să dea din cap dezaprobator. Or să se gândească: „Dar bine, i-ai oferit atâtea, ai cheltuit o grămadă de bani, te-ai dat de ceasul morţii şi n-ai reuşit să te culci cu ea nici măcar o dată?" Da. Poate că au dreptate cititorii mei, însă n-am vrut s-o constrâng.

Nu-mi stă în caracter. Pe lângă faptul că, desigur, cred în Sfânta Scriptură. Pe de altă parte, ca să spun şi crudul adevăr, eu nu consider că sexul este o nevoie esenţială. Urinatul însă este. De aceea ne-a dat Dumnezeu masturbarea, ca să nu cădem în marele păcat al curviei şi al violului. Un mare păcat este şi zoofilia. Se zice că australienii se împerechează cu cangurii şi cu struţii, iar asta intră la acte penale. Atunci când omul se ţine departe de lectură, de muzică şi de prietenia curată, o apucă pe cărări nefireşti şi în dezacord cu natura sa. Da.

*

Am avut multe de îndurat din partea unor vechi maiştri, foşti patroni şi a câtorva preoţi. încă mi-aduc aminte de bătaia pe care am încasat-o odată de la o faţă bisericească, şef al tipografiei Bisericii, fiindcă nu mi-am făcut treaba şi am şters-o de la muncă, pentru o plimbare pe Lykavittos. Când m-am întors, mi-a cam sunat apa în creier. Aveam vreo treispre-zece-paisprezece ani.

Preoţii (vreau să subliniez faptul ăsta) sunt cei mai cruzi şefi. Ei, foştii comunişti şi îmbogăţiţii peste noapte. Cei mai cumpliţi şefi.

Mă simţeam ca o corabie cu multe sfori, de care eram tras de remorchere într-o parte şi-n alta. Acasă, îmi strigau: „La ora asta ai scăpat de la serviciu? Şi de şcoală ce se alege? O să te lase repetent din cauza absenţelor.” La muncă mă puneau să fac ore supli-mentare şi-mi ziceau: „La ce-ţi mai foloseşte şcoala, aici înveţi meserie.”

Eu, prin firea mea, voiam să le fac tuturor pe plac. Voiam să-i mulţumesc pe toţi. Şi iată unde am ajuns.

*

Diagnosticul de diabet zaharat mi-a fost pus în '93. La spital însă mi-au spus clar că-l am mult mai de mult. Pe mine m-a făcut să mă destind, în vreme ce pe alţii îi face irascibili. îmi măsor glicemia în fiecare zi, dimineaţa şi seara, ca să poată medicii să-mi urmă-rească evoluţia. De asemenea, iau medicamente şi ţin şi dietă. Nu trebuie să mănânc nimic cu zahăr sau cu amidon. Nu trebuie să mă supăr sau să mă îndrăgostesc, fiindcă se zice că stresul nu e bun pentru diabet. Diabeticilor li se recomandă să nu se vadă cu femei. Deoarece, alături de o femeie, nu eşti atent şi mănânci mai mult. în plus, întrucât diabeticul e un pic încăpăţânat, atunci când femeia nu-i face pe voie, se necăjeşte, iar soluţia cea mai simplă e să se apuce de mâncat. Crede că aşa o să-i treacă. Mâncarea e o consolare. Un adevărat labirint din care nu poţi ieşi. Mă străduiesc să scap, fireşte. Iar medicii îmi spun: „Fără exagerări, Chrysovalandis, fără exagerări!”

Din păcate, femeilor le place să se vadă cu diabetici, ca să-i poată întărâta. Mi sa întâmplat şi mie, dar şi altor cunoscuţi cu aceeaşi boală. Diabeticul trebuie să aibă încredere în el însuşi, nu în alţii.

O femeie mi-a zis odată „Eu o să te fac bine cu iubirea mea”, dar, în realitate, voia s-o duc la cele mai bune restaurante. Ea se îndopa în draci şi mie îmi spunea: „Chrysovalandis, nu e bine să mănânci musaca, nu e bine să mănânci prăjeli, şi nici paste. Jură-te că nu mai pui dulciuri în gură!” Şi ticăloasa era slabă ca un ţâr. Mie îmi curgeau balele şi, de cum ajungeam acasă, dădeam iama în frigider. Pe atunci aveam bani – alte vremuri.

Pe scurt, mă toca de parale. Pricepusem, desigur, dar voiam să petrec bine, aşa că nu scoteam o vorbă. Dacă n-ai prieteni, o plăteşti scump. E o lege a firii. Dacă nu atragi în mod natural, atunci atragi prin bani şi o plăteşti scump. într-o relaţie, ca să existe atracţie, trebuie să existe şi bani. Fără ei nu se poate. Din păcate. Asta e valabil în proporţie de 99%.

Totuşi, sucurile, dulciurile artificiale, sandviciurile artificiale şi răcoritoarele artificiale sunt un pericol de moarte pentru un diabetic. E nevoie de hrană curată, în cantităţi foarte mici, şi cinci-şase gustări pe zi. Pâine uscată, brânzică, apă din belşug şi, în loc de dulciuri, câţiva biscuiţei cu stafide. Şi asta mă deranjează foarte mult. Mă simt blegit şi mi-e tot timpul somn. Mi-e lene să fac mişcare, deşi mereu am fost hiperactiv, în ciuda rotunjimilor mele.

Şi nici cafeaua nu-mi face bine, pentru că, dacă o beau după-amiaza şi mi se întâmplă să mă trezesc în mijlocul nopţii, nu mai pot adormi la loc. Da.

în ultimii trei ani, diabetul m-a pus la pământ. Mă dor toate, mi-e greu să stau în picioare, mi se tulbură vederea, iar medicamentele mă constipa. Şi a mai apărut încă o imensă problemă de sănătate: nu am o erecţie mulţumitoare. E foarte serios. Apare în mine o atracţie faţă de o femeie, există o dorinţă intensă, însă... Diabetul face ravagii. Dacă mă îmbolnăvesc şi iau antibiotice, e ca şi cum n-aş lua nimic – antibioticul e neutralizat imediat. Şi inima se resimte, au spus medicii, şi încă nu ştiu ce alte complicaţii vor apărea dacă se înrăutăţeşte boala, care, ca un pretendent perfid, îi dă târcoale de ani buni.

O dată pe lună mă duc la spitalul din Pireu, ca să mi se investigheze efectele bolii asupra întregului corp, asupra sistemului nervos şi a muşchilor. E o echipă de doctori- prieteni care mă ţin sub observaţie. Sunt profesionişti şi nişte oameni excepţionali. Eu îi ajut cu tipărirea tratatelor şi a cărţilor de vizită, iar ei nu-mi iau nici un ban.

între timp, am început să şchiopătez cu piciorul stâng. Peste tot am cheaguri de sânge. încă nu ştim unde o să mai lovească diabetul în următorii ani. Un cunoscut a fost atins, la patruzeci şi unu de ani, chiar la inimă. Şi i-au făcut nefericitului două bypassuri.

Sunt tare neliniştit. Tare, tare neliniştit. Dar şi cei care mă îngrijesc sunt alarmaţi. Şi eu, în ce-i priveşte.

Pentru că, atunci când doctorul îmi zice „Ai grijă, o să ajungă la inimă", şi-l văd fumând trabuc, ce mai pot spune? E o nebunie, o absurditate să încerci să previi pacientul de la orice, în timp ce tu te laşi expus atât de uşor.

Singurul lucru bun cu şomajul e că nu am bani să mă îndop cu dulciuri şi cu răcoritoare. E şi asta o măsură de austeritate. Nici un rău fără un pic de bine. Ce să facem, asta-i viaţa.

*

Aş vrea ca soră-mea mai mare să se mărite. Să găsească un confrate din învăţământ şi să se aşeze la casa ei. Şi să facă şi doi-trei copii. Ar fi o mamă bună. Severă, dar bună. Şi soţie bună ar fi. Ştie să se îngrijească de cei pe care-i iubeşte.

*

Mă gândesc că a venit momentul să public cartea pe care o pregătesc de ani de zile. Am adunat multe poezii, trebuie să fac o selecţie atentă şi să opresc doar o sută, o sută zece. îngrijirea ediţiei o las pe seama soră-mii mai mari, am încredere în ea.

Ceva mă frământă însă: pe care să le aleg? Existen-ţialiste, satirice sau erotice? Prietenul meu N., care le-a citit pe cele mai multe dintre ele, mi-a spus că poeziile erotice sunt punctul meu forte. Dacă, până la urmă, le las doar pe astea, atunci o să- mi intitulez cartea Roro,fata lui Eros (ca un omagiu adus marelui cuceritor şi maestru Elytis34), cu dedicaţia:

Prietenului meu Demostene Zita, Căruia nu-i place La Dolce

Vita.

*

Noul meu duhovnic e mult mai bun decât celălalt, mai flexibil. Cred – şi-o spun cu cea mai mare bucurie – că l-am găsit pe cel mai potrivit reprezentant al Domnului. Mă sfătuieşte bine: „Ai grijă cu femeile, ai grijă!”

Şi celălalt îmi zicea aceleaşi vorbe, însă cel nou o face într-un mod plăcut, e mai aproape de firea mea, mai binevoitor. Consideră că trebuie să-mi arate o anumită îngăduinţă. Fiindcă există afecţiuni ale sufletului care nu se vindecă de la o zi la alta. De cele mai multe ori, afecţiunile sufleteşti se dovedesc a fi la fel de serioase ca acelea trupeşti.

„Te rog să nu mănânci mult, pentru că o să-ţi dăuneze rău de tot”, îmi spune mereu.

Numai că, în timpul unei crize, m-am pus şi-am mâncat o tavă mare cu baclava, plus un kilogram de îngheţată cu frişca, şi apoi m-am dus să mă spovedesc. Atunci, a fost destul de aspru: „De ce nu asculţi? Dieta e o chestiune ce ţine de disciplină. Să fii disciplinat!” M-a tulburat şi mi-a creat remuşcări, dar i-am zis apoi: „în regulă, părinte, facă-se voia ta.”

Nu vreau un duhovnic despotic. Vreau să simt aceeaşi relaxare şi siguranţă ca atunci când mă duc la prietenul meu psihiatru. Şi duhovnicul este un tămăduitor – al spiritului şi al sufletului, nu al trupului. Vreau ca duhovnicul să-mi stea alături.

Vindecă rănile sufletului meu şi mintea mea cea întunecată prin nepurtare de grijă lumineaz-o cu dumnezeiască nemijlocirea ta, înaintemergătorule al Domnului, şi te rog: de toată împresurarea cea potrivnică mă izbăveşte.35

34 Aluzie la culegerea de poezii publicată de Odysseas Elytis în 1972: Ta Ro tou erota /Ro-urile erosului (vezi ediţia românească, Editura Dacia, 1980) (n. tr.).

35 Octoih mare (Slujba de marţi, utrenie) (n. a.). Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 2003, p. 125 (n. tr.).

*

Frumuşica Circeoglou era o femeie răscolitoare, care dădea din codiţă după cum îi era interesul. Folosesc, din motive evidente, un pseudonim: Frumuşica, un eufemism ironic, şi Circeoglou, după Circe, vrăjitoarea cea rea din Odiseea. Pentru că, la urma urmei, asta şi era. După cum am fost informat mai apoi, avea mulţi gagici, pe care îi schimba ca pe lenjeria intimă -azi pe F., mâine pe ăla din Larissa, plus o duzină de căţeluşi care dădeau fuga să-i facă toate voile. Un căţeluş am fost şi eu. Mare greşeală am făcut, recunosc. Am fost dus de nas.

La început, am crezut că era un înger. M-a atras faptul că multe prietene ale ei se puneau ca un scut dinaintea sa. Iar eu voiam să străpung acest scut. Era mereu înconjurată de prietene, care niciodată n-o lăsau singură. Mereu o luau cu maşina. Scopul lor, aşa cum mi-a dezvăluit singură mai târziu, era să mă ţină departe de ea. însă pe mine mă fascina lucrul ăsta, îmi plăceau

amânările şi vânătoarea înainte de capitularea finală. în străfundul inimii, ştiam bine că nu există sorţi de izbândă. Totuşi, am nutrit întotdeauna aceste vane speranţe – un leac băbesc pentru suflet... Am crezut că poate-poate se va întâmpla ceva între noi – dar după Londra, i-am văzut adevăratul chip şi am pus punct. Mi-o imaginam ca pe o zeiţă şi mă gândeam că, atunci când o să ne vadă lumea ţinân-du-ne de mână, o să spună: „Peste ce frumuseţe a dat şmecherul!" N-avea nimic extraordinar, însă avea şarm. Mă gândeam c-o să ne căsătorim, că eu o să devin pro-prietar de magazin, librar – atunci aveam bani –, iar ea o să facă grafică în căsuţa noastră. Frumos, liniştit, casnic. Romantic. Cât m-am mai înşelat. Da.

în schimb, cu Roro Kapernarou – de asemenea, un pseudonim, dar fără o semnificaţie anume -am vrut să trăiesc de la mijloc în jos, fără nuntă. Să ne unim fluidele. O îmbrăţişare înfocată şi tot restul. Când am văzut-o prima oară, mi-am zis: „Pe asta o vreau pentru mine." Ştiam bine că, pentru o astfel de femeie, nu există oprelişti, nu există povârnişuri, nu există graniţe, ci doar o împreunare profundă. Mă fermecau nespus părul ei lung şi ochii. Privirea aia de pisică. De pisică prostuţă. Voiam să-i arăt cât o iubesc. De-aia i-am făcut toate voile: i-am cumpărat un pat dublu, o jachetă de piele, pantaloni şi lenjerie intimă, telefon de ultimă generaţie, i- am dat bani de buzunar.

Aproape un an şi jumătate a durat toată amăgeala asta. Mergeam în Sparta la fiecare sfârşit de săptămână. 0 scoteam în oraş, beam cafea, mâneam, apoi desert, iar cafea, şi, seara, băutură. Mă ducea întotdeauna pe strada cu multe magazine, ne opream în dreptul vitrinelor şi-mi spunea: „Ah, ia uite ce lenjerie frumoasă, ce jartiere frumoase, ce fustiţe frumoase!" „Altă dată, altă dată", îi spuneam eu, după care i le cumpăram pe rând, în măsura în care mi-o permitea

portofelul.

într-o zi, m-a anunţat: „Mi-am pierdut telefonul." I-am cumpărat, aşadar, unul de ultimă generaţie şi l-am trecut pe numele meu, ca să-mi vină mie facturile – îmi promisese că n-o să vorbească mult, ca să nu mă bage la cheltuieli prea mari. Cam după o lună, o sun şi răspunde un bărbat. Probabil, futălăul.

— Pronto? aud în receptor.

Şi, cuprins de tulburare, îi răspund:

— Ce pronto, bulangiule?! şi îi închid telefonul. O sun a doua zi.

— Tu l-ai făcut bulangiu pe Tasos?

— Da, eu.

Mi-a închis telefonul în nas.

De atunci, şi-a schimbat numărul de telefon. Tasos era muncitor şi, din câte am aflat mai târziu, avea mână grea. Femeile de genul ăsta pică uşor pe mâna unor escroci şi îi ignoră pe flăcăii buni şi oneşti. Aşa cum spune şi marele Stelios36 în cântul filosofic al lui Pitagoras:

De vreme cepuţine-s doamne în astă lume, La ce bun să mai fii

sentimental, ia spune?!

Concluzie: oamenii sensibili şi merituoşi mereu se frig din pricina acestor piranha fără inimă.

*

Azi e o zi mare pentru mine. M-au anunţat că am fost angajat. Şi m-am simţit ca un înger care a primit o pereche de aripi mari. Steaua mea, care a stat în întuneric atâta vreme, acoperită de nori groşi, a reuşit azi să strălucească şi să-i inspire încredere unui angajator. Şi îi mulţumesc pentru asta.

De cum am intrat în firmă, domnul K. mi-a zis: „Du-te sus, la contabilitate, ca să-ţi facă actele de angajare.” Asta m-a bucurat nespus şi mi-a dat un impuls să mă pun pe căutat noi clienţi.

E şi o mare sărbătoare azi, a Sfintei Ana. Am luat binecuvântare de la duhovnic dis-de-dimineaţă. Iar el, ca şi cum ar fi ştiut, mi-a zis: „Mult noroc la noul serviciu!” Şi am primit, ca întotdeauna, o cravată nouă de la mătuşa Dionysia.

*

Pe Roro o consider acum o haimana – o spun fără înconjur. Odată, când m-am dus în Sparta, soră-sa mi-a propus să mă găzduiască la ei acasă. Era tocmai ce-mi doream, chiar dacă aveau să mă caute ai mei. „Ies un pic, mă întorc într-o jumătate de oră”, ne-a spus după ce am terminat de mâncat, însă a lipsit

36 Stelios Kazantzidis (1931-2001), celebru interpret grec, care a colaborat cu cei mai renumiţi compozitori greci. Versurile citate sunt semnate de Pitagoras Papastamatiou (n. tr.).

toată seara. Iar eu am aşteptat-o fără să închid un ochi. S-a întors în zori. Atunci am priceput că fata asta e o haimana. Ce-a căutat afară până dimineaţă? Şi mincinoasă pe deasupra: îmi zicea că lucrează la o şcoală privată şi că predă şi lecţii în particular. Ce lecţii, când ea nu ştia nici să vorbească?

*

Nici idila cu Maricica n-a avut un final fericit. Eu am iubit-o. Ea, nu ştiu. Poate. N-a avut noroc Maricica. Deloc. M-a nimerit în plină sărăcie. Aveam însă discuţii plăcute. Eu îi povesteam de-ale mele, iar ea îmi zicea de-ale ei. Nu ne culcam împreună. Dar exista mereu o vie şi înflăcărată pasiune între noi. O simţeam în felul în care îmi zâmbea. Avea o strălucire, ceva ca o invitaţie în priviri şi pe buze, dar eu mă abţineam; de vină erau situaţia materială şi diabetul. Da.

Şi ceea ce n-o să uit niciodată a fost când, de ziua mea, mi-a adus un trandafir şi mi-a spus „La mulţi ani!”, iar eu o priveam şi mai aveam puţin până să mă apuce plânsul.

Mă descurc bine la noua slujbă. Cred că această firmă de arte grafice este cea mai bună dintre câte am găsit până acum. Mai aproape de casă; şi mi-au promis c-or să acopere şi transportul. Se pare că, în sfârşit, se îndreaptă lucrurile şi, ca să zic adevărul, nici nu mai vreau să cad în vechile mele păcate. Vreau să duc o viaţă liniştită, onestă şi curată. Să mă îngrijesc în primul rând de familia mea, care are multă nevoie de mine acum.

Patronul m-a instalat în biroul cel mare, fiindcă i-am adus doi clienţi buni, şi, când a aflat că sunt unii care mă sabotează, a venit şi m-a întrebat:

— Cum te înţelegi cu ceilalţi? – Bine, bine... i-am răspuns.

Ce puteam să-i spun? Pe mine mă interesează binele companiei. Cel mai important este să păstrezi un echilibru.

*

Acasă, călugăr. La propriu. Nu că afară aş fi vreun derbedeu, însă cred că, la vârsta mea, trebuie să-mi cultiv cât mai mult bărbăţia. Desigur, acum e greu, o ştiu bine. Să fim realişti. Zice bine proverbul „nu da vrabia din mână pe cioara de pe gard”, adică pe nişte uşuratice despre care nici nu ştii ce viaţă au dus în Rusia sau altundeva. Desigur, nici alea din Patra nu-s mai breze.

Cum aş putea s-o uit pe aia care lucra pe vapor, pe ruta Patra-Ancona? Dintre atâtea meserii, tocmai pe asta a ales-o, să lucreze pe vapor? Să meargă pe mare şi să se zgâlţâne încolo şi-ncoace? Sunt convins că se deda şi la orgii. Pentru că avea minte puţină. Depravată. Pentru o femeie orgia e mai rea chiar şi decât curvia: e o abatere de la sexul normal. Devierea sexuală are multe versiuni. Până şi sexul anal e socotit deviere, la fel ca homosexualitatea şi zoofilia. Sunt o grămadă care fut iepuri. Ce naiba să mai zici...

Am început să lucrez de mic, de la doisprezece ani. Am făcut-o ca să învăţ o meserie. Arta tipografică, pe care o ştiam destul de bine, fiindcă fostul meu duhovnic, părintele R, era şeful tipografiei Mitropoliei. Prima dată m-am dus acolo împreună cu părinţii şi am rămas fascinat la vederea utilajelor, a cernelu-rilor, a hârtiei. De atunci am început să mă duc în fiecare zi, după şcoală. Mi-am dat seama că nu-mi plăcea prea mult învăţătura, aşa că m-am decis să mă specializez exclusiv în arta tipografică.

Am terminat liceul şi, înainte să mă duc în armată, un prieten al tatei şi-a pus în cap să mă bage la Şcoala Militară de Subofiţeri Jandarmi. Ba una, ba alta, au reuşit să mă convingă. Şi m-am dus la Şcoală, care se află în Trikala. Dar am constatat repede că nu-mi plăcea armata, disciplina aia nesuferită. Şi ipocrizia. „Nu înjura, nu fuma, nu mânca aşa, bărbiereşte-te, nu umbla descheiat la cămaşă!” Plus că aveau impresia că au în faţă un incult, un ignorant. Credeau că nu le observ dezmăţurile. Eu, care o viaţă întreagă am trăit alături de oameni cultivaţi şi rafinaţi. Acum, orice bădăran, orice arivist de la Şcoala Forţelor Terestre venea şi mă bălăcărea cum voia.

Odată, a trecut pe la noi prin cameră, în inspecţie, sublocotenentul Y.M. Nu aranjasem bine – cel puţin, aşa zicea el – lada în care se pun hainele; şi, cum a văzut- o, a început s-o lovească turbat cu piciorul, chiar în faţa mea. M-am dus cu ochii în lacrimi la

comandant.

— Vreau să mă retrag de la Şcoală.

— De ce, a păţit ceva lada? mi-a zis, după care mi-a ordonat să mă duc înapoi.

Iar nesimţitului de sublocotenent normal că nu i-a făcut nimic.

îmi ziceau să învăţ să fiu dur, să las deoparte sensibilităţile, fiindcă, atunci când o să fiu sergent şi o să ies pe stradă, trebuie să fiu puternic, neîndurător, ca să le pot face faţă drogaţilor, hoţilor, criminalilor şi duşmanilor patriei. Eu însă nu eram de aceeaşi părere şi nici acum nu sunt. Dacă oamenii s-ar purta aşa, atunci am avea cinci sute de crime pe zi.

Eu sunt pentru diplomaţie. Putem găsi o mulţime de soluţii pentru a restabili un echilibru în sistemul social şi politic. Un medic, atunci când vrea să liniştească un psihopat, nu-i pune cătuşe, ci îi aruncă pe ascuns o pastilă în suc şi îi spune: „Hai, băiete, hai, şezi şi bea!" Nu aplică forţa, nu se apucă să-l spânzure.

Din nefericire, armata greacă e tare înapoiată în privinţa asta. Tare. Comportamentul agresiv

împotriva persoanelor sensibile a devenit o regulă. Ofiţerii scot la suprafaţă tot ce-i mai urât în ei. Dacă, de pildă, cu o seară înainte, pe unul îl părăseşte nevastă-sa, a doua zi îşi varsă nervii pe bieţii soldaţi. Din păcate, soldaţii plătesc pentru nemulţumirile casnice şi sexuale ale ofiţerilor. Am întâlnit un astfel de sublocotenent, care mi-a spus într-o zi: „Chrysova-landis, acum că începe frigul şi-o să fie zăpada de un metru, o să te trimit pe balconul de la Comandament, să te joci singur cu puţa." A zis asta în faţa tuturor, ca să mă batjocorească şi să mă demoralizeze. Şi mai sunt o grămadă de alte lucruri de care nici măcar nu vreau să-mi aduc aminte. (Totuşi, am rămas cu o nedumerire – am împlinit cincizeci de ani şi tot n-am o explicaţie: la ce bun toată cruzimea faţă de mine? La ce bun? Am rămas cu frustrarea asta.)

Bineînţeles că m-am lăsat de Şcoală. Fapt care l-a nemulţumit rău de tot pe tata.

*

Ajung acum la cazul unui homosexual şi al uneia din Patra. Lucram toţi trei la firma lui Ducă-se-pe-pus-tii. Z., L. şi subsemnatul. Z. era un pic cam efeminat. Vreau să fiu sincer: nu l-am văzut pe bietul om făcând nimic, însă unii colegi mă asigurau că-l mânca undeva. Nu vreau să-l vorbesc de rău, fiindcă, încă o dată o zic, eu n-am văzut nimic, ceilalţi povesteau. Erau amândoi secretari ai lui Ducă-se-pe-pustii. Ea, de dimineaţa până seara, se ocupa de comenzile de la pizzerie, avea meniul în faţă şi citea din el cât era ziua de lungă. Ălălalt avea patima programelor TV. Pentru că erau stresaţi de Ducă-se-pe-pustii (ca, de altfel, cei mai mulţi dintre noi), zbierau unul la altul fără nici un motiv şi nu-şi vedeau de treabă. Se certau dintr-o nimica toată şi apoi se apucau să-şi sune prietenii. Nu iubiţii, ci prietenii; nu cred că avea vreunul dintre ei o relaţie – se putea citi pe chipurile lor. Asta, de altfel, laolaltă cu nervii pe care şi- i făceau zilnic, îi determina pe amândoi, presupun, să se masturbeze în fiecare seară.

Cât îl priveşte pe Z., homosexualul, nu pot să-mi dau cu părerea despre cum se autosatisfăcea. Şi asta pentru că n-am auzit şi n-am citit nimic despre aşa ceva. Că e papanache nu mă priveşte. E dreptul lui. Pentru asta o să dea socoteală în faţa Domnului.

Cât despre L. (aşa cum ştiu că li se întâmplă multor fete bătrâne care au fost refuzate de nenumărate ori), mi-o imaginez cum dă pe gât câteva pahare cu whisky şi apoi se duce în pat să se reguleze. Dar dacă devine o obişnuinţă, se formează o cangrenă psihică. Eu asta ştiu, asta spun.

*

Vreau să vorbesc despre mentalitatea femeii, de dimineaţă, când se trezeşte, până seara, când îşi încheie ciclul zilnic. Am de gând să pătrund mai adânc înlăuntrul lucrurilor, ca să văd cum acţionează din clipa în care intră în casă şi se dezbracă, până în momentul în care o ia somnul. E un subiect foarte serios şi m-a preocupat neîntrerupt, de aceea am şi cerut ajutorul unui cunoscut al meu, psihiatru, care este medic militar şi director al unui mare spital. Domnul Anagnostou mi-a furnizat numeroase date, ca să pot realiza o analiză documentată a temei care mă interesează. (Poate că o s-o public la un moment dat. Mai vedem.)

Creierul femeii se află într-o continuă surescitare, cu scopul de a-şi asigura toate mijloacele care să-i permită să trăiască plăcut, fără trudă şi parazitic. Ştie foarte bine, de pildă, cât priveşte silueta, ce trebuie să mănânce. Să mănânce verdeţuri, care nu îngraşă? Să mănânce seminţe, care îngraşă? Să mănânce carne, care nu îngraşă, dar conţine calorii? Să mănânce bărbaţi? Ce să mănânce? La toate se gândeşte, pe toate le coace-n minte. De aceea o femeie nu poate fi productivă la locul de muncă – o preocupă o mie şi una de probleme pe care vrea să le rezolve pe loc. îmi povestea soră-mea mai mică despre o asistentă care, în timp ce era de gardă, o tulea ca să se ducă la shopping, iar ceilalţi o căutau disperaţi.

Un bărbat nu e în stare să facă atât de făţiş astfel de tertipuri. Nu că n-ar exista şi cazuri masculine de acest tip, cum ar fi acela al împătimitului care vrea să se ducă la hipodrom şi să parieze pe Mătăsosul sau pe Năzuroasa şi îi spune patronului: „A murit bunica, vreau un avans pentru înmormântare.” Şi se întoarce falit după vreo două ore.

Dar astea sunt situaţii izolate printre bărbaţi. Sunt însă foarte des întâlnite la femei, reprezintă regula. Fiindcă ele ştiu că bărbaţii, dată fiind slăbiciunea lor faţă de sexul feminin, nu le pot refuza nimic. Astfel încât femeia îi amăgeşte foarte uşor şi îşi vede de interes, bucurându-se că reuşeşte să-i ducă de nas pe soţ, pe fiu, pe coleg, pe şef. Asta e aşa-zisa „psihastenie feminină”.

Aşa proceda şi Tatiana când îi spunea lui băr-batu-său „Du-te să iei bilete loto din trei locuri! Mult noroc!”, iar el îi făcea pe plac, fiindcă socotea că e prevăzătoare, în timp ce ea îl punea pe drumuri ca să se desfete cu săruturile mele cât mai mult.

Prima întrebare: oare un bărbat este în stare să-şi apere tagma de femeia vicleană? A doua întrebare: încotro ne îndreptăm?

*

Mă gândesc că, dacă slăbesc, o să devin frumos. Pe de altă parte, trebuie s-o fac, pentru că mi-e sănătatea în pericol. Asta îmi

spun fără încetare şi surorile mele. Mă uit în oglindă şi sunt dezamăgit. Plin de varice şi plin de grăsime. Dacă o ţin aşa, la un moment dat o să mă termine diabetul. Asta mi-au zis-o şi medicii de la spitalul din Pireu. Trebuie să scap de cel puţin treizeci şi cinci de kilograme, care, cu vârsta, sunt tot mai greu de dat jos. M-am străduit în ultimii doi ani şi am slăbit aproape şapte kile, aveam o sută treizeci şi opt şi acum am o sută treizeci şi unu, însă tot nu e suficient. Fiindcă am un metru şaptezeci şi unu, nu doi metri. Dar n-am susţinere morală, nici imbold. O relaţie, de pildă.

„Să mănânci pâine integrală şi produse vegetale", mi-a zis odată Ducă-se-pe- pustii, iar eu l-am crezut şi am mai pus şase kile...

Da. Trebuie să slăbesc. Trebuie să-mi mai acord o şansă înainte de-a ajunge la sinucidere. Nu e uşor să dau jos, dar speranţa moare ultima.

Până în '85 eram în regulă. Nu depăşeam nouă-zeci şi trei de kilograme. Munceam mult. Eram pe drumuri între tipografii şi editori, iar la sfârşit de săptămână, timp de doi ani, am făcut supraveghere pentru un detectiv particular. Am terminat cu asta când l-au ucis pe bietul om. Nu s-a aflat niciodată cine a făcut-o şi de ce.

Apoi, poate de supărare, poate de oboseală şi din lipsă de femeie cumsecade, m-am pus pe mâncat. Cumpăram de unde apucam sandviciuri, plăcinte cu brânză, dulciuri, răcoritoare. Acum, regret toate astea – măcar de-aş putea s-o iau de la capăt, dar nu mă lasă diabetul. Viaţa nu e o scară rulantă, pe care să poţi urca. Dacă urci o treaptă de unul singur, viaţa te coboară alte zece, ca să te aducă acolo de unde ai pornit – ba chiar mai jos. Anii trec, nu se mai întorc.

*

La serviciu existau şi câţiva oameni care nu mă înghiţeau. Un astfel de om era Poale-n-brâu. Nu mă suporta deloc, pentru că niciodată nu i-am făcut ochi dulci, iar chestia asta o scotea din sărite. Fata era şi urâtă, şi lipsită de vino-ncoace. Era geloasă pe faptul că-mi plăcea foarte mult de prietena ei, de Frumuşica, pe care o sorbeam din priviri, iar ocheadele mele deveneau nişte furculiţe care mâncau din incredibila ei (pe atunci) frumuseţe, care se înfigeau în macaroanele ei aurii – părul ei bălai. Toate astea o scoteau din minţi, de aia s-a şi aliat cu A., nelăsându-mă să mă apropii de Frumuşica. „Ca să se uite la tine o fată", îmi spunea Poale-n-brâu, „trebuie să arăţi bine, să te duci să dai jos kilogramele." Eu nu-i răspundeam, mă ambiţionam şi mai tare şi mă dădeam cât puteam de mult la prietena ei, încât ajungeam să fiu agasant. Şi pentru că-i plăceau complimentele (ca o căţea care latră, dar se dă în vânt după mângâiat), Frumuşica şedea frumos. Iar eu îi turnam diverse, cum ar fi: „Eşti un om deosebit... faci munca cea mai bună şi mai originală aici... eu, să ştii, ţin la tine şi te privesc ca pe o soră."

întotdeauna cu respect şi seriozitate. Şi îi cum-păram adesea

cafea şi cartofi prăjiţi de la cantina lui Ch., iar când mă duceam la brutărie, mereu îi aduceam ceva de mâncare, fiindcă eram convins că, în cele din urmă, în viaţa mea intrase un înger – sau măcar un semn divin –, care o să mă facă fericit la un moment dat.

*

Banul e plăcut. E o desfătare. Nu te saturi nici-odată. Banul îţi defineşte atitudinea faţă de femei, faţă de propria viaţă, faţă de propria pace sufletească. Există oameni care au bani şi se bucură de ei, iar alţii care nu pot dormi din cauza lor. Stau şi-şi numără acţiunile, chiriile, lingourile de aur, proprietăţile imobiliare şi orice le aduce câştig. Nu-şi iau consilieri pentru treaba asta, aşa că pierd nopţile – calicii sunt oameni retraşi, cu multe secrete. Calicul poate să aibă o mie de monede, iar tu, una singură, însă el tot vrea să ţi-o ia. Nu că ar avea nevoie de ea, ci vrea doar să smulgă de la alţii tot ce poate. De la oricine, de la maică-sa, de la taică-său, de la bunică-sa. Niciodată n-am făcut aşa ceva, şi nici nu mi-a trecut vreodată prin cap. Vai şi-amar de mine! Ar fi trebuit să mă duc la psihiatru încă de mic, nu la patruzeci de ani. Prima oară am fost atunci, când cu Frumuşica, de m-a lovit depresia. De altfel, la psihiatru se duc mulţi oameni din diverse pricini – nu doar nebunii.

*

Am fost la filme porno şi-mi pare rău. Martor mi-e Dumnezeu. A fost o privelişte de care mă puteam lipsi. Astea sunt aşa-numitele devieri sexuale. Ca urmare a problemelor mele de sănătate şi, în spe-cial, a celor cardiace, medicii mi-au interzis mas-turbarea şi filmele porno. Pe vremuri, preferam să mă masturbez. Azi, unui tânăr i-aş recomanda să-şi caute femeie – n-are nimic de câştigat cu masturbarea. Dimpotrivă, o să-i zdruncine minţile şi nervii, o să devină un însingurat. Masturbarea le dăunează tinerilor. E un lucru dovedit.

*

Azi-dimineaţă, din pricina unei dureri insupor-tabile şi a epuizării din timpul nopţii, cauzate de alte dureri insuportabile, care nu m-au lăsat să închid un ochi, l-am sunat pe stomatolog, domnul M. M-a primit la el în cabinet, pe Patision 208.

„Toţi sunt distruşi, însă nu pot face nimic, din cauza diabetului. Trebuie să te vadă un chirurg. Nu lăsa nici un stomatolog să umble la ei – o să te chinuiască degeaba. Diabetul afectează inima. Ai grijă!”

Apoi, m-am dus la farmacie ca să cumpăr medicamentele pe care mi le prescrisese. Am luat însă numai două, pentru că al treilea costa patruzeci şi trei de euro, şi n- aveam atâţia bani. După care m-am întors acasă şi m-am culcat, ca să nu mai simt. Am dormit vreo două ore, dar m-am trezit cu o durere puternică. Soră-mea mai mare îmi pregătise orez cu lapte, care-mi place foarte mult, dar nu m-am atins de el. De atunci, iau încontinuu medicamente şi mă întreb până când. Simt o străfulgerare cumplită care mă loveşte în urechi, în ochi, peste tot. E ca un glonţ care pătrunde adânc, lent şi sfredelitor, fără să se mai oprească.

Precum cuţitul unui criminal necruţător, care îl înfige şi-l scoate, apoi iarăşi îl înfige şi-l scoate. Exact aşa e şi durerea de dinţi, numită şi „odontalgie”.

Aşa e şi chinul simţit de fecioară, atunci când o pun, potrivit obiceiului, să se culce la doisprezece ani cu unul mai mare decât ea, ca s-o defloreze. în zona Amazonului se întâmplă dintr-astea. Fata o să sufere, dar o să suporte şi n-o să scoată niciun sunet, fiindcă maică-sa i-a zis dinainte: „Ai grijă să nu gemi, că aşa o să creadă că are un penis vârtos. Deci nu zice nici pâs, ca să-l umileşti şi să creadă că are probleme, mai cu seamă cu mărimea.” (încă n-a ajuns până la ei mesajul îmbucurător al creştinismului.)

Am luat trei calmante, care, în combinaţie cu diabetul, îmi provoacă somnolenţă. Am şi un tremur uşor. Dar cred c-o să trec peste toate, cu voia Domnului.

Mă gândesc: „De ce sufăr?” Poate că am amărât şi am dezamăgit oameni care mau ajutat, iar Dum-nezeu, mereu drept, îi împarte dreptatea „fiecăruia după faptele lui”37? Poate că o face ca să nu merg în Iad, pentru că „rătăcirea de pe urmă va fi mai rea decât cea dintâi”38 şi ca să nu pătimesc veşnic în acel loc unde nu există sfârşit? Poate că trebuie să duc o luptă de supravieţuire spirituală şi sufletească mult

1 Romani 2, 6 (n. a.). Matei 27, 64 (n. tr.).

mai dură? Fiindcă lucrurile au un curs imuabil, care tinde spre mai rău. N-am realizat nimic pozitiv în viaţă, şi asta mă consumă pe dinăuntru.

Aş vrea să am căsuţa mea, independenţă materială, să păstrez relaţii mai strânse cu unii oameni şi, în special, cu familia mea. Viaţa e ca un lanţ. Lanţul ţine corabia pe loc atâta vreme cât e solid. Dacă se rupe, atunci ce folos că e bine prinsă ancora? Nu mai are nici un motiv să existe. Corabia e luată de valuri, e purtată de colo colo, gata să se scufunde sau să se lovească de pietre. Aşa că oamenii trebuie să rămână strâns legaţi unul de altul. însă încotro ne îndreptăm? Oare spre o fată frumoasă, care e o curvă nenorocită şi nu ştie ce vrea, în timp ce noi, naivii, o considerăm o stâncă de care ne putem prinde în siguranţă ancora? Oare? Zic şi eu...

*

Poale-n-brâu ne pregătea de obicei bunica atunci când venea pe la noi şi constata că mama iarăşi nu gătise nimic. Desfăcea o foaie groasă de plăcintă, o întindea în tava, o presăra cu tot ce găsea la îndemână prin frigider şi apoi o băga la cuptor. în scurtă vreme era gata. Ne făcea şi frigănele: felii de pâine înmuiate în ou şi apoi prăjite. Mâneam şi una, şi alta, însă niciodată nu mi-au plăcut cu adevărat. Le legasem în mintea mea de starea mamei. După ce-am făcut pai-sprezece ani, când am început să am bani de buzunar, fiindcă lucram la tipografia Mitropoliei, nu m-am mai atins de ele.

*

Ca o cină să fie socotită un succes, trebuie să fie îndeplinite patru condiţii: grupul de prieteni, locul, mediul (adică să fie bine

aerisit sau încălzit, foarte departe de spaţiul pentru fumători) şi, în fine, calitatea mâncării. Pentru mine o masă de vis cuprinde: o porţie mare de musaca, acoperită din belşug cu beşamel, chifteluţe smirneice care înoată în sos, carne preparată bine, cartofi prăjiţi, dovlecei prăjiţi cu usturoi, o salată ţărănească mare, multă salată de icre, precum şi alte salate din fel de fel de verdeţuri, bere la gheaţă şi apă rece din plin. Şi, în încheiere, şerbeturi dulci, să le bagi în gură şi să nu ţi se mai poată dezlipi limba de dinţi.

Când vede că un bărbat petrece bine, femeia se gândeşte că ăla fie are bani de mâncat şi de cheltuit, fie că pur şi simplu nu-i pasă. Şi atunci i se strecoară în suflet Belzebut şi madama începe să cugete: „Ei, lasă, că-ţi dau eu de lucru şi o să uiţi de mâncare şi de tot.” De aceea e bine ca femeia să nu intervină când eşti la masă, pentru că întotdeauna creează probleme. „Nu mânca prea mult, nu e bine, te îngraşi, ai diabet, nu uita.” N-o spune cu gând bun, ci doar ca să atragă atenţia celorlalţi clienţi şi să se uite toată lumea la ea. N-o spune din convingere, ci din interes, iar lucrul ăsta e cel mai cumplit pentru un bărbat. îi strică tot cheful.

în schimb, ea nu se abţine, fiindcă e hrăpăreaţă. Toate sunt valabile numai pentru ceilalţi, nu şi în cazul ei. Femeia foloseşte mâncarea ca pe un alibi. Multe dintre prietenele mele (şi grecoaice, şi rusoaice, şi ucrainence) îmi cereau să mergem undeva să mâncăm şi acolo puneau aceeaşi placă: că vor să le ajut într-o problemă sau alta.

— Poţi să-mi plăteşti taxele la Institutul Francez? m-a întrebat una.

— Eşti în toate minţile, fata mea?

Iar ea s-a ridicat şi m-a lăsat singur în toiul mesei. Mi-a căzut greu la stomac.

Mai bine să ieşi cu un prieten şi să n-ai bătăi de cap. După masă, fetele te fac să te simţi obligat să le duci acasă cu taxiul. De parcă îmi permit. Se gândesc că, pentru a le scoate la masă, dacă n-ai tu, tot o să găseşti undeva să te împrumuţi, ca să poată petrece ele bine. Adică te împing să te împrumuţi şi să ajungi la sapă de lemn. Căci pentru un bărbat împrumutul este o ruşine, înseamnă că nu poate asigura cele necesare traiului. Dar femeii nu-i pasă de asta, căci o să-ţi zică: „Trebuia să nu te fi împrumutat.”

Mussolini a spus: „Bărbatul, dacă nu-şi pune uniforma militară şi nu se luptă, nu e bărbat, iar femeia, dacă nu devine mamă, nu e femeie.”

Femeia îşi schimbă chipul, firea şi situaţia socială din momentul în care naşte. Femeile necăsătorite sunt un picuţ curviştine; curviştină nu e doar aia care-şi desface picioarele, curviştină e în primul rând aceea care urmăreşte să urce scara socială şi să petreacă bine pe spezele unui bărbat. La ce te poţi aştepta de la o femeie care nu are copii, de la o femeie care nu ascultă de maică-sa, de la o femeie care, la serviciu, urmăreşte să ocupe posturi suspuse prin mijloace necinstite?

Nu-mi doresc să particip vreodată la un reality show. Nu vreau

ca ceilalţi să- mi vadă viaţa perso-nală. Fiecare om are, pentru un sfert de zi, propriul lui spaţiu, iar ăsta e un lucru foarte serios şi sfânt. Cu reality se pierde demnitatea individului. Expunerea de sine sporeşte egoismul, şi asta nu-i în regulă. însă la un concurs televizat de cunoştinţe generale mi-ar plăcea să particip.

*

N-am vrut să mă duc la sala de forţă pentru milionul pe care îl ofereau ca premiu oricui ar fi pierdut treizeci şi cinci de kile, ci doar pentru a găsi vreo gagică s-o vrăjesc. Apoi însă, deşi m-am înscris, n-am mai pus piciorul pe acolo – m-am gândit mai bine şi am decis să nu păcătuiesc. Am făcut mii de păcate, hai să nu-l fac şi pe al o mie unulea. Dacă vrei să slăbeşti, n-o să reuşeşti cu tot felul de aparate, ci singur şi ţinând dietă. De asta nu m-am mai dus. Nici la sala de fitness nu slăbeşti. Roro mă îndemna să merg, dar i-am explicat că nu faci mare brânză acolo, toţi se duc să-şi tragă gagici, iar asta o ştiu şi firmele, şi profită.

(Mi-aduc aminte acum că odată, când m-am dus la ea acasă, mi-a făcut şi masaj – vezi bine, voia şi ea să profite de pe urma mea cât putea.)

*

Azi, am cunoscut-o în biroul unui amic editor pe celebra actriţă Lila Karagatsou. Extrem de frumoasă. Un pic ridată, fireşte, dar să nu uităm că are undeva pe la cincizeci şi cinci de ani – de vreme ce e în teatru de treizeci şi cinci. Un trup de înger, ca o anghilă din nordul Africii. Pielea feţei albă, buze cărnoase, ca de cireaşă, şi o privire ca de mac negru. I-am cerut autograf pentru soră-mea a mică şi mi l-a dat cu multă amabilitate. I-am mulţumit, am salutat-o cavalereşte şi am plecat.

Am crezut că exista o şansă să se întâmple ceva cu Maricica, că ar fi putut să mă iubească, însă ea s-a întors la un moment dat în Rusia, în Urali. Venise în Grecia în condiţii destul de neclare. Cu avionul. Prin urmare, avea bani, adică putea s-o ducă bine în ţara ei, însă venise aici crezând c-o să poată câştiga mai mult muncind într- un bar. La început, o întreţinuse un bijutier, care încerca s-o convingă să se mărite cu el. Numai că ea nu voia.

Era o splendoare. Din păcate, nu am o fotografie prea bună cu ea – la mânie, odată, le-am rupt pe toate. Avea un trup ca o lumânare, doar că nu se topea, era mereu arzătoare, mereu luminoasă şi mândră. Dacă n-o ştiai prea bine, ai fi crezut că era fecioară, că nu fusese atinsă nici măcar de o lăbuţă de pisică. Nu poţi şti trecutul fiecărei rusoaice. Eu o cunoscusem prin intermediul lui Ch., o amică grecoaică. Mi- aduc aminte că, în prima zi când am văzut-o, era plină de urmele unei bătăi recente, avea vânătăi pe faţă, o cicatrice adâncă pe gât, un bandaj la picior şi şchiopăta. Ch. mi-a spus că de vină era bijutierul. Cu o zi înainte îi ceruse să se mărite cu el, dar ea îl refuzase. Şi atunci, fiindcă se simţise umilit, a angajat doi zdra-honi care au snopit- o în bătaie, după care au pus-o în maşină şi, pe o străduţă întunecată din Syngrou, au deschis portiera şi i-au făcut vânt cu putere, de parcă

ar fi fost un sac cu cartofi. însă Maricica a supravieţuit. S-a întâmplat ca, din fericire, să treacă tocmai atunci pe acolo nişte ruşi, care au cules-o de pe drum şi au dus-o imediat la spital. Toate astea mi le-a spus prietena mea Ch. şi am simţit un junghi în inimă. I-am dat Maricicăi toţi banii pe care-i aveam la mine în clipa aia. Şi apoi, de fiecare dată când ne întâlneam, îi dădeam cât puteam. Am petrecut frumos cu ea, o făceam să se simtă iarăşi bine. Făceam împreună multe plimbări şi excursii la mănăstiri.

Ne-am limitat doar la gesturi platonice, îmbrăţişări şi sărutări – nu voiam să păcătuiesc din nou. Nu voiam. Dacă aş fi futut-o, mi-ar fi fost greu să mă mai desprind, atât de legat mă simţeam de ea. Era fată bună, şi rău a făcut până la urmă că a venit în Grecia. A stat patru ani aici căutând de lucru – făcuse şi pe femeia de serviciu, când nu s-a mai putut. Fiindcă se pocăise şi nu mai voia să-şi facă şi alte păcate. Eu îi cumpărasem câteva cărţi religioase în rusă. Le citea şi se ruga, şi cred că în ultima vreme nu se mai prostitua. Atunci mi s-a părut şi mai frumoasă. La început, ştiam că se prostitua, dar în ultimele luni, când o vedeam, mi se părea că se înălţa sus, tot mai sus pe cer, iar eu nu puteam s-o prind, se purificase, era un suflet diafan. Sunt convins că femeia asta, cu mâinile ei mătăsoase şi abile, în pat i-ar fi putut da unui bărbat nu doar picături, ci linguri mari de negrăită desfătare – un ospăţ din care n-ai mai putea gusta în toată viaţa ta. (Fiindcă de buna ospătare te bucuri o singură dată.)

Maricica era o doamnă (Frumuşica nu-i putea ajunge nici la unghia mică). O fi fost ea prostituată, dar curvă nu. De altfel, când se căieşte şi se întoarce pe drumul cel bun, prostituata se purifică. Avem exemplul Măriei Magdalena şi al Sfintei Măria Egipteanca. Şi al atâtor altora.

Odată, am ieşit la cafea eu, ea şi prietena ei Klav-diya. La un moment dat, mi-a trecut ceva prin minte şi m-am întristat, mi-am pierdut orice chef. S-au ridicat atunci amândouă şi mi-au dat în acelaşi timp câte un pupic pe fiecare obraz. în clipa aia, am simţit că sărisem din avion cu paraşuta şi că, în loc să mă prăbuşesc, zburam în sus. încă am vie senzaţia acelor pupici fierbinţi pe obraji. Un bărbat trebuie să încerce toate astea ca să aibă un trecut, aşa cum spune şi Parios39. Nici o femeie nu m-a atins aşa cum a făcut-o Maricica. Mi-aduc aminte că odată mâneam la o tavernă şi a venit proprietarul şi mi-a zis:

— Prietene, ai putea să-mi prezinţi şi mie o femeie ca a ta?

— Unde să găsesc alta la fel?

*

Da. Am iubit-o mult pe femeia asta. îmi plăceau jocurile, vorbele ei dulci. „Eşti un înger, Dumnezeu te-a trimis. Dacă nu erai tu, ce m-aş fi făcut?”

Poate că-mi zicea aşa pentru că-i dădusem o sută treizeci de mii de drahme, asigurând-o: „Nu vreau să mi-i dai înapoi, ţi-i ofer din tot sufletul.” Şi atunci ea m-a îmbrăţişat delicat şi m-a sărutat, m-a muşcat de

39 Yannis Parios, celebru cântăreţ şi compozitor de muzică

grecească. Referire la cântecul „Iar dacă am vreun trecut” (n. tr.).

buze. Iar eu m-am simţit ca un sportiv care primeşte o medalie de aur. Pasiune, ce mai! Dacă am greşit cu ceva, domnilor, condamnaţi-mă!

Apoi însă, şi-a găsit un compatriot, un anume Iuri. Nu era pentru ea omul ăla şi sunt sigur că nu-l iubea, ci că era ceva ciudat la mijloc, îi era cumva obligată. Dar pe mine Maricica mă iubea. O ştiu bine. Până şi faptul că nu m-a invitat la restaurantul unde şi-a făcut petrecerea de adio cu prietenii, cu puţin timp înainte să plece, până şi asta îmi spune ceva. A procedat aşa fiindcă nici pe mine nu voia să mă rănească, nici ea nu voia să sufere. A zis-o, de altfel, în seara aceea, de faţă cu toţi: „Chrysovalandis s-a purtat cu mine mai frumos chiar şi decât maică-mea.” Am aflat-o mai târziu de la prietena ei Klavdiya şi-am fost foarte mişcat.

Era un om sensibil. Mi-a zis la un moment dat: „Eşti singurul bărbat din viaţa mea căruia i-am cerut iertare de două ori.”

O dată, în Egina, când m-a sărutat de vreo trei-patru ori, însă eu voiam cu insistenţă şi altceva, iar ea mă refuza, aşa că mi-a sărit muştarul şi m-am îmbufnat; mi-a spus: „Acum plec!”, şi într-adevăr s-a ridicat şi a plecat. M-am dus apoi s-o caut pe toată insula şi, când în sfârşit am găsit-o, mi-a cerut iertare şi mi-a zis: „Sunt egoistă.”

A doua oară, a fost la cafeneaua Noul Bizanţ din Piaţa Constituţiei, când m-a bătut la cap ca să declar că lucrează la noi acasă ca femeie de serviciu. M-am opus cu încăpăţânare, iar ea n-a mai scos o vorbă timp de o oră, după care i-a părut rău şi mi-a cerut iertare.

*

Odată i-am zis lui Ducă-se-pe-pustii:

— Duminică ies la cafea cu prietenul meu K.

— Dar ce, ai alţi prieteni mai buni decât mine? m-a întrebat nervos.

Voia exclusivitate. Voia ca de dimineaţa până seara să mă dedic lui şi firmei sale. Şi, la sfârşit, am văzut şi cum mi-a mulţumit, de m-a făcut s-o iau razna. Eu, fireşte, nu-i ziceam nimic, doar îi aruncam o privire ciudată, care sugera: „Ptiu, nenorocit ingrat ce eşti!” Nu-mi place să mă cert şi nici nu-mi stă în fire să mă iau la bătaie cu cineva. Pe lângă asta, îmi tot spuneam: „Te pui cu nebunul?”

Părintele Nicolae (sfânt om!) mereu zicea: „Suntem doi şi ne certăm. Eu plec. Cu cine se mai ceartă celălalt?” Vedea în diplomaţie o cale de supravieţuire. Dar am început să mă tem. Mi-e teamă să nu păţesc ceva, deoarece atunci când mă înfurii şi zbier, inima prinde să bată ca nebuna, simt un tremur puternic în tot corpul, iar glicemia îmi creşte la maximum. Pe lângă asta, vreau ca ceilalţi să mă vadă zâmbitor. Departe de mine gâlceava. Dar acum, când mă gândesc mai bine, poate că ăsta e şi motivul ratării mele -mereu am fost un sac de box. Da.

Păi, da, că toţi zic: „Chrysovalandis? Cui îi pasă de blegul ăsta? Şi-n fund de-l fuţi, ăsta o să-ţi zică mulţumesc.” Şi-ntr-adevăr, au

început să mă fută o dată, de două, de trei ori şi, în cele din urmă, m-am obişnuit.

Dacă aş fi avut bani, m-aş fi putut izola, aş fi fugit departe de toţi bulangii ăştia. M-aş fi îndeletnicit doar cu arta, aş fi intrat la Operă. Acolo aş fi putut să-mi pun în practică diplomaţia (fără să mă gândesc la consecinţe), aşa cum mi-au zis atâţia călugări de pe Sfântul Munte. Chiar unul dintre ei îmi povestea că şahul a fost inventat de un împărat neamţ care nu mai voia să-şi vadă oştenii scoţându-şi mereu săbiile pentru a-şi rezolva neînţelegerile. Aşa că a născocit şahul pentru a face să predomine dreptatea ştiinţei asupra celei a pumnalului.

într-o dimineaţă de sâmbătă, mă aflam la o cafea cu Maricica. Tocmai îi împrumutasem douăzeci de mii de drahme. Mi-a dat un pupic frumos şi îmbătă-tor şi mi-a zis mulţumesc. Iar eu am ameţit şi i-am mai cerut încă unul, şi încă unul, şi încă unul. La al unsprezecelea, s-a enervat şi s-a pus pe urlat:

— De ce mi i-ai dat? Ca să mă fuţi? Eşti la fel ca toţi ceilalţi.

Aproape că mi-au dat lacrimile. Să mă înjosească, să mă calce în picioare în halul ăsta o femeie? Exact ca un ofiţer demis de tribunalul militar, căruia îi sunt tăiate gradele de pe epoleţi în văzul soldaţilor. Mi s-au umezit ochii şi am simţit cum mă străbate un fior de gheaţă. Inima îmi bătea gata să plesnească. M-am înroşit, m-au trecut toate apele.

— Hai să te sărut! mi-a zis, fiindcă era foc de deşteaptă.

M-a pupat şi mi-a cerut iertare. Am sărutat-o încă o dată. Am iertat-o imediat, deoarece sunt convins că, după un conflict, când însăşi femeia te îmbrăţişează şi te sărută pe buze, înseamnă că într-adevăr se căieşte şi nu-ţi dă un sărut al lui Iuda, ci îţi zvântă cu buzele ei ochii înlăcrimaţi. Am iertat-o, şi ăsta a fost pentru mine printre ultimele fronturi unde m-am luptat şi am ieşit învingător.

Ce însemnătate au gradele unui ofiţer atunci când acesta sade la birou? Trebuie să lupte. Am spus „printre ultimele”, nu însă şi ultimul front. Pentru că, dacă spun aşa, o să mă simt ca un rezervist. Cine? Eu, combatantul.

Da, dar unde să mai găsesc eu o Maricica? O aşa femeie incredibilă? O duceam ba ici, ba colo, mereu în cafenele cu canapele retrase, o sărutam, o îmbrăţişam, îi masam spatele şi mâinile, îi făceam curte cum puteam, chiar şi la telefon.

- Pupici mulţi şi dulci! Pupici mulţi şi dulci, Mari-cica!

—Da, pupiiiici, da, pupiiiici! Nu cred că un rus ar putea să-i ofere vreunei rusoaice o asemenea iubire, lăsând deoparte faptul că au acelaşi mod de a-şi exprima sentimentele. Rusoaicele îşi doresc asta, însă compatrioţii lor sunt reci. De-aia vin aici, în ţările mediteraneene – ca să simtă căldura noastră. O căldură climaterică, dar şi umană, afectivă.

Ruşii îşi caftesc femeile, şi încă cum. Au trei defecte: sunt îndărătnici, sunt beţivi şi îşi lovesc femeile. Şi ucrainenii sunt la fel, sau chiar mai răi. în genere, toate neamurile fost sovietice. Ce să fac, Maricica, să mor? Sunt convins că, odată şi odată, Maricica

o să se întoarcă. Dar sper ca până atunci să mă fi căsătorit. Dacă voi fi căsătorit, n-o să divorţez (să fie clar), dar o să-mi înşel nevasta cu Maricica. Deşi asta nu se poate numi înşelare.

*

Soră-mea mai mare mă atenţionează: „Fereşte-te de femei – e imposibil să nu urmărească ele vreun câştig de pe urma ta.”

Şi medicul care mă ţine sub observaţie la spitalul din Pireu îmi spune cam aceleaşi lucruri. „Când nu eşti la serviciu, mai bine să stai acasă în loc să umbli cu femei, fiindcă îţi poartă sâmbetele.”

Trebuie să mă ţin de asta, dacă vreau să mă salvez. Acum, deja ştiu că femeile sunt animale de pradă. Puţin le pasă lor de trupul meu suplu, de evlavia mea sau de bogăţiile mele. Pe mine o singură grijă mă roade: să nu mă lase fără casă.

*

Mergeam des la shopping cu Maricica. îi cumpărasem diverse lucruri, printre care şi o brăţară. Ăsta e deja un cadou clasic pentru mine; îl fac tuturor femeilor cu care dezvolt o relaţie erotico-prietenească. Dar să spunem adevărul: o fac cu un gând ascuns. Aşa cum, de pildă, în America le pun condamnaţilor brăţări, ca să-i recunoască, tot aşa şi eu le cumpăr tuturor femeilor pe care le iubesc o brăţară, ca să- şi aducă aminte de mine.

I-am luat o grămadă de lucruri: fuste, rochii, o gecuţă, genţi, cosmetice, vitamine, loţiune de corp şi multe altele.

într-o zi, gagicu-său i-a sfâşiat sutienul, iar ea a venit să mi se plângă. Aşa că eu m-am dus imediat şi i-am cumpărat două în schimb. I-am luat un set foarte frumos, bordo, cu sutien fără bretele şi chiloţi minusculi. Foarte frumos. I-am luat şi un sutien alb. Setul l-am luat de pe Ermou, sutienul, de la ea din cartier, din Kallithea. Fireşte, de câte ori îi cumpăram ceva, îmi încasam şi eu pupicul. Era fată bună Maricica, nu era ca alte deşănţate.

Am vrut să-i scriu şi o poezie despre un cangur. O protejam ca un cangur. Odată am strâns-o foarte tare în braţe şi m-a întrebat:

— De ce mă ţii atât de mult în braţe?

— Te ţin aşa cum îşi ţine mama cangur puişorul în marsupiu.

— Serios?

— O să te iau, o să te bag în burta mea şi o să plec, nu contează încotro.

Iar ea râdea, îi plăceau tare mult vorbele mele. Era o femeie caldă şi, pe măsură ce trecea ziua şi se însera, devenea şi mai fierbinte – te frigeai dacă te apropiai de ea.

Dar Iuri ăla, care voia să se însoare cu ea, mă ura, fiindcă vedea iubirea şi interesul pe care mi le arăta Maricica. Şi reacţiona bizar. O dată sau de două ori, când ne-am întâlnit, nici măcar bună ziua nu mi-a dat şi nici nu mi-a aruncat vreo privire. De parcă eu eram un vierme, iar el un rege. Aşa se poartă de obicei foştii comunişti ruşi.

în schimb, Maricica era diplomată, alt caracter, alt om. Iar eu nu-i spuneam nimic despre purtarea ruso-măgărească a ăluia, deoarece, mai întâi, nu voiam să mă amestec, nu voiam să mă bag

între ei şi, apoi, nu ştiam ce afaceri învârteau amândoi.

Am căpătat experienţă, şi de-acuma ştiu. Lasă oamenii să meargă pe drumul lor. Eu să fiu bine. Măcar de s-ar întoarce, s-o strâng iarăşi în braţe şi s-o duc oriunde îi pofteşte inima. Măcar. Speranţa moare ultima. Mai întâi, moare Chrysovalandis, apoi Maricica şi abia apoi speranţa lui Chrysovalandis. Apoi. Mult mai apoi.

Mulţi m-au înnebunit de cap cu Maricica: „Fugi, nu vezi că se foloseşte de tine?” Nu i-am crezut. Eu eram cerşetorul, nu Maricica. Eu o prindeam de mână şi-i spuneam: „Maricico, hai să mergem acolo, Maricico, hai să mergem dincolo.”

Era o femeie gingaşă, foarte înaltă (un metru şaptezeci şi nouă) şi frumoasă. M-a dus adesea la ea acasă, unde o sărutam, o mângâiam delicat, îi făceam masaj. Când mă vedea indispus, îmi zicea: „Nu te amărî, fiindcă îţi afectează sănătatea, nu te amărî.” întotdeauna cu dragoste, cu vorbe frumoase şi cu o demnitate specifică ei. Pentru că avea demnitate Maricica.

La început, când nu mă ştia, întrucât se temea să nu dea peste unul la fel ca bijutierul, se arătase foarte precaută. Dar apoi s-a obişnuit cu mine. O iubeam foarte mult şi, pe la cafenelele pe unde mergeam, toţi ziceau bună ziua, dar nu pentru mine, ci pentru Maricica. Acum, nu-mi mai zice nimeni.

Când ne întâlneam, începeam cu un espresso şi apoi ajungeam într-un local. Remarcasem însă un lucru: după ce bea (pentru că-i plăcea un pic vinul), nu mai voia să mă sărute. Ciudat. Eu ştiu că, dacă o femeie se îmbată, e gata de orice – ea făcea tocmai dimpotrivă.

îi vorbeam frumos, o mângâiam, o ridicam în braţe. Am dus-o şi la supermarket şi i-am umplut frigiderul. De două ori am făcut asta. Chiar dacă nu aveam prea mulţi bani atunci.

Viaţa e dură şi, ca s-o mai îndulcească, bărbatul are nevoie de o femeie. Mă îngrozeşte ideea de a rămâne burlac.

„Ai grijă să nu rămâi holtei”, îmi zice prietenul meu psihiatrul. Eu vreau să am o tovarăşă de viaţă, să întemeiez un cămin cu o femeie. Să am o viaţă sexuală. Pentru că, la un moment dat, se duce cucul. Diabetul m-a lovit şi-acolo, ce să fac. Da.

Nu pot s-o uit pe Maricica şi cât de delicat s-a purtat cu mine. Despre celelalte însă nu pot spune acelaşi lucru – în special, despre Frumuşica, iluzia vieţii mele.

Singur m-am pus la drum,
Singur viaţa îmi îndrum,
Soarta rea m-a ruinat,
De-aia bolile m-au terminat.

*

Şedeam cu un colaborator la o cafenea din Cha-landri şi am constatat cu mare tristeţe că aceasta se afla sub dominaţia şi administraţia albanezilor. Albanezii şi ruşii au invadat cafenelele. Societatea asta se va aliena mult mai repede decât ne putem imagina. Singurul lucru care încă nu s-a întâmplat e că nu i-au pus la televizor să prezinte emisiuni sau să spună ştirile. Nu ştiu

încotro se îndreaptă lucrurile.

*

Nu merg în concediu. Mai întâi, pentru că situaţia de acasă nu-mi permite să lipsesc multe zile, în al doilea rând, pentru că n-am bani suficienţi şi, în al treilea rând, deoarece nu suport toată înghesuiala aia turistică de pe insulele greceşti. Nu suport, în special, regiunile unde se duc de obicei englezii, care, pentru a-i aţâţa pe localnici, umblă în fundul gol pe străzi, iar unii dintre ei se dedau unor practici exhibiţioniste. Situaţia cea mai cuminte (dacă există aşa ceva) e atunci când umblă goi pe plajă – celebrul nudism. Atunci când îmi fac nevoile la toaletă sau fac duş în baie şi îmi curăţ trupul, nu am motive să mă ruşinez. Pe plajă însă mi-e ruşine, fiindcă în direcţia mea se vor îndrepta zeci de ochi. Dacă ar fi plaja mea particulară, sau piscina mea, unde n-aş scandaliza pe nimeni, atunci cu dragă inimă aş face baie în pielea goală. Dar pentru nimic în lume nu m-aş avânta pe plajele speciale de nudişti. M-aş simţi umilit, deoarece cu toţii s-ar uita la mine şi m-ar comenta. Da. Se vor holba şi se vor minuna de slănina mea. De altfel, n-aş vrea nici în ruptul capului să scandalizez vreo fetiţă delicată sau vreo femeie, fie ea liberă, fie căsătorită. Nu vreau să-i hrănesc cu exemple proaste pe ceilalţi oameni – aşa cum nu e bine să hrăneşti o oiţă cu iarbă putredă.

*

Întrebare cu privire la soţia lui Ducă-se-pe-pus-tii: a avutîntr-adevăr parte de două întâmplări, una urâtă şi alta ciudată, pe strada Universităţii, şi de-aia consideră de atunci că strada asta îi poartă ghinion?

Prima dată, zice ea, i-au furat geanta şi, fiindcă îi smulseseră cu putere cureaua, a suferit o luxaţie a omoplatului.

A doua oară, aştepta la semafor şi lângă ea a venit unul îmbrăcat în costum, leit Hitchcock. Se uită la ea şi îi zice: „Făi, ce cauţi lângă mine?”

Ea se întoarce uimită spre el şi îl întreabă: „Cine sunteţi, domnule, de ce îmi vorbiţi aşa?”

Iar ăla, scos din minţi, îi răspunde: „Tu eşti de vină, scârbă, că nu-mi găsesc bărbat.”

Recunosc că, de când am aflat toate astea, chiar dacă nu prea le-am crezut, am început să fiu mai precaut pe Universităţii.

*

Cumplitul cuplu Ducă-se-pe-pustii se mândrea că se dedă unor contacte desfrânate, unui amor pătimaş. Puneau unul pe seama celuilalt – după treizeci şi cinci de ani de căsnicie – flacăra nestinsă a pasiunii erotice. Lucrul ăsta, dacă e adevărat, nu-l pot pricepe nicicum. Cum e posibil ca un om cu atâtea probleme, un om care a adus la sapă de lemn jumate din Atena şi jumate din Salonic, un om pe care-l vânează toate băncile şi vreo două sute de avocaţi, cum e posibil ca el să facă amor şi, mai ales, un aşa amor, de o aşa calitate? Adică nu e afectat psihologic? Chiar atât de nesimţit e? Soră-mea a mare mi-a spus că amândoi sunt un caz

clinic, iar el, încă şi mai. Şi- a dat seama atunci când ăla a început să-mi trimită reclamaţii una după alta, pe care, atenţie (din câte am aflat mai apoi), nu le scria vreun avocat, ci el însuşi. Adică îşi neglija treburile şi stătea şi scria reclamaţii.

„Nu-ţi datorez nici un ban... Pe nedrept mă urmăreşti... Pe nedrept mă calomniezi... Stai în calea intereselor companiei... Prejudiciezi activitatea colegilor tăi."

Aşa i-a sucit minţile soră-mii celei mici, care tocmai îşi revenea atunci de pe urma atacului cerebral. A nimerit-o singură acasă şi i-a dat să semneze o hârtie, care, i-a zis el, era pentru primirea uneia dintre multele reclamaţii pe care mi le aducea, iar ea l-a crezut şi a semnat. Dar apoi am constatat că escrocul o pusese să semneze o chitanţă, potrivit căreia îmi achitase toţi banii pe care mi-i datora. Ce nemernic neruşinat! Dar nam bani de cheltuit pe procese cu un nebun. De altfel, stimatul nostru avocat, domnul Argyropoulos, mi-a zis că, în urma unei discuţii cu Ducă-se-pe-pustii, a priceput că pentru el era o adevărată plăcere să fie dat în judecată.

Şi după toate astea a mai avut obrazul (mărturi-sesc asta pentru prima oară) să mă sune pe mobil ca să-mi ceară sprijinul – să-i aduc clienţi. Dacă e cu putinţă aşa ceva!

*

Sunt de părere că grecul nu-şi iubeşte copiii la fel de mult ca un finlandez. Finlandezul este tandru şi sensibil. O sensibilitate agreabilă – e ca şi cum ar vorbi cu a doua sa inimă. De asemenea, atunci când un englez îi vorbeşte copilului său şi, în genere, unui alt seamăn, poate să pară rece, dar în realitate nu este aşa. S-au făcut studii în legătură cu acest subiect.

Din nefericire, în Grecia lucrurile stau altfel. Dacă mă aflu cu un prieten la cafenea, să zicem în Piaţa Constituţiei, şi la un moment dat, vrând să-i arăt afecţiunea mea, mă ridic şi-l sărut sau îi mângâi mâna, or să mă ia toţi de nebun. Deşi ar fi un sărut afectuos, o atingere sufletească -răsplata concretă a unei prietenii speciale.

Dacă aş face asta faţă de o prietenă bună, atunci ar zice toţi: „Ia te uite, măi, şmecherul, grăsanul, se dă la biata fată." Gestul meu o să fie foarte urât interpretat de compatrioţi, deoarece am ajuns cu toţii nişte armăsari exhibiţionişti, iar scopul nostru în viaţă a devenit futaiul, nu comunicarea spirituală, aşa cum spune Evanghelia. Suntem lipsiţi de sensibilitate şi de dorinţa de comunicare cu semenii noştri. Nu te mai poţi uita fix în ochii celuilalt şi să-l mângâi cu privirea, nu le mai poţi face fetelor un compliment delicat.

Romantismul şi viaţa paşnică sunt considerate învechite, o mentalitate casnică demodată.

însă eu, umilul Chrysovalandis, mă opun tuturor acestora cu neînsemnatele mele puteri şi devin un jongler, un jongler sensibil şi plăcut, care se străduieşte să se apropie de lume.

Nu abordez o fată prinzând-o de sâni, ci mângâ-indu-i delicat

încheietura mâinii – partea superioară a palmei, cea care se oferă atingerii, nici măcar cea interioară – şi spunându-i: „Ţi-am luat şi asta.” (Fireşte, o brăţară frumoasă sau o carte serioasă.)

Dacă este blondă, de obicei răspunde: „Chrysovalandis, mulţumesc, o să păstrez cadoul, ca să nu te ofensez, însă cu mine nu ţi-au ieşit socotelile.” Cele mai rele, din punctul meu de vedere, sunt brunetele, care mă lasă să le tot fac cadouri şi, la sfârşit, mă resping brutal, de mă apucă suferinţa şi sfâşierea lăuntrică.

*

Totuşi, bine că a existat în viaţa mea Maricica şi m-am simţit şi eu bărbat. Deoarece cu Frumuşica m-am simţit un cimpanzeu. Cu Roro, un taximetrist. Atena- Sparta, Pangrati-Piaţa Constituţiei, şi tot aşa.

Pustiul şi singurătatea
îmi vătăma sănătatea,
Că ajung să tai un fag,
Uşurel cu un briceag.

*

Ajuns în punctul ăsta, trebuie să mărturisesc încă o grijă din pricina diabetului, am picat într-o stare de apatie nervoasă. înainte, lucram până la zece-unspre-zece noaptea, după care eram în stare să ies şi în oraş, la restaurant. Acum însă, mă cuprinde oboseala de pe la patru-cinci după-amiaza şi tot ce vreau e să mă duc acasă, să mă întind un pic. A ajuns să fie o nevoie vitală. Nu voi face nicicând greşeala să le vorbesc despre asta colegilor de la noul meu loc de muncă. Nicicând. Mai bine sufăr, mai bine sângerez, mai bine să mi se umple rana de sânge. N-o să le spun niciodată, pentru că am priceput, în cele din urmă, că nu toţi oamenii sunt sensibili şi afectuoşi. Există şi bestii care, atunci când te văd suferind, îţi dau un şut şi te aruncă în prăpastie. Şi se bucură de nu mai pot.

Nu vreau să ajung să cred, tocmai acum când mi-am început noul serviciu, că s-ar putea să dau peste astfel de indivizi chiar şi aici. Plus că încă n-am făcut investigaţii printre colegi, ca să văd dacă sunt greci sau dacă a avut loc un atac al microbului străin. Ăsta e un mare semn de întrebare. Deocamdată, cât îi priveşte pe şefi şi pe cei cu care am venit în contact, totul este în regulă. Mă voi strădui să păstrez o situaţie paşnică, fiindcă am mare nevoie. Cu cât e mai mare corabia, cu atât mai mult o încărcăm. La fel şi eu, cu cât e mai mare nevoia financiară pe care le-o arăt, cu atât mai multe greutăţi or să-mi urce în spinare. Deci, o să mă fac că sunt o barcă micuţă. Da.

S-au bucurat tare mult părinţii şi surorile mele, la fel şi cei doi prieteni cărora le- am spus. S-au bucurat şi ei, m-am bucurat şi eu.

*

Într-o zi, cu multă vreme în urmă, pe când lucram la Ducă-se-pe-pustii jos în subsol, mă sună şi-mi urlă în receptor:

— Urcă imediat!

Ah, îmi zic, ce s-o mai fi întâmplat? Şi m-am dus în fugă. Avea o

faţă foarte serioasă, şi asta m-a îngrijorat încă şi mai mult.

— E vorba de viitorul tău.

Mă dă afară, m-am gândit, şi mi-a fugit culoarea din obraji.

— Alţii, la vârsta ta, au copii de liceu, şi tu tot holtei eşti.

— Dar... încă n-am găsit femeia potrivită.

— Şi unde vrei s-o găseşti, pe Sfântul Munte sau în cafenelele în care te duci să bei suc cu prietenii tăi boşorogi?

— Dar...

— Lasă darul şi nedarul şi într-o oră să te înfiinţezi în faţa fabricii Mouzakis, când ies muncitoarele de la serviciu. Să te iei după una care-ţi place şi să-i zici: „Draga mea, mă vezi, ăsta sunt. Mărită-te cu mine şi te-oi lua de nevastă.” Hai, du-te, ca s- ajungi la timp!

A doua zi, m-a chemat dis-de-dimineaţă.

— Ei, ce ai făcut?

— Nimic...

— Sunt sigur că ţi-a fost ruşine să scoţi o vorbă... Coboară imediat şi fă-ţi o pancartă pe care să scrie „Vreau femeie în căsătorie.” Şi o să te duci astăzi din nou şi o să te pui în faţă la Fluturele40. S-o apropia vreuna de tine.

M-a apucat râsul.

— Bună glumă!

— Boule, îndrăzneşti să râzi de ce-ţi zic eu?

Şi l-au apucat pandaliile, a lovit cu pumnul în birou, de s-a întors tot etajul să ne privească. M-am pierdut cu firea. Am plecat capul şi m-am dus de-acolo cât de repede am putut.

Am făcut pancarta şi m-am înfiinţat în faţă la Fluturele, fiindcă îl credeam în stare să mă urmărească şi, în cazul în care constata că nu făcusem ce-mi spusese, să mă concedieze. Dar m-am aşezat într-un colţ, nefiind cu totul la vedere, aşa că nu m-am făcut de râs prea rău.

40 Fabrică de aţă din zona Egaleo, la periferia Atenei. A fost înfiinţată în 1944, de E. Mouzakis, amintit mai sus (n. tr.).

Din fericire, a doua zi uitase şi nu şi-a mai bătut capul. Totuşi, am stat cu frica în sân multă vreme, ca nu cumva să-şi amintească.

Mă rog ca niciodată să nu mai dau peste un aşa patron. Niciodată.

*

În punctul acesta, nu pot decât să mă gândesc la madam Frumuşica. Şi numai rostindu-i numele mă apucă scârba, mă ia cu durere de dinţi. Simt o furie ce-mi străpunge urechile, măselele şi capul. Femeia asta era pusă pe câştig şi nu cred că sar putea îndrăgosti cineva de ea. A trăit toată viaţa în ipocrizie şi minciună.

Arată-i celuilalt cât valorezi cu adevărat, iar el o să preţuiască asta. N-o să încerce să profite de tine. Nu e nevoie să fii aur, arată că eşti un hematit, o pietricică (pură însă), iar el o să te aşeze în colecţia lui de pietricele. Toate astea însă n-aveau nici o valoare în ochii domniei sale. Ea urmărea, cu o semnătură, să pună mâna pe un apartament de trei camere. E celălalt chip al lui Ducă-se-pe-

pustii. Ăla se credea pe sine deştept şi pe toţi ceilalţi nişte proşti, iar aia se credea cea mai deşteaptă dintre toate.

O scurtă povestioară despre activitatea mea revoluţionară de azi.

Ora 7.30 p.m. Intru în casă. Sună telefonul. E de la bancă.

— Pot să vă sun eu în scurt timp?

-Nu!

— Dragă doamnă – am spus –, o să vă sun eu, nu pot vorbi chiar în clipa asta.

— în regulă, aştept.

La opt şi cinci minute sună iarăşi telefonul şi se aude aceeaşi voce antipatică.

— Ştiţi, aveţi un rest de plată de o mie şase sute de euro.

— Da, ştiu.

— Şi ce aveţi de gând să faceţi?

— O să vă dau acum două sute, fiindcă tocmai m-am angajat, şi în două-trei luni o să plătesc şi restul.

— A, deci ne-aţi făcut şi program?

— De ce mă ironizaţi?

— Nu vă ironizez deloc. Vă vorbesc politicos, domnule.

— Nu-mi vorbiţi deloc politicos. Mă ironizaţi. Am diabet, am probleme cu inima şi, la urma urmei, sunt un vechi client al băncii voastre, nu-mi puteţi vorbi aşa. Daţi- mi numele dumneavoastră, o să trimit o reclamaţie.

Nu mi l-a dat. Eu ziceam: „Daţi-mi-l!", ea spunea: „Nu."

Până la urmă mi l-a dat, dar eu mă enervasem atât de tare, că i-am închis telefonul în nas. După un sfert de oră însă, din pricina firii mele sensibile sau poate pentru că îi vorbisem brutal unei făpturi feminine, am sunat-o şi i-am cerut iertare.

— Ştiţi, sunt un om al Bisericii şi nu fac aşa ceva de obicei.

— Şi eu sunt la fel. Şi ne-am împăcat.

— O să depuneţi cele două sute de euro, nu-i aşa?

— Desigur, am o obligaţie morală.

Cu cealaltă bancă am avut o experienţă încă şi mai urâtă, dar-ar focul în ea! După modul inadmisibil în care s-au purtat cu mine, când aud de vreun jaf în vreun sediu al lor, mă bucur. Fiindcă se folosesc de angajaţi şi îşi scot banii ca nişte proxeneţi.

*

Am aflat că noul meu patron i-a spus directoru-lui companiei: „Chrysovalandis pare un om foarte de treabă, o să ne fie de folos."

Şi mi-au făcut şi hârtiile de angajare. Nu credeam c-o să se întâmple aşa de repede.

Aşadar, fie are informaţii din afară, din branşă, că ştiu meserie, că nu sunt vreun pungaş şi-mi iau pe ascuns comisioane, fie are un ochi bun, ca urmare a îndelungatei sale experienţe.

Am o problemă cu vasele peniene, din pricina diabetului, şi nu ştiu ce să fac. Simt usturimi când urinez şi s-a micşorat – nu ştiu ce

e de făcut. Erecţia nu e completă, e cincizeci la sută. De aceea am încetat să mă mai amorezez şi să agăţ fete – nu există excitaţie sexuală. Una e să ştii că eşti băţ şi alta e să ştii că nu-ţi mai cântă cucul – măcar acolo un piu-piu.

Mă simt ca un soldat care a pierdut bătălia. Da.

Tristă inimă a mea, Triste suflete al meu, Să înduri e tare greu O aşa de neagră stea. Sus, crucea-ţi poartă, Grijeşte de-a ta soartă!

încă o dată, un poet obidit. Din păcate.

*

Astăzi, în sfârşit, mi-au dat cărţile de vizită de la serviciu. Alerg pentru ei de două săptămâni fără să fiu plătit, dar, din fericire, mi-au făcut imediat hârtiile de angajare. Sper ca prietenii şi cunoscuţii să mă ajute să aduc în firmă câteva comenzi.

*

La unsprezece ani, am descoperit sălile de biliard. Mă duceam într-un birt din piaţă, căruia îi ziceau Parfum şi pe care-l ţinea domnul Kostas, un bărbat pe la cincizeci de ani, scund, slab, cu nas strâmb şi o mustaţă mare. Cu siguranţă fuma haşiş, fiindcă avea mereu o privire tâmpă. Măturam localul sau spălam paharele şi mă lăsa să mă joc pe degeaba. Odată, când nu era nimeni înăuntru, iar eu aşezam mătura şi făraşul în magazie, m-am trezit cu el înfipt în spatele meu. Răspândea un miros urât şi foarte ciudat. Am simţit brusc o ventuză fierbinte pe ceafă. A dat să mă împingă spre zid. O voce înăuntrul meu urla „Nu!” M-am aplecat şi m-am strecurat printre picioarele lui. Am luat-o la goană şi n-am mai călcat nici-odată pe acolo.

Nici măcar acum nu pun piciorul în vreun birt din cartierul meu. Nu vreau să-i văd pe toţi idioţii ăia, pe toate scursurile alea, care cel mai probabil or să mă bârfească, or să-mi zică molâu şi nătăflete. Nişte lichele, nişte vântură-lume, care profită de pe urma unor femei neputincioase şi a unor copii inocenţi. Mi-e scârbă de ei. Aceşti borfaşi periculoşi care, pentru o nimica toată, pot să te rupă în bătaie.

*

M-am dus la o cunoştinţă, clientă veche – nebunie curată. Pe la vreo patruzeci- patruzeci şi cinci de ani, dar arată de treizeci. M-am simţit tare bine cu ea. Am discutat, mi-a dat o comandă mare, m-a lăudat pentru profesionalismul meu – aproape că flirta cu mine. M-a cinstit şi cu o cafea la ibric, dulce, care mi s-a părut ca nectarul din cazanul lui Zeus. Ne-am luat rămas-bun călduros şi politicos. Plecând de la această doamnă atât de frumoasă şi de politicoasă, m-am simţit precum călugărul persecutat, pe care stareţul cel rău îl aruncă afară din chilie şi-l lasă fără acoperiş.

*

Totuşi, când sunt la serviciu sau cu prietenii sau la biserică, uit că mi-e foame. Medicul insistă să ies, să mă văd cu lumea, ca să-mi fie ruşine să fiu văzut mâncând ca un sclav al pântecului şi, totodată, să-mi scot foamea din minte, de vreme ce mă simt bine.

Mâncarea asta păcătoasă e un obicei prost, care tre-buie să dispară din întreg sistemul planetar. Dacă mănânc mult, glicemia urcă la maximum. Am observat că, atunci când sunt acasă, mestec încontinuu, din pură inerţie. Tot timpul. Uneori, simt c-o să vărs dacă mai bag în mine, dar îi dau înainte, mai ales atunci când ceilalţi încep să se certe prin casă.

Trebuie să scap de iubirea platonică şi să trec la cea carnală. Sunt o desfătare a ochiului două trupuri care se potrivesc şi se împletesc şi pătează aşternuturile şi rămâne pecetea, semnul că pe acolo au trecut doi oameni care s-au drăgostit. Femeia atrage bărbatul în pat sau bărbatul pe femeie – mă întreb. Şi ajung la concluzia că femeia îl atrage, pentru că ea se întinde prima, deschide larg picioarele, ca un tunel nesfârşit al unei examinări sexuale, şi îi spune: „Intră şi cercetează!” Lasă unele lucruri nespuse, intenţionat le lasă în umbră, gândindu-se: „Dă-i pace idiotului să se dea de ceasul morţii. Ia să vedem ce-o să găsească acolo înăuntru.” Bărbatul caută şi înaintează în profunzime, iar femeia, dacă vrea, îi oferă, dacă nu, nu-i dă nimic. Din plăcerea sexului femeia are parte de nouăzeci la sută. Cu toate astea, una e plăcerea şi altceva orgas-mul. La orgasm ajungi, în primul rând, pentru tine însuţi. Unele femei măritate le oferă însă orgasm şi altora, şi fac asta ca să se răzbune pe soţii lor. E o filosofie care mie mi-a ridicat semne de întrebare. Ce rol joacă femeia atunci când se află lângă un bărbat? Poate să-l strângă de mână şi să-i ofere iubire? Bărbatul se gândeşte cum să se dezbrace mai repede, ca să se culce cu ea, în vreme ce ea născoceşte noi feluri în care să se joace cu el. îşi închipuie că e o pisică şi că are dea face cu un şoricel ameţit, pe care-l ţine în ghearele ei şi îi poate face tot ce doreşte, iar pentru că amărâtul e şi beat, îl înnebuneşte de două ori.

*

Între timp, am mari dureri. Am mai luat un cal-mant, e al treilea de azi-dimineaţă. Sunt pus la încercare, înainte vreme, îmi dădeau dureri fie rinichii, fie iubirea. Acum mă doare dintele. De fiecare dată când mă duc acasă, mă neliniştеşte gândul la cum o să-mi fie somnul. Cum o să fiu azi – poate ca ieri sau poate ca alaltăieri, când n-am putut închide un ochi? Dacă nu ies toate rădăcinile, nu-i chip să-mi găsesc liniştea.

„Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta41, mereu, acum şi pururea şi în vecii vecilor!”

Ne rugăm Domnului să-şi aducă aminte de noi. îl rog să mă ajute să pot dormi. Ieri-seară, n-am putut pune geană pe geană. Am luat şi alte calmante, m-a luat cu leşin, dar durerea a rămas aceeaşi.

Cu toate astea, dimineaţă am scris o poezioară:

N-aş vrea vreodată să mai beau Din cupa nesuferită a ăstui chin, Mai bine prin hăuri mii să vin Decât a suferi din nou să vreau.

Sunt foarte ostenit. Nu sunt dispus să fac acum o analiză a poemului.

Poate că o femeie ar reuşi să-mi aline suferinţa corpului şi a sufletului. Nu contează dacă e căsătorită sau are copilaşi. Şi eu tot un copilaş sunt. Chiar mai bine aşa, poate să-mi schimbe scutecele, să-mi facă un masaj pe tot trupul. (Măsăgel pe trupuşel.)

*

La minte sunt englez, la maniere francez, la inimă rus şi la haine grec. Ador tipicăria britanică în ce priveşte ora, banii, plăţile – toate. Pe locul al doilea

41 Luca 23, 42: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru împărăţia Ta" (n. a.). vin suedezii. Să te ţii departe de mediteraneeni – la bani.

La inimă sunt rus, pentru că sunt un tip iubăreţ, iar ruşii se îndrăgostesc foarte repede. Nu mi-a adus întotdeauna foloase. Trebuie să accept asta. De vină au fost, fără doar şi poate, manierele mele franţuzeşti, care adesea sunt interpretate greşit de mediteraneenii vicleni şi de multe alte naţii.

Pe cât simpatizez şi preţuiesc meticulozitatea englezilor, pe atât îmi sunt de urâte grosolănia, nesimţirea şi încăpăţânarea ruşilor. Fiindcă, dacă un rus ajunge la concluzia că nu trebuie să-ţi vorbească, atunci n-o va face nici în ruptul capului, poţi tu să te dai cu fundul de pământ. Asta e celebra „îndărătnicie de catâr a ruşilor". De asemenea, dacă rusul socoteşte că trebuie să-ţi ceară cu împrumut treizeci de euro şi te vede om sensibil, o să ţi-i ceară de faţă cu toată lumea. Vorbim de bani pe care-i dai şi nu-i mai vezi înapoi, îţi iei adio de la ei. E mult mai uşor să obţii un sărut de la o talibaneză afgană decât banii pe care ţi-i datorează un rus.

*

Luni trebuie să mă duc la trei mari editori. Sper să li se pară atrăgătoare ofertele mele. Să iau şi eu ceva comision, acolo.

Oare ar trebui să fiu mai dur cu mine însumi? Să mă pot ţine în frâu? Dar diabetul m-a făcut să fiu nesigur faţă de societate. Cred că trebuie să devin mai sever şi să îndepărtez câţiva oameni din jurul meu sau să dobândesc o minte de femeie. Om vedea. Toate sunt într-o continuă schimbare.

*

Durerea de dinte s-a ivit din nou şi mă face să-mi pierd tot curajul. Mă gândesc că poate Dumnezeu mă urechează, aşa cum spun Sfinţii Părinţi, ca să pricep că păcatele mele or să mă trimită în Iad. Totuşi, chiar dacă ai făcut o căruţă de greşeli, dacă Dumnezeu vede un grăunte de căinţă, îţi spune: „Intră întru bucuria Domnului tău."42

O să arate oare Atotputernicul aceeaşi milostivire şi faţă de propria noastră nimicnicie?

Pe vremuri, am minţit, dar nu grav. O minciună bine ticluită poate fi spusă de un avocat la tribunal, ca să distrugă o familie săracă, sau de un om învăţat, ca să-l înşele pe unul neşcolit şi să-i obţină semnătura. Minciunile mele n-au fost de felul ăsta. De altfel, le spuneam mai mult de amuzament. (Iar minciuna într-o

relaţie e ceva diferit, întrucât în proporţie de nouăzeci la sută ne justificăm pe noi înşine şi zece la sută îi înşelăm pe ceilalţi.)

De asemenea, minţeam ca să ies dintr-o încur-cătură sau alta. De pildă, atunci când întârziam la serviciu pentru că luam medicamente şi nu puteam să mă trezesc, ziceam: „S-a defectat autobuzul” sau „N-am avut bani şi am venit pe jos”.

Totuşi, duhovnicii mei îmi tot spuneau: „Satana este tatăl minciunii.”

Mi-aduc aminte de o situaţie foarte gravă cu banca. Făcusem o reeşalonare, însă nu plătisem, deoarece n-aveam bani, şi le-am spus că am pierdut actele şi am uitat care erau termenele. în cele din urmă însă, am fost nevoit să plătesc, numai pentru dobânzi, o sută patruzeci de mii de drahme. Am ieşit într-o mare pagubă. Şi atunci mam gândit că, în Grecia, numai dacă plăteşti înveţi. Nu aşa s-a întâmplat cu aproape toate gagicile? Au luat frumuşel de la mine ce şi-au dorit şi apoi mi-au făcut vânt.

42 Matei 25,21 şi 23 (n. a.).

*

Madam Frumuşica, de exemplu, să fie sănătoasă („binecuvântaţi”, se zice, „şi nu blestemaţi'*3), şi-a bătut joc de mine. Aşa, din senin, îmi cerea diverse lucruri. Iar asta era pentru mine un imbold amoros, fiindcă nu-i ceri primului venit astfel de hatâruri. îmi oferea ocazii, iar eu mă lăsam tot mai prins, aprinzându-mi-se bine călcâiele.

Până ce am ajuns la psihiatru şi m-am văzut nevoit să iau multe pastile, care miau afectat sănătatea şi mi-au creat disfuncţionalităţi organice. Pastilele îmi provocau dureri de cap, moleşeală şi probleme cu erecţia. M-am ales cu priapism fără precedent, imposibil de controlat. Nu puteam să umblu pe stradă. Şi diabetul tot de la medicamente mi s-a tras, cred.

Aşadar, Frumuşica e de vină şi pentru diabet – îi atribui sută la sută responsabilitatea morală. Pentru că, atunci când un organism nu se descarcă, nu urlă, nu se destinde, toate se învălmăşesc înăuntru şi îl vatămă foarte grav. Da.

*

Tatăl meu ura minciuna. întotdeauna zicea: „Sinceritatea este una dintre cele mai importante virtuţi”, într-o zi, când am spart un lampadar şi i-am spus că-l spărsese Jack, a luat din bucătărie recipientul cu piper negru şi mi l-a turnat pe limbă. „De data asta nu te bat”, mi-a spus. Peste câteva zile, Jack chiar a dezgropat trandafirii din grădină şi apoi s-a făcut nevăzut. Sunt sigur că tata i-a făcut ceva câinelui, însă nu l-am întrebat niciodată.

*

Am scris o poezie în autobuz. O poezie îndrăzneaţă. Mi-e teamă să nu fie un mare păcat faptul că am scris-o şi să nu păcătuiască laolaltă cu mine şi sufletele care or so citească.

43 Romani 12,14 (n. tr.).

Titlul ei: „Necazul Frumuşicăi”.

Cocoşelul meu fioros, Pune-o jos, nu fi sfios, Şi de-i dornică tare fata Fă-i cinste şi c-o Fanta.

Dar nu e lucru tare rău Şi nici păcat nu este, zău, Seva mea cea indecentă Să o bea c-o gură lentă.

De-aia zic: şezi pe loc, Greşeli să nu mai faci deloc, Şi-n plină noapte mută Stai o clipă şi ascultă Cum îţi zgândăr pisicuţa Şi tu-mi mângâi lin biluţa.

Sus pe munte-o să te duc Prin natură să dăm buluc Să îmi zici un cotcodac, Să te-alegi şi cu un franc.

Acum, nu ştiu, mi s-a făcut ruşine şi am multe remuşcări. Mi se pare c-o să distrug multe suflete cu poezia asta. E la fel ca în cazul traficantului de droguri şi al narcomanului: păcătuieşte şi unul, păcătuieşte şi celălalt. E adevărat, înainte am dus o viaţă desfrânată. Acum însă, când încep să-mi revin, mă gândesc tot la dintr-astea? Ce-o să-i zic duhov-nicului meu poimâine? Că am scris o poezie porno? Sigur n-o să mă lase să mă împărtăşesc. Pasiunea m-a aruncat iarăşi în păcat. De vină o fi şi lipsa mas-turbării, precum şi faptul că de mult nu m-am mai culcat cu o femeie. Nu ştiu. Chestia e c-o să mă duc direct în Iad.

După ce am făcut şaptesprezece ani, înjuram şi ziceam „bulangiule", „curlangiule", „găozare", „nea Curist" şi dintr-astea. Nu spuneam înjurături mai tari, din pricina familiei. Mă temeam ca nu cumva, dacă mă obişnuiam să le zic, să-mi scape vreuna în casă, şi atunci să te ţii. Ai mei n-au înjurat nicio-dată. Adică, maică-mea şi fetele. Recunosc că tata îşi înjura socrul: „Ei, asta mai lipseşte, să-i zic şi general ţopârlanului." Aşa că-i vedeam rar pe aceşti bunici. Acum, am mustrări de conştiinţă. Cum o să dorm la noapte? Simt perna ca pe un judecător de instrucţie, iar rugăciunea, ca pe un jandarm de noapte. E preamilostiv Dumnezeu, dar e şi drept şi îi dă „fiecăruia după faptele lui'4*4. Adică, dacă mă dor dinţii înseamnă că am făcut păcate sau că le-am rostit – sunt convins.

*

Iar m-a lovit durerea de măsele, deşi iau nişte medicamente foarte puternice. Dar cred că o să scap în curând, fiindcă joi o să fac operaţie la maxilar. O să dureze mult şi o să-mi fie greu să vorbesc după aceea. Trebuie să ţin gura închisă, ca să nu intre microbi. Mă gândesc cu groază la cum o să fie, pentru că, din pricina diabetului, nu ştiu dacă or să se închidă plăgile. O să vină cu mine şi soră-mea a mică.

*

E vremea când încep iarăşi să mă îndrăgostesc. Şi când mă îndrăgostesc, sunt ca o maşină fără direcţie. De aia zice şi cântecul: „O să mi te-amintesc ca pe un camion nebun."45 Am o puternică predispoziţie spre

44 Romani 2,6 (n. a.).

45 „Cape un camion nebun", cântec interpretat de YiannisParios, pe muzică de Marios Tokas (n. tr.).

iubire. Poate că la asta contribuie şi faptul că mi-am găsit de

lucru. Fiindcă dragostea fără bani e ca şi cum ai sta la o masă plină cu farfurii, dar toate sunt goale.

*

Cum o să-i mărturisesc duhovnicului meu că, pe de o parte, vorbesc urât şi că, pe de alta, urc în strană şi psalmodiez? Cum să cutez aşa ceva? S-ar putea spune că, în felul acesta, îmi exprim frustrările şi că, dacă tot e să cad în păcate grave, măcar să rostesc şi eu astfel de lucruri.

*

Fiecare gest al mamei, fiecare vorbă a ei izvorăşte din bunătate şi din omenie. O călugăriţă virtuoasă într-un Manhattan nebun.

La serviciu avem o secretară drăguţă şi amabilă, cu un trupşor frumos. O cheamă Măria. Mi-a venit, totuşi, mintea la cap. Nu sunt eu de o aşa fetişcană. Are doar douăzeci de ani. Şi eu ce rol să joc? De bunic care-şi poartă fustanela invers, gata să şi-o suflece pentru un război amoros? De altfel, nu sunt eu genul de gagicar nenorocit care se apucă să pângărească trupşor de fetişcană.

Ieri, la încheierea programului, mi-a zis: „Hai să te duc cu maşina în centru." Am refuzat însă, din motive evidente. Nu vreau s-o iau de la capăt cu aceleaşi vechi păcate şi să ajung iar la sapă de lemn. Să mă vadă ăştia la serviciu cum mă ţin după fată şi cum salivez. Vreau să fiu cumpătat.

O nouă viaţă, o nou început, o nouă cale, Fără de priviri lascive şi alte bacanale.

Mi-e teamă, aşa că mă ţin departe de foc, fiindcă nu sunt pompier. Celelalte şase fete de la serviciu nu-mi plac, sunt toate bondoace şi grase, reci şi tălâmbe, zici că au ieşit din acelaşi pântec deodată, în schimb, Măriuca e delicată şi caldă. Când a venit azi la muncă, avea arsuri pe mâna stângă. Am vrut s-o întreb: „Vrei să-ţi aduc nişte alifie, să oblojim rana?" Dar mi-a fost teamă să nu accepte. Şi ce s-ar fi întâmplat dacă se deschidea uşa şi intra patronul şi mă vedea că-i mângâi mânuţa? Apucă-te să- 1 convingi că era o chestiune de sănătate. S-ar fi gândit: „Ia uite, mă, cum o pipăie grăsanul pe micuţă!" Şi m-ar fi alungat, ca să dea un bun exemplu.

încă n-am devenit un Rasputin de Atena. Scandalul atrage după sine nesfârşite bârfe, iar bârfele duc la calomnie.

îmi zice Măriuca: „Vrei hârtie, vrei creion, vrei gumă?", iar eu mă uit la picioruşele ei, care sunt armo-nioase şi arcuite. Are fesele ridicate şi bombate de la natură. Sper ca serviciul ăsta să nu-i dăuneze, fiindcă multe secretare fac celulita de la stat pe scaun şi au probleme cu mijlocul şi cu ceafa.

*

Au existat două persoane în firma lui Ducă-se-pe-pustii care, din prima zi în care am pus piciorul acolo, m-au înfruntat ca nimeni altcineva. Unul era R, şeful de producţie, care credea că-i fac concurenţă şi vreau să-i iau locul. Mare chestie! Nici nu mă interesa, nici că am râvnit vreodată la ceva. însă era un om foarte nesigur pe sine, vedea că n-are nici măcar o zecime din

cunoştinţele mele şi de-aia mă săpa mereu şi mă bârfea.

Am amintit mai sus de două persoane, dar acum nu mi-aduc aminte care era a doua. De la diabet mi se trage. Numai dacă nu cumva am iertat-o şi de-aia nu mi- amintesc – măcar de-ar fi aşa! Păţesc adesea, e adevărat, astfel de întuneciri. (Licărire e atunci când se înteţeşte lumina, întunecire, atunci când scade.)

Mi-am amintit acum! A doua persoană a fost Poale-n-brâu. Cum am mai zis-o, era o urâtanie, nefu-tută, un metru cincizeci, cu tocuri de zece. Ştia meserie, dar era o scorpie. Mă zgândărea încontinuu, mă răscolea sufleteşte, fiindcă nu mă lăsa să mă apropii de Frumuşica, iar când reuşeam îşi făcea apariţia şi mă trimitea mereu la treburi de care, chipurile, tocmai îşi amintise şi care, pe deasupra, erau şi urgente. Şi Poale-n-brâu, şi diabolică. Ca să nu par că discriminez, trebuie să subliniez faptul că pe mine nu mă deranja urâţenia, ci firea ei. Era mereu ostilă, grosolană, zeflemitoare, cu un umor de cea mai joasă speţă, pe care însă îl folosea adesea împotriva colegilor ei, printre care mă aflam şi eu. Se zice că femeile fără vino-ncoace sunt dificile. Nu se întâmplă mereu aşa şi sunt ferm convins în privinţa asta. întrucât călugăriţele, care nau curvit niciodată, nu sunt rele. Dimpotrivă (şi e un fapt bine cunoscut acesta), inima lor e plină de iubire şi bunătate. în vreme ce Poale-n-brâu, ehe...

Dar şi alţii din firmă mă necăjeau. Mi-aduc aminte de nişte lichele – M., V. şi R –, care, cum prindeau prilejul, cum mă făceau să mă perpelesc; aruncau cu proiectile într-un copil cu sufletul dezgolit, care nu avea nici scut de apărare, nici nu purta echipament de pompier. Şi după aia mă lua la trei-păzeşte Ptiu-Drace, protectorul lor. De două-trei ori n-am mai suportat şi m-au podidit lacrimile de la atâta supărare.

Odată, când m-a apucat tot aşa plânsul, a fost pe vremea marii dihonii dintre cei doi asociaţi, Ducă-se-pe-pustii şi Ptiu-Drace. Legasem manual pentru Ducă-se-pe- pustii zece exemplare dintr-o ediţie rară a Muzeului Benaki. Mi-a ieşit sufletul până le-am făcut şi m-am dus special pentru asta la biblioteca Kiokpasoglou din Koropi.

M-am întors la firmă după-amiaza târziu, terminat de oboseală şi, în clipa în care am intrat în lift ca să urc, mă prinde Ptiu-Drace la uşă şi-mi zice:

— Pe astea le iau eu, îmi trebuie.

— Dar le vrea patronul, el m-a trimis să le fac. Mă aşteaptă să i le predau de urgenţă.

— N-are importanţă, dă-le încoace!

— Dar vă rog! îi zic, şi atunci se pune pe urlat, dar pe ce urlat...

Am îngheţat de frică şi am urcat ca un câine plouat în biroul lui Ducă-se-pe-pustii. Mă vede cu mâinile goale şi se pune şi ăla pe urlat.

— Unde-s cărţile pe care ţi le-am cerut?

— Mi le-a luat asociatul tău.

Şi atunci nemernicul, laşul, în loc să se ducă la celălalt şi să-l

înjure, se apucă şi-mi spune:

— Bine. Cum pleacă, te duci iarăşi în Koropi şi-mi faci alte zece exemplare.

Şi-atunci mi-au dat lacrimile şi m-am simţit ca o oaie pe care păstorul o pune să sară la gâtul lupului. Nu era un om de afaceri care să se impună.

Nu mai zic de faptul că hulea lucrurile sfinte, iar asta mă făcea foc şi pară. Odată, nenorocitul mi-a zis cu neobrăzare: „Futu-ţi Feci... Futu-ţi Hris...”; m-am înfuriat, am azvârlit hârtiile pe care le ţineam în mână şi am plecat valvârtej din firmă.

După aia a trimis doi colegi să mă caute, deoarece se gândea că m-am dus să mă arunc în Kifisos. Eu mă dusesem la fast-food şi îmi luasem un sandvici triplu special, cu bere şi baclava cu mult sirop, şi mă aşezasem să le mănânc. La un moment dat, îi văd pe L. şi pe R. că mă caută panicaţi şi îi strig:

— Veniţi să beţi o bere rece!

— Maestre, eşti dus cu pluta? Noi colindăm de atâta vreme pe malul râului, ca să vedem unde te-ai aruncat, şi tu şezi şi-nfuleci?

Mai întâi, Ducă-se-pe-pustii s-a purtat cu mine cum s-a purtat şi apoi, chipurile, s-a neliniştit şi a trimis să mă caute. Sunt sigur că a făcut-o ca să-mi provoace o criză de conştiinţă, ca să vadă cât pot duce.

Iar, pe de altă parte, fariseul avea în birou o icoană mare a Sfântului Dimitrie Izvoditorul de Mir. „Sfântul mă fereşte de cei răi”, îmi zicea, iar eu cu greu mă abţineam să nu-i răspund: „Mai bine te-ar feri de tine însuţi.”

*

Zilele astea stihuiesc fără întrerupere, sunt în formă, am inspiraţie.

M-am înarmat cu vers şi armă,
Să prind vechi vise ce se sfarmă,
Dar vremurile se vor schimba,
Şi goală o să te-ntorci cândva,
Culcându-te cu mine pe ascuns, cu-naintaşul meu cel bun la-mpuns.

*

Treburile din afara firmei la care mă trimite patronul meu nu sunt îndeajuns să-mi scot salariul. Cred însă c-o să mă ajute Dumnezeu. Sunt neliniştit. Trebuie să găsesc câţiva clienţi să mă sprijine – am început să mă îngrijorez. îmi zice: „Oamenii buni nor să plece din firmă”, dar am văzut multe în toţi aceşti ani.

Mă gândesc la patul meu. Să dorm, îmi zic, să zbor în altă lume. Sunt foarte obosit. Toată ziua numai stres şi presiune. Adesea, simt că merg pe o sârmă întinsă. Foarte întinsă, după cum prea bine se poate constata. Da.

*

Îmi spun, în repetate rânduri, că am văzut tot ce era de văzut în viaţa asta, dar uite că realitatea mă dezminte. M-am dus azi la un editor, Ch., şi i-am făcut o ofertă pentru montaj şi imprimare.

— Cum de-ai scos un preţ atât de mic?

— Fac un montaj diferit şi aşa reuşesc să economisesc hârtie.
— Bravo, Chrysovalandis, eşti un maestru! Nu te repezi un pic la atelierul lui Z., unde-mi pregătesc o carte, ca să le zici tu cum s-o facă?

Mă duc, aşadar, le zic ce să facă, pierd şi două ore dus-întors, iar apoi trec din nou pe la Ch., ca să văd ce a decis în privinţa ofertei.
— Lasă-mi-o şi o să te sun mâine, cel mai târziu
poimâine, ca să ne înţelegem.

Au trecut fix douăsprezece zile şi domnul n-a dat nici un semn – şi i-am lăsat şi patru mesaje prin secretară. L-am salvat de la o mare cheltuială, iar el i-a dat comanda altcuiva. Nu mă aşteptam să existe atâta escrocherie.

Sunt aceiaşi cărturari şi farisei46 care, pe de o parte, mă aplaudau acum zece ani şi-mi ziceau: „Hai să trăieşti, Chrysovalandis, eşti mare şi tare" şi care, pe de alta, când nu le-am mai fost de trebuinţă, s-au pus să strige: „Ia-1! Ia-1! Răstigneşte-l!44*7

M-am dus şi la doamna E., care este foarte amabilă şi mi-a zis c-o să-mi dea sigur de lucru, pregăteşte o carte – am încredere în ea. O să mă duc şi la N. mâine, azi n-am apucat. Lui K. i-am lăsat mesaj şi aştept să mă sune. B. îi plasează unei rude comenzile. O să vedem.

*

Acum vreau să zic că am sărutat-o ieri în staţie pe o prietenă rusoaică, pe Klavdiya, pe care n-o mai văzusem de aproape şase luni. A fost un sărut simplu, nimic mai mult. De altfel, ca să fiu sincer, până acum n-am ajuns să am contact sexual cu vreo fată

1 Vezi Matei 23, passim (n. tr.). loan 19,15 (n. tr.).

cunoscută. Am fost cu prostituate cunoscute, dar nu cu femei cunoscute, niciodată. Le cercetez mereu pe toate cu atenţie, le jindui (sau, mai corect, le jinduiesc), dar până acolo. Cred că sărutul cald al prietenei mele mi-a scăldat grădina.

Nu ştiu ce-n astă viaţă o să mă fac, încotro s-apuce sufletul meu sărac. Nu-mi mai ciripeşte păsărică, Nici o femeie nu mai vrea, cum sunt, nimica.

Oare arta – în speţă, cea temerară – are limite?
mă întreb.

*

După Ducă-se-pe-pustii, i-am anunţat pe toţi că sunt în căutare de lucru şi să mă aibă în vedere. Au trecut doi ani, dar, ca să zic adevărul, ba cu problemele mele, ba cu cele de-acasă, nici nu prea am băgat de seamă. Când şi când, mă cuprindea neliniştea şi mă apucam să-mi sun cunoscuţii şi prietenii.

Un fost coleg mi-a zis: „Hai aici, Chrysovalandis, e o afacere înfloritoare, iar patronul e destupat la minte." M-am dus, am discutat, ne-am înţeles la bani şi am început lucrul după o lună. Atunci, au venit şi alte trei propuneri (un noroc neaşteptat după atâta vreme), dar am refuzat din onestitate. Nici acolo însă n-am

prins rădăcini.

Cu firma asta unde lucrez acum cred că am făcut cea mai bună alegere. Singurul necaz: e aproape de bazinul de reziduuri şi departe de casă. în fiecare dimineaţă dau cincisprezece euro pe taxi până acolo. Din fericire, după-amiaza întotdeauna mă aduce înapoi unul dintre colegi. Sunt norocos.

*

Odată, când aveam vreo douăzeci şi patru de ani, în încercarea mea de a-mi purta singur de grijă, am conceput o carte de vizită cu telefoane, adrese şi tot restul, iar sub numele meu am trecut „deţinător de centură neagră la karate". Cum a văzut taică-meu macheta, m-a şi luat la palme. „Ce te-a apucat, eşti nebun?"

Am aşteptat să plece din atelier şi m-am dus cu ea la tipograf. „Te rog, nu sufla o vorbă lui taică-meu", i-am spus şi l-am plătit în avans.

Când a văzut banii, mi-a aruncat o privire com-plice şi mi-a răspuns zâmbind: „Cum spui tu."

*

Iarăşi m-au apucat poftele trupeşti. Cred că am devenit obsedat. Din pricina diabetului. De ieri-seară mă tot gândesc: cum ar fi putut Roro să-mi achite înapoi toţi banii pe care mi i-a mâncat? Dacă aş fi futut-o de nouăzeci de ori, am fi fost chit? Chestiunea e cum se tarifează prestaţia: prostituată de stradă, prostituată de hotel, prostituată de casă cu felinar roşu sau prostituată de lux? E nevoie de nişte precizări. Da.

Mi-am încasat bobârnacele, aşa că zic să fiu mai realist de acum încolo şi să scriu un serial despre viaţa mea – sau mai bine despre femeile cu care am avut de-a face. Va cuprinde numai instantanee veritabile din viaţa mea atât de încercată, fără retuşări, fără înfloriturі, fără intervenţii. Ca să fie astfel vizibile săgetările şi loviturile primite în toţi aceşti ani de inima mea pură. Se vor vedea – intenţionat, desigur – cărămizile clădirii de cinci etaje (pentru fiecare decadă, câte un etaj – exact câţi anii mei), fără tencuială şi zugrăveli, fără vopseluri, boieli şi culori artificiale.

Aşadar, o să fie simplu, fără zorzoane, cuviincios, ca monumentul lui Athanasios Diakos48 din Alamana,

48 Athanasios Diakos (1788-1821), erou al Războiului de Independenţă din Grecia (n. tr.).

ca să-şi aducă aminte toată lumea că a fost tras în ţeapă de turci, ca să-şi amintească grecii de după -în special, noile generaţii – că trebuie să ţină întot-deauna capul sus şi să nu-şi abandoneze idealurile. „Acum lupta se dă pentru toate.'*49 Mereu am fost un patriot, am iubit patria, femeia, Europa, Rusia şi am

vrut binele ţării.

*

Ştiam că la început o să alerg şi o să mă trudesc mult, dar nu mă deranjează deloc. (Nici o companie nu-ţi dă bani pe degeaba.) Cea mai mare grijă pe care o am este să- mi asigur din capul locului fie şi doi-trei clienţi, apoi sunt convins că or să se aducă

unul pe celălalt, dacă va exista şi din partea mea, ca întot-deauna, conştiinciozitate şi consecvenţă faţă de toţi, precum şi pasiune şi dragoste pentru meserie.

*

Azi, la Noul Bizanţ am comandat iaurt cu frişca şi trufe. Băiatul de la bar ma privit ciudat. „Merg împreună?” m-a întrebat. Şi dacă nu merg, ce? E ca şi cum mi-ai spune că un spărgător de gheaţă nu poate călători pe o mare liniştită, care nu are gheţuri. Spăr-gătorul de gheaţă merge oriunde, iar noi trebuie să mâncăm orice, fiindcă suntem săraci. Săracul tânjeşte după două lucruri: suflet şi pizdă, şi vreau ca toată lumea să reţină lucrul ăsta o dată pentru totdeauna.

Suflet şi pizdă.

*

Joi m-am dus la medic, unde am suferit o intervenţie chirurgicală. Mă doare îngrozitor. Chirurgul mi-a făcut cinci injecţii în maxilar, mi-a crestat pe verticală gingiile, mi-a îndepărtat rădăcinile dinţilor şi a văzut apoi că există o pungă cu puroi, a curăţat-o

49 Sau, reformulat, „toate sunt acum în joc”. Expresie stereotipă azi, care îşi are sursa în Perşii (v. 405) de Eschil (n. tr.).

şi, pentru că nu se închidea, m-a cusut. După ce m-a sfârtecat, mi-a făcut himenoplastie. Slavă Domnului, operaţia a reuşit, dar tare m-am mai chinuit. în cele trei ore cât a durat, am avut impresia că trupul mi-e muncit de cincizeci de bulgăroaice, fără să pot ejacula. Medicul mi-a luat o sută cincizeci de euro, fiindcă ne cunoaştem.

*

De unde să-ncep şi cu ce să-nchei, Casanova ce sunt? Vreau să vorbesc mai întâi despre sentimentele mele: vreau să găsesc rapid o fată bună, s-o iubesc şi să mă iubească, chiar de n-o fi ea o frumuseţe, e suficient să stea cuminte acasă, nu prin cinematografe. Pentru că sunt disperat ca bărbat, nu mai ştiu ce să fac. Nu vreau să rămân burlac şi neiubit. Nu se face să mă mai masturbez la vârsta mea. Pe lângă asta, îmi creşte şi glicemia. Prefer englezoaicele, fiindcă au capul pe umeri, şi nu rusoaicele, care prefiră puţele ca pe mărgele. De altfel, o englezoaică sau o franţuzoaică ar fi acceptată şi de ai mei, pe când o rusoaică sau o ucraineancă, în vecii vecilor. Fiindcă toate astea intră în categoria marelui „M”: Maştere, Meduze, Marţafoaice.

Celor necăsătoriţi şi văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămână ca mine. Dar dacă nu se pot înfrâna, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească decât să ardă.50

Din pricina faptului că am suferit o intervenţie la maxilarul superior drept, durerile au fost insuportabile şi m-am văzut nevoit să iau pastile foarte puternice, aşa că nu m-am mai putut ridica din pat. Am exagerat. Iar durerea tot nu trece.

50 Corinteni 17,8-9 (n. a.).

*

Să vedem cum o să meargă la noul serviciu. Acum e lejer, dar în curând o să înceapă greul, fiindcă or să-şi ia concediu câţiva. Totuşi:

Datorii de ai, taci şi-nghite, Singur cântă şi surâde, Şi de intri în grea belea, Joacă chiar de-ai lăcrima.

O poezie e pentru mine ca zeama din supa de pui, este o experienţă de suflet. Sunt un om romantic şi, totodată, nebun, aşa cum îmi zic şi prietenii. Mă număr adică printre cei care nu-şi lasă mintea s-o ia înainte, ci se iau după inimă şi spun: în regulă, un pupic, o ţâţică şi e destul.

Nu fac parte din gaşca acelora lipsiţi de scrupule, care înşfacă de păr gagica şi o târăsc până în pat. Nu sunt un astfel de om. Dacă un bărbat face aşa ceva, înseamnă că a avut multe de suferit când era mic şi acum încearcă să-şi scoată pârleala. Aşa cum s-a spus despre vestitul infractor Ch., că învăţătoarea îl zvântaîn bătaie când era copil şi că de-asta a ajuns mai apoi violator. Femeile îşi doresc bărbaţi normali, fără probleme, ca să poată să-i chinuiască. Cu ceilalţi se însoţesc de nevoie, îi folosesc ca protectori în chestiuni financiare sau domestice. Deoarece, aşa cum spun englezii, suedezii şi francezii, „nu te foloseşti de cuţit să mănânci, ci de lingură”.

Şi Frumuşica tot asta crede, că păsărică ei e de aur. Bărbatul ei are bani, din câte am auzit, şi îl tine sub papuc, dar sunt sigur că, înainte să-i dea un şut, o să-i ia şi chiloţii de pe el.

E deja un fapt adeverit (deşi prea târziu pentru mine, din păcate) că respectiva are o minte perversă şi crede c-o să se îmbogăţească. Astfel de femei calcă pe cadavre.

*

Azi, pe când mă aflam cu treabă pe Zoodohou Pighis51, m-am întâlnit cu Ducă- se-pe-pustii. Era tot numai lapte şi miere.

— Dragul meu Chrysovalandis, ce faci? Arăţi bine, barosane!

Apoi, a scos nişte materiale publicitare şi mi le-a dat.

— Ai relaţii? Dacă pui mâna pe clienţi, o să ai douăzeci şi cinci la sută în piramida câştigurilor. Mi-aş dori tare mult să mai putem colabora.

— în regulă, te sun şi vorbim.

Am aruncat toate fiţuicile în primul coş de gunoi întâlnit în drum.

Aşa cum spune şi Akis Panou52:

Lasă omu'-n nebunia lui şi nu-l trezi la viaţă
Ce-ascunde mintea de nebun nicicând se-nvaţă.

*

înainte de Ducă-se-pe-pustii, am lucrat la M., care era asociat cu L. N-au început de jos, ci au deschis imediat o tipografie bună, cu utilaje moderne. în ce-l priveşte pe L., exista o explicaţie logică, fiindcă se trăgea dintr-o familie veche din Atena, cu tată medic, însă nu acelaşi lucru era valabil şi pentru M. Toţi ziceau că făcea parte fie din masonerie, fie din mafie, deoarece era ştiut faptul că avea legături suspecte cu străinătatea.

Aşadar, la un moment dat, în timp ce toate mergeau bine şi firma lor reuşise să devină rapid cea mai

51 Stradă din centrul Atenei (n. tr.).

52 Akis Panou (1933-2000), compozitor şi textier grec de muzică uşoară (n. tr.).

mare şi mai bună din domeniu, iar relaţiile dintre cei doi asociaţi erau excelente, L. a fost găsit asasinat. Toate suspiciunile s-au îndreptat, desigur, înspre M. – cine ştie de la cine primise ordin s-o facă. Cazul a fost preluat imediat de procuror, însă s-a închis la puţină vreme după aceea. Şi, desigur, gigantica afacere a încăput în întregime pe mâinile lui M.

Aveam un superior idiot, care ne făcea viaţa amară. La un moment dat însă, a sărit calul: pentru că n-am compostat bine cartela, a venit la mine şi mi-a tras două palme. Atât de puternice au fost, că mi s-a mutat maxilarul din loc. Când m-am întors acasă, i-am povestit tatei şi el a luat foc. în ziua următoare, a venit cu mine la firmă şi a cerut să-l vadă de urgenţă pe M. Ăla, la început, s-a ascuns, pentru că superiorul îi era prieten şi, evident, voia să-l acopere, dar când a văzut că tata insistă, a dat ordin să-l aducă la el în birou. Erau singuri în birou: tata, scos din minţi, iar M., senin ca Buddha, sau mai degrabă ca B., care şi-a ucis iubita filolog şi apoi s-a prezentat liniştit la familia fetei. Aşa că, senin, se întoarce spre taică-meu şi îi zice:

— Cât doriţi?

Taică-meu, fireşte, şi-a ieşit din fire, m-a luat de acolo şi am plecat.

— N-ajunge că ne-au bătut, mai vor să ne şi mituiască. Dacă eram în Armată, laş fi trimis pe loc laTribunalul Militar. Să-ţi cauţi altundeva de lucru, mi-a zis.

Eram ca tânăra fecioară care a fost dezvirginată brutal şi împotriva voinţei sale de şeful cel rău, iar acum nu mai poate umbla în rochia ei albă fără prihană.

Povestea asta mi-a lăsat o mare pată pe suflet, deoarece am conştientizat că, pentru a-şi proteja afacerea şi gaşca, omul e în stare să calce în picioare, fără pic de ruşine, adevărul, obiectivitatea, principiile şi idealul purităţii şi al onoarei. Şi toate astea de dragul banilor. Din păcate.

De altfel, odată, i-a spus secretarei lui: „Pentru mine, sunteţi cu toţii o hazna… nişte căcăreze”; iar eu am auzit, însă n-am insistat.

*

Cum de m-am păcălit în halul ăla cu Frumuşica… Iar surorile mele m-au tot avertizat. M-am purtat atât de prosteşte. Să mă duc de dragul ei la Londra, să-i aduc tot ce-i poftea inima, să cheltuiesc o groază de bani, şi ea nici măcar un mulţumesc să nu-mi spună. Iar eu s-o urmăresc şi s-o implor să-mi arunce măcar o privire, o vorbă. Călăreţul să alunece sub cal, iar calul să-l calce, să-l târâie după el şi să-l sfâşie în bucăţi. Apoi şedea şi râdea de mine la firmă, cu prietena ei Poale-n-brâu. Toată ziua şuşoteau pe la spatele meu şi hohoteau cu gura până la urechi. Când, în sfârşit,

mi- am dat seama, a fost cât pe ce s-o iau razna.

„Du-te la mare şi urlă, ca să te linişteşti, să scapi de furie”, m-a sfătuit prietenul meu psihiatru. Nu m-am dus însă, refuzam orice pe vremea aia. Nici medicamentele nu mi le luam, dar i-am ascuns lucrul ăsta.

Mi-am adus acum aminte şi de sora Frumuşicăi, de faimoasa Katy. Altă hoţomană şi aia. Era convinsă, ca şi soră-sa, c-o să ajungă departe cu escrocheriile ei. Se coalizaseră amândouă împotriva mea. Eu sunam acasă la ele, ca să pot vorbi cu Frumuşica, iar ea o punea înadins pe Katy să răspundă la telefon.

Odată, am sunat-o având cea mai bună justificare:

— Cu Frumuşica, vă rog!

— Nu e acasă, mi-a răspuns şovăitoare Katy. (Ştia cine sunt, ştiam şi eu, dar făceam amândoi pe proştii.)

însă, pentru că pricepusem că e acolo şi ascultă, m-am decis să fac un test.

— Aţi putea să-i spuneţi că sunt gata cărţile ei de vizită?

Şi îndată înşfacă Frumuşica receptorul şi-mi zice:

— încetează să mă tot suni acasă! Tot te văd mâine la serviciu.

Atunci mi-am spus: „Mare curvă femeia asta şi-o să devină şi mai mare.” Pentru că nu s-a gândit nici măcar o clipă la zbuciumul şi efortul meu să-i tipă-resc pe ascuns cărţi de vizită, riscând să mă prindă Ducă-se-pe-pustii şi să mă facă de două parale.

*

Vreau să excelez în branşa mea. Vreau să-mi aduc contribuţia în domeniul cărţii. întrucât sunt energic şi sentimental, vreau să combin doi oameni, care să facă dragoste. Da, să facă dragoste editura cutare cu firma mea. Pentru mine lucrul ăsta e o bucurie, chiar dacă nu pot lua parte, chiar dacă satisfacţia este doar vizuală. De altminteri, viaţa ia naştere numai prin dragoste. Cum altfel ar putea concepe femeia copilul dacă penisul nu pătrunde în vaginul ei? Cu iubire, cu săruturi, cu gingăşie – nu cu sălbăticie. Fiindcă există riscul ca un copil care este fructul unei siluiri să ajungă un nebun şi, aşa cum spun americanii, e foarte posibil să-şi ucidă unul dintre părinţi.

*

Tocmai ce-am văzut o femeie şi-am fost răscolit. Am cunoscut-o cu două luni în urmă şi m-am îndră-gostit de ea – dar mi-am dat seama că e mai în vârstă decât mine. O frumuseţe, desigur. îmi plac femeile cu părul blond-şaten şi îmi place felul în care se coafează. Nu ştiu ce meserie are – mi-e ruşine s-o întreb. Nu vreau să-mi deschid iarăşi sufletul – am încasat destule de-a lungul vieţii. De altfel, de ceva vreme sunt izolat de restul lumii, fiindcă mă tem. N-am chef de

noi păţanii. Pare să aibă mâini de femeie de servi-ciu – nu sunt sigur. Pe vremuri, când cu pramatia de Frumuşica, eu habar n-aveam ce studii făcuse, însă ea ştia totul despre mine. După aceea am aflat că terminase Arte grafice. Nu vreau ca femeia să şi-o ia în cap. Dacă i-aş pune astfel de întrebări, o să priceapă că am pus

botul şi o să creadă că sunt o pradă uşoară.

*

Am început s-o simpatizez pe tânăra care pregăteşte cafelele la Noul Bizanţ. Nu poartă cercei, îşi ţine părul prins, iar sprâncenele îi sunt pensate. Are sâni mici şi buze uşor strâmbe. Femeia trebuie să aibă buzele drepte şi groase, de culoare rozalie -care e şi cea mai frumoasă –, iar sfârcurile trebuie să aibă culoarea buzelor. La fel, poate, şi labiile vulvei – n-am fost atent. Iisuse Hristoase, direct în Iad o s-ajung. Nu ştiu însă de ce – mi-am pus întrebarea asta şi altă dată -mintea mea se îndreaptă încontinuu spre astfel de lucruri. Mi-e teamă că m-a afectat mult diabetul. Şi nu-mi place deloc asta. Vreau să fiu drept, să am o conştiinţă liniştită, să trăiesc o viaţă curată; doar aşa putem să ne apropiem de Domnul. Fiindcă viaţa noastră e foarte scurtă, tumultoasă, adică fast-food şi inconştienţă. Ceea ce trebuie să facem e să ne preocupăm de viaţa viitoare, de cea veşnică, iar ceea ce trebuie să fac eu acum e să-L iubesc pe Dumnezeu cât pot de mult. Asta în ce mă priveşte. De aceea se zice că omul este răspunzător de propriul suflet. Doar în privinţa lui poate judeca. De aceea spune Evanghelia: „Nu judecaţi, c[A] să nu fiţi judecaţi.” Vreau să ajung în Rai. Există cumva vreun om care, oricât de păcătos ar fi, să vrea să ajungă în Iad? Cred că o să reuşesc.

Pe vremuri, mă interesa foarte mult părerea celorlalţi. Recunosc. De la părinţi mi se trage, din

păcate. Acţionam în funcţie de opiniilor altora. I-a luat doi ani psihiatrului să-mi scoată asta din cap. Acum nu-mi mai pasă de ce spune lumea. Am văzut că problema mea nu poate fi rezolvată de orice rusoaică întâlnită în cale. Dacă mă înec, cum mă salvez? Mă agăţ de sutienul ei? Dar o să se rupă imediat. Sau, şi mai rău, o să şi-l scoată chiar ea, şi aşa o să mă scufund sută la sută, iar la sfârşit o să-mi zică: „Păstrează tu sutienul, că eu mă duc.” Da.

E uşor să te culci cu o prostituată. Partea grea e să-ţi arunci undiţa după o femeie normală, s-o prinzi şi apoi s-o tragi uşor-uşor la mal. Aşa cum zice şi un prieten: „De când au venit străinele, am început să ne simţim şi noi bărbaţi.” Corect, deoarece grecoaicele ne dispreţuiesc, au devenit nişte încrezute.

Am abandonat visele mele de mărire şi m-am afundat în rahat, unde am găsit înţelegere. Firma asta nouă e lângă bazinul de reziduuri. Toată zona miroase a hazna. Cu toate astea, este – şi o spun cu deplină convingere – cea mai bună alegere pe care am făcut-o.

*

Tata şi mama se duceau pe vremuri la Clubul Ofiţerilor. Odată, în ajunul Anului Nou, a venit bunica să aibă grijă de noi, fiindcă ei se duceau la dans. Tata, în uniformă, cu sabie şi dat cu briantină pe păr, ne-a salutat soldăţeşte şi cu voioşie. Mama, cu coc şi umeri goi, purtând la gât colier şi în mâini mănuşi din satin până la cot, cu geantă din lame şi cu haină de blană, ne-a aruncat un zâmbet de regină. Au plecat tare bine dispuşi. S-au întors însă înainte de

douăsprezece. Tata scos din minţi, mama plânsă. „Iar v-aţi certat?” i-a întrebat bunica şi ne-a trimis în camera noastră. Şi tata urla: „Netrebnica, m-a călcat pe picior la primul vals. M-a făcut de râs.”

*

„Dacă nu încetezi cu sentimentalismele, Chrysova-landis, cine o să se uite la tine?” îmi zicea medicul – şi se referea la femei. Pentru că, dintre bărbaţi, s-or găsi să-ţi stea alături vreo patru-cinci. Dar care curvă ar face asta? Nu trebuie să te încrezi în nimeni. Acasă femeia e bine mersi: cuviincioasă şi sfioasă. Dar când pune piciorul afară, imediat îşi scoate pancarta, la fel ca sportivul. El poartă tricoul propriei echipe, iar ea flamura curvăsăriei. Chiar aşa stau lucrurile.

Psihiatrul meu a fost timp de zece ani directorul clinicii de psihiatrie a unui mare spital militar, unde veneau în număr mare negri şi băştinaşi. Pentru că, dacă eşti negrotei şi vrei să te faci ofiţer, nu te bagă aşa, fără să te controleze, în rândurile trupei, ci tre-buie să te vadă mai întâi psihiatrul şi să te examineze. Aşa se procedează în America. Chiar şi atunci când are loc o crimă, mai întâi se duce psihiatrul şi abia apoi ofiţerul de poliţie. Psihiatria, se zice, este cea mai dificilă ramură a medicinei, fiindcă are datoria de a preîntâmpina eventualele daune. Nu avem o singură emisferă cerebrală, ci două: dreaptă şi stângă, bună şi rea, cum se cuvine şi sucită. Iar paralelismul ăsta al sistemului psihoneuronal reprezintă întreaga muncă a psihiatrului.

*

Cred că femeile mă evită deoarece nu mi se scoală. Pricep – mă privesc direct acolo. Toate pastilele astea îmi afectează inima, ochii şi cucul. O să fac o analiză cu ultrasunete a sistemului penian, ca să vedem ce vase s-au spart şi au provocat lipsa permanentă de erecţie.

Fiindcă mă gândesc că, dacă-mi propune gagica să mergem la vreun hotel sau în garsoniera ei şi îmi scot chiloţii, o să-mi zică: „Băi, bulă, unde ţi-ai lăsat cucul?”

Cum reuşea Ducă-se-pe-pustii, cu toate proble-mele lui psihologice, să facă atâta sex („musai o dată pe zi”) e un fapt care mă lasă perplex. Vreau să-l întreb pe medic, să vedem ce-o să-mi zică.

*

Acum, cu noul serviciu, cred că am încăput pe mâini bune şi o să mă străduiesc din răsputeri să nu-l pierd. De aceea sunt mereu ascultător faţă de şefii mei. Patronul vrea să mă trimită în departamentul comercial pe care o să-l înfiinţeze.

„Eşti cel mai bun pentru treaba asta”, îmi spune, împreună cu mine or să lucreze, pe lângă alţii, soţia şi fata lui. Mă bucur sincer că mă integrează în familia lui. Sunt mândru de mine.

*

Incredibil: să mă sune curviştina de Poale-n-brâu ca să-i fac nişte meniuri pentru nişte restaurante din Arta53! După toate câte mi-a făcut, după toate jocurile alea pe seama mea, după toată

ponegrirea ei neruşinată. Cât tupeu! M-a sunat, chipurile, ca să vadă ce mai fac – a apucat-o grija faţă de sănătatea mea... Eu făceam pe prostul. Şi când a văzut că mă eschivez, mi-a aruncat şi ultimele noutăţi ale bulangioaicei de Frumuşica: cică, în trei ani, a făcut doi copii. Ăla lucrează, iar ea trândăveşte acasă. Şmecheră, doamna.

întotdeauna mi-am privit mama şi surorile ca pe un caz aparte, pentru că stau baricadate într-un castel protector. Toate celelalte femei au fost pentru mine o distracţie de trotuar. Poate că de asta nu m-am

căsătorit.

*

Mi-a spus medicul că am îmbătrânit din pricina diabetului. Dar când încerc mereu să-i mulţumesc

53 Oraş din nord-vestul Greciei (n. tr.).

pe toţi, când am fost atâta vreme şomer, când trupul mi s-a trudit aşa de mult, când am pătimit fel de fel, cum să mă mai aştept să mi se scoale? Medicii spun că vin la consultaţie băieţi de douăzeci şi cinci de ani, cogeamite bărbaţii, frumoşi, ditamai hăndrălăii, şi se plâng că nu li se scoală. Asta poate fi cauzată de accidentele vasculare survenite şi de medicamentele pe care tinerii sunt obligaţi să le ia. Există inhibitori psihici, neuronali şi vasculari, cum sunt cei pe care-i iau eu dimineaţa şi seara pentru inimă. I-am dat mare bătaie de cap chirurgului care mi-a operat maxilarul. „Cineva care ia atâtea medicamente... Cum să ţi se mai închidă rănile?” Iar eu mă gândeam la rănile pe care le-am făcut cârdurilor mele bancare.

*

Ieri-seară, am picat adânc pe gânduri. De vreme ce în viaţă nu există doar sexul, de ce mă gândesc eu numai la el şi păcătuiesc? Sunt atât de multe alte lucruri cărora ar trebui să le acord prioritate: sănătatea, munca, reuşita în viaţă. Şi o să vină şi sexul mai încolo. Adică, să nu mă străduiesc să cumpăr colivie fără să am o pasăre. Găseşte mai întâi canarul şi abia apoi cumpără-i grăunţe. Aşa trebuie.

Cu gândurile astea în minte am adormit şi am visat-o pe Maricica.

Se făcea că murise şi era în coşciug îmbrăcată în mireasă, cu unghii lungi, de un roşu puternic, iar la încheietura stângă avea brăţara de la mine. Cortegiul a pornit spre cimitir şi toţi o însoţeam plângând, iar de la megafoanele de pe dric, care brusc se transformase în camion, se auzea „Când Buddha, când Kou-das, când lisus, când Iuda”54, iar la un moment dat au

54 Vers dintr-un cântec compus de Petros Vayopoulos, în 1986, pe versuri de Manolis Rasoulis. Yorgos Koudas, celebru fotbalist grec, născut în 1946 (n. tr.).

început toţi să se legene dintr-o parte într-alta, toţi în afară de mine, care îi priveam mut de uimire. Atunci, s-a apropiat de mine un samurai pe picioroange şi mi-a spus: „Hai, Chrysovalandis, te

cheamă, căi-a fost tare dor de tine.” Şi m-am trezit ud leoarcă şi plângând în hohote.

*

Dar să nu mă invite la Ambasadă pe mine, care i-am hrănit pe toţi cu polonicul?! Azi e recepţia dată cu prilejul zilei lor naţionale şi, din câte am aflat, au invitat o mulţime de greci, mai puţin pe mine. Pe mine, care am alergat atâta pentru ei! Până la urmă, ruşii sunt nişte ingraţi. Bine mi-a zis odată un călugăr de la Mănăstirea Esfigmenu55: „Dacă-i întinzi rusului mâna, mai întâi ţi-o pupă, apoi ţi-o linge şi, la urmă, ţi-o muşcă până rămâi fără ea.”

*

Am tot păcătuit în ultimele zile, fiindcă mă uit la un canal cu filme porno din anii '80, în care ţipe blonde stau în jeepuri şi se dezbracă. Vreau să scot postul ăsta, dar nu pot; televizorul nostru e tare ciudat, e nevoie de o configurare specială şi mie teamă să umblu la el, ca să nu-l stric. Totuşi, trebuie să-l şterg urgent, ca să mă ţin departe de ispite.

*

În vremea când eram fără bani, o duceam rău de tot. Adesea, mă întorceam pe jos de la serviciu. Kilometri întregi. Dacă n-ai bani, nimeni nu te bagă în seamă. Suni la biroul unor oameni pe care-i consideri prieteni şi ei le zic secretarelor să-ţi spună că directorul lipseşte. Când ai, simţi că există alternative în viaţă. Te gândeşti: pot să iau un taxi şi să mă întorc ca un domn acasă, pot să-mi mănânc mâncărica la

55 Mănăstire de pe Sfântul Munte, situată în nord-vestul Peninsulei Athos (n. tr.).

un restaurant bun, dar pot să-mi ajut şi tatăl, fiindcă medicii te storc de bani. De multe ori, când am fost părăsit de diverse femei, s-a întâmplat pentru că se prinseseră repede că nu sunt bancherul la care visau.

Dacă ceilalţi ştiu că ai bani, n-or să te umilească. Niciodată.

*

O să mă refer acum la noua mea iubire.

Mă înnebuneşte felul în care vorbeşte; e feminin, spontan. De parcă ţi-ar zice: „Te aştept, vino!” Sper să nu fie dintre alea care se uită nu în ochii bărbatului, ci în buzunarul lui.

Mă rog să fiu cea mai plăcută şi mai de neuitat experienţă (nu multe, aş vrea să cred) de care a avut parte vreodată. Deocamdată, doar vorbim, o iau uşor-uşor. Nu mi se pare a fi încrezută. îmi dă impresia că e cu capul pe umeri şi cinstită. E Liza, noua secretară de la serviciu.

„Bună ziua, Chrysovalandis, ce faci?” îmi spune în fiecare dimineaţă, iar eu traduc: „Bună ziua, Chrysovalandis, ia-mă prizonieră!”

Ah, de m-ar iubi şi pe mine o femeie!

*

Acum, că am ceva bani, am început să cumpăr mai des lozuri. Nu atât cu gândul de a câştiga, cât mai degrabă pentru a auzi

urarea vânzătorului. Dacă te binecuvântează vânzătorul de lozuri, o să devii fericit. Trebuie să te binecuvânteze mama ta, preotul parohiei tale şi vânzătorul de lozuri. Mama ta, pentru că ea te-a crescut cu lacrimile şi sângele pântecului ei, preotul, pentru că el te-a botezat şi te-a izbăvit de păcate, iar vânzătorul de lozuri, pentru că el, la un moment dat, o să-ţi aducă bani în buzunar.

Dacă eram împreună cu Frumuşica, nu m-ar fi lăsat să cumpăr lozuri. Mi-ar fi înhăţat banii pe care i-aş fi scos din portmoneu şi i-ar fi îndesat la ea în geantă. Aşa de scroafă era! lartă-mă, Doamne! Iar vorbesc urât, dar până la urmă curva ce vrea? Futai şi bani. Iar Frumuşica e curvă cu diplomă.

*

Roro are o altă imagine despre sine, fiindcă toată casa îi e plină cu fotografii de culturişti. în toate camerele, o mulţime de fotografii înrămate, în care apar culturişti pe jumătate goi. Asta înseamnă fantezie sexuală.

Cred că e foarte probabil să fi fost violată când era mică şi duce şi acum povara asta, jurându-se să se răzbune pe orice bărbat bun care îi iese în cale.

Sunt pe deplin convins că mania ei pentru orice e anormal, nebunesc sau vulgar e sporită de internet. Sigur intră pe pagini porno şi se inspiră de acolo. Ca să nu mai zic că o văd în stare şi să agate ţipi pe bani. Şi eu intru pe internet, dar din motive complet diferite: ca să dezvolt reţeaua de colaboratori din lumea editorială. O gamă nouă de clienţi, aşa-zisa clientelă virgină. Cu toate astea, nu sunt nişte oameni naivi, ca să-i pot înşela şi să le iau banii, ci sunt parteneri parolişti, serioşi şi respectabili.

*

Domeniul cărţii nu mai este aşa cum îl ştiam eu acum treizeci de ani. în ce-i priveşte pe scriitori, traducători, redactori şi corectori, ei îşi păstrează standardele ridicate. Totuşi, zona producţiei s-a dus de râpă, a încăput pe mâna ţopârlanilor, a barbarilor şi a hoţomanilor. Pe mâna parveniţilor. Am şi o vorbă pentru asta: am intrat în epoca tipografiei mutante.

*

Ori de câte ori ies la vreo cafenea, îmi ţin geanta fix lângă mine. Dacă e multă lume, o ţin lipită de piept, o strâng cu o mână, iar cu cealaltă îmi beau cafeluţa, privind politicos oamenii din jur. Printre noi circulă o grămadă de străini, zilnic auzim că se întâmplă o mulţime de jafuri. „Exagerezi”, îmi zic surorile mele. Iar eu le răspund: „Sunt mai precaut.” Niciodată nu ştii când bate ceasul rău. Da.

*

Pentru Poale-n-brâu era umilitor faptul că Frumuşica avea trecere, în timp ce ea nu văzuse pută nici măcar pictată. Reală, vreau să zic. Pictată în vreun tablou sau la vreo statuie o fi văzut şi ea la muzeu sau în galerie, pentru că e, după cum bine se ştie, o mare iubitoare de artă. Ca să spunem şi adevărul adevărat, nu

atinsese înjosirea Frumuşicăi, cel puţin sexual şi uman. Fiindcă aia îţi zicea de la obraz: „Cât îmi dai, ce-mi oferi?” Dură şi fără scrupule. Lui F. i-a mâncat maşina, de la mine a păpat tot ce se putea, a halit şi de la biolog, iar la urmă s-a năpustit asupra bărbatului ei de acum, care sigur e înstărit; e exclus să se combine ea cu vreun sărăntoc sau cu vreunul cu o situaţie materială mediocră. Şi a tocat desigur şi banii bunică-sii. O văd în stare să ne întâlnim pe stradă şi să vină la mine, zicându-mi: „A, ce bine că te văd! O am pe mama în spital şi-mi cer o mie de euro. Sal-veazămă!” Eu, desigur, n-o săi fac pe plac. Medicul mi-a tot repetat-o, şi e foarte strict în privinţa asta: „Şi de-ar fi s-o vezi arzând, să nu mişti nici măcar un deget! Indiferenţă şi dispreţ!” în esenţă, mă îndeamnă să devin un englez flegmatic, un adevărat atenian, să rămân un copil cuminte şi să-i ascult pe cei mari şi pe cei care-mi vor binele.

De două ori mi-a reuşit lucrul ăsta: o dată, când respectiva a venit în vizită la firma lui Ducă-se-pe-pus-tii, cu puţină vreme înainte să se închidă, iar eu m-am prefăcut că n-o văd, şi altă dată, când m-a sunat pentru că voia nişte informaţii şi mi-a cerut să ne întâlnim. N-am scos o vorbă, nici „da”, nici „nu”, ci doar am trântit receptorul cu putere. Doamna a bătut toată Europa şi universităţile de fiţe, iar la urmă tot mie mi sa adresat, tot mie mia cerut ajutorul. Şi uite aşa s-a întors ea în vechiul ei bârlog, dar l-a găsit pustiu, iar pe baciul Chrysovalandis, pe care-l trimitea să-i pască turma (eu o scoteam la păscut, iar ea o mulgea), l-a găsit fără şubă şi ciomag. Se întoarce roata.

*

Sunt îngrijorat ori de câte ori soră-mea a mică se duce singură la piaţă. Mi-e teamă să nu păţească ceva, să nu-i facă rău vreo pramatie. De-aia adesea mă iau după ea. Am grija asta de când s-a născut. Plecam în fugă de la gimnaziu, în fiecare pauză, şi mă duceam la şcoala primară, care din fericire se afla în apropiere, mă ascundeam pe după un zid ca să văd ce face şi, abia când mă asiguram că e în regulă, mă întorceam în clasă fără să vorbesc vreodată cu cineva despre ce mă frământa. întotdeauna mam simţit ca un tată

pentru ea.

*

Noul meu patron mi-a cedat propriul lui birou ca să mă răsplătească pentru eforturile făcute la locul de muncă. Şi mi-a promis că o să-mi crească în curând salariul. Mă ocup de publicitatea firmei, şi pentru mine asta e o cinste şi o mândrie, fiindcă peste puţină vreme n-o să mai fiu dator nimănui.

Ăsta e şef, nu Ducă-se-pe-pustii, care, în cei unsprezece ani lucraţi la el, un singur cadou mi-a făcut, o carte. Ca să nu-l mai pomenesc şi pe Ptiu-Drace, care nu mi-a dat nici măcar o gumă (fie ea şi fără zahăr).

Sunt foarte mulţumit de noul meu serviciu. Iar banii vin mereu la timp. Măcar de- aş putea prinde rădăcini. Nu-mi pasă mie să

dobândesc glorie, ci să-mi scot banii pe care-i datorez. Trebuie să am răb-dare. Aşa cum are răbdare prostituata când se află la muncă. Are parte de bătaie, futai, violenţă, oprobriu public şi asuprire. Cum trece careva pe strada Zinonos, ea încearcă prin toate metodele să-l farmece.

(Deşi face toate astea, în esenţă nu are nici un câştig, pentru că i-l ia proxenetul.) Aşa ne privea şi Ducă-se-pe-pustii: ca pe nişte prostituate. Şi-i mai ziceam şi mersi pe deasupra.

*

Mi-am scos ieri familia în oraş pentru a sărbători noul meu serviciu. Le-am zis să-şi îmbrace hainele cele bune (mi-am pus şi eu costum după multă vreme) şi i- am dus la un restaurant pretenţios din Kefalari56. De mulţi ani n-am mai făcut asta. Ai mei cu greu se mai urnesc din casă, dar s-au bucurat că le-am propus să ieşim, ba chiar aş spune că erau tare mândri de fiul lor. Toate au fost excelente: mâncarea, vinul, servirea, atmosfera. Ce mai contează că am plătit o notă piperată. Am petrecut excelent.

*

O iau de la capăt? Iar mă caut prin buzunare pentru ziua de mâine. Totuşi, cu mare bucurie constat că au scăzut costurile: Frumuşica mi-a păpat o grămadă de bani, Roro, suficienţi, Maricica, oleacă mai puţini, şi încă mai puţini, ucraineanca – asta graţie experienţei pe care o capăt treptat. în total, prin viaţa mea au trecut, până acum, cincisprezece femei. Cred că deja am învăţat cum să le joc pe degete.

*

Mă gândesc că, dacă Frumuşica şi Roro îşi pun în minte să se îmbogăţească la un moment dat, or să reuşească de minune. Prima ar putea găsi o duzină de idioţi liniuţă victime, aşa ca mine. A doua, dacă ar avea un far pe un promontoriu şi ar da anunţ în ziar, în care să spună că din ziua x până în ziua y puteţi veni să mă futeţi, ai vedea îngrămădindu-se în fiecare zi bărci, luntri, caiace, vase de croazieră şi aşteptând

56 Cartier din Kifisia, una dintre cele mai selecte regiuni din Atena (n. tr.).

la rând. Le-ar da şi indicaţii de navigare. Asta e născută să fie paznic de pute. Vrea să măsoare rezistenţa

bărbaţilor. în detaliu.

*

Ieri, m-am întors acasă târziu – iarăşi am avut o mică escapadă într-un bar. N-a ieşit nimic, dar cu una, cu alta, s-a făcut ora două dimineaţa. Cum am des-chis uşa, am dat cu ochii de mama, care mă aştepta.

— Măicuţa mea dragă, de ce nu dormi?

— Acum, că te-ai întors, fiule, mă duc să mă întind.

Mereu a fost aşa, de când eram adolescent. Şi nici-odată n-am reuşit să pricep cum se făcea că, în ciuda bolii ei, căpăta o clarviziune deplină din clipa în care îşi dădea seama că întârziasem.

Am un vis ascuns: să cânt pe scena Operei Naţionale. Să dau singur un recital cu diverse genuri de muzică.

„Acolo invită doar artişti consacraţi, cum să te cheme pe tine?” mi-a spus prietenul meu psihiatru când i-am mărturisit acest gând.

Nu sunt de acord. Pe lângă artişti importanţi, am văzut o grămadă de escroci şi de afoni. Dar cu siguranţă ăia au pile printre politicieni, de la miniştri în sus. Aşa că eu, inocentul şi onestul om talentat, cum să-mi fac intrarea? Mi-e teamă că n-o să pot niciodată să păşesc pe sub poarta împodobită cu lauri a Operei, iar asta mă întristează. Extrem de mult.

*

N-am multe amintiri plăcute din copilărie. Nici chiar atunci când mergeam în tabără, în Florina, nu mă simţeam bine, pentru că ne puneau la muncă, între doisprezece şi cincisprezece ani mă duceam vara acolo, ca să mă relaxez, iar ei mă puneau să lucrez. Aveau un regim milităresc. Nu-mi place disciplina excesivă; de asta, atunci când m-a dus tata cu forţa la Şcoala Militară, am şters-o de acolo.

*

Odată, la o prezentare de carte, am cunoscut o doamnă frumoasă, care mi s-a recomandat ca fiind dramaturg. (Din păcate, nici o piesă de-a ei nu s-a jucat vreodată.) Am abordat-o văzând cât de delicat mânca fistic şi îşi ţinea paharul, cu o gingăşie de balerină.

La prima noastră ieşire la cafea, la Zonar's, i-am zis senzual: „Vreau să fiu cerneala chinezească din vârful peniţei tale migăloase, cu care să-ţi plămădeşti operele tale epico-lirice, cu un singur sau cu mai multe personaje, operele tale moderne şi instructive.” N-a zis nimic – de altfel, era o femeie-sfinx –, dar am priceput că i-au plăcut vorbele mele, deşi am simţit şi o anume stinghereală din partea ei. Apoi, am pier-dut-o. Nu-mi aduc aminte din ce pricină. Douăzeci de ani au trecut de-atunci şi încă văd în faţa ochilor mişcarea aceea a gâtului ei în timp ce se apleca spre mine ca să audă ce-i spuneam.

*

Am uitat să zic că ieri am fost într-un bar ca să mă distrez. Pe strada Sfântul Constantin. Afară, patru proxeneţi. îmi zice unul dintre ei:

— Vrei companie cu douăzeci de euro?

— în regulă.

îi dau banii şi intru.

Fum gros şi miros urât, dar, de vreme ce apucasem să plătesc, m-am dus şi m-am aşezat pe un fotoliu de catifea roşie. Imediat s-a aplecat deasupra mea o fată cu nişte ţâţe superbe şi m-a întrebat:

— Faci cinste cu şampanie?

Cât pe ce să spun „Da”, aşa avea o piele de frumoasă şi nişte ochi negri ca tăciunele. Dar şampania e scumpă. Şi dacă punea ceva în ea şi mă jecmăneau?

Într-un colţ, l-am văzut mustăcind pe cel care îmi luase cei

douăzeci de euro. „Chrysovalandis, te-au văzut un papă-lapte grăsunei, aşa că ai grijă! Ai grijă!” am zis în sinea mea.

— Doar o clipă, să ies şi să scot nişte bani de pe cârd. Comandă tu! i-am zis fetei şi m-am făcut nevăzut.

Nici măcar n-aveam vreun gând pervers. Doar nişte mângâieri voiam. în nici un caz şampanie! Şi uite aşa am scăpat şi de Scylla, şi de Carybda57. Scylle sunt cele cunoscute, Carybde cele necunoscute.

Vreau să-mi schimb meseria, vreau să fac comerţ cu vinuri. Am prieteni care erau agenţi de vânzări în tipografii şi legătorii, iar acum lucrează pentru companii de telefonie mobilă, de aparatură electrică sau de vinuri, şi acolo unde scoteau înainte cinci drahme, acum scot treizeci. Lucrul cu vinuri mi se pare uşor şi plăcut: te duci la crame, la firme de catering şi la instituţii publice şi vinzi.

Când eram mic, voiam să strâng bani, să-i trans-form în lire şi să plec, să mă duc să cumpăr un cas-tel. Ăsta era visul meu, iar litografia aş fi păstrat-o ca hobby secundar.

*

Pe Sfântul Munte am petrecut clipe de neuitat. Mi-a aduc aminte de părintele Pavel de la Mănăstirea Simonopetra, care îmi tot repeta ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc. Trebuie mai întâi să-mi izbăvesc trupul. Adică să slăbesc. Prin postire şi prin rugăciune. Şi să blagoslovesc pe oricine şi orice.

57 Scylla şi Carybda, monştri marini care străjuiau, potrivit legendei, un loc de trecere primejdios, de unde şi expresia „a fi între Scylla şi Carybda”, adică a te afla simultan între două pericole (n. tr.).

Privegherile acelea nocturne – ce lucru divin! Mă aflam într-un Hollywood spiritual. Dar, fireşte, vorbim despre ceva cu mult, mult superior, fiindcă vocea lui Presley nu te poate fermeca, oricât de mari ţi-ar fi dezamăgirile în amor, dar melodia ce iese din inima unui călugăr e o tămâiere ce desfată sufletele. Notele delicate scoase de laringele imaculat al călugărului parcă ar fi concepute de corul unei opere baroce de pe scena Scalei din Milano sau de superproducţia americană a unui musical religios.

*

Complimentul venit de la o femeie poate să-l trimită pe bărbat într-al nouălea cer. Sau în Rai. De aceea şi eu aveam obiceiul să alerg din când în când după femei frumoase, gândindu-mă că or să mă ajute psihologic să slăbesc. Lucru care nu s-a întâmplat niciodată. Alegeam femei arătoase, fiindcă eram convins c-o să devin şi eu arătos. Nu sunt un egoist, dar speram că mi-aş putea găsi o pereche frumoasă, ca să trăim împreună, şi toţi ar fi spus: „Ia uite, ce femeie frumoasă şi-a găsit!” Un risc enorm – m-am fript. Cred însă că merit un viitor mai bun şi c-o să reuşesc să trăiesc aşa cum visam când eram mic, într-un regat spiritual, înăuntrul castelului meu.

*

Patronul meu ştie că, deşi a falimentat, Ducă-se-pe-pustii avea o

clientelă excepţională, aşa că îmi cere să colaborez cu el. Mă tot prefac că i-am pierdut urma. Ce, sunt nebun? Să intru iarăşi în belea? Numai şi gândul mă umple de sudoare. Să nu mai zic de faptul că, din pricina dezechilibrului său, e în stare să ne aducă firma la sapă de lemn, şi apoi să mă vezi cum alerg după un alt serviciu. Mai bine nu. Nu.

*

Diabetul păleşte penisul. E un fapt bine ştiut de toată lumea. Acelaşi efect îl au fumatul excesiv şi cafelele numeroase. Adică e posibil să vezi o fată goală şi să-ţi vină pofta, dar să n-ai erecţie. (Erecţia e postura penisului.) Din fericire, încă am poluţii nocturne. Asta înseamnă că organismul meu funcţionează normal. Cucul există, circulă sângele, dar nici urmă de erecţie. O să caut un urolog. Rapid. Trebuie.

*

Mă întreb: dacă aş ieşi la televizor, la vreun canal, aş putea să moderez o discuţie, să iau un interviu? Sau aş claca?

Din păcate, nu am cultura potrivită. Şi-mi mai curge un pic şi saliva, nu am o articulaţie corespun-zătoare a limbii. Asta a început în urmă cu fix zece ani, când am avut o pareză a feţei. E ca o uşoară congestie nazală. De la degerătură, au zis medicii. Au fost afectate nişte vase de sânge sensibile şi mi s-a strâmbat gura – şi-a revenit întru câtva cu cortizon. în plus, din pricina diabetului, recunosc, îmi fuge un pic şi limba. Iau nişte medicamente şi, uneori, îmi revin. Dar „s”-ul îmi iese „th” (nu mereu), iar „r”-ul (întotdeauna), „rhă”. Ei, uneori, îmi mai curge şi un pic de salivă. De aceea mă întreb: aş putea apărea pe sticlă?

Un lucru ciudat: când cânt, sunt bine mersi. Dar nu se poate să spui ştirile cântând.

De asemenea, m-ar interesa să scriu articole despre munca şi protecţia intereselor financiare ale angajaţilor. Acesta e un subiect mare – protecţia intereselor financiare ale angajaţilor, care sunt totodată şi consumatori. Am citit, mi-am luat notiţe. Am studiat foarte mult această temă.

*

Intenţiile atât ale surorii mai mari, cât şi ale celei mici sunt de acum evidente: să le pun pe masă orice câştig. Ăsta e adevărul. Aşadar, trebuie să păstrez o oarece distanţă faţă de întreaga situaţie. Mă gândesc că deja nu mai e cazul să le dau raportul despre situaţia mea materială, să nu ştie ce fac, cu cine colaborez – să nu ştie nimic. Trebuie să mă protejez într-un fel sau altul.

*

M-am dus azi la o editoare, care e clientă nouă, şi m-a întrebat de Ducă-se-pe- pustii:

— Ce părere ai?

— Om bun, dar a dat greş.

Nu ştiu dacă a făcut-o ca să mă tragă de limbă. (Oriunde m-aş duce, mă bântuie fantoma lui, iar după atâţia ani încă trebuie să mă justific.)

— Ce om bun, că a tocat lumea de bani?! Şi-am mai rămas şi cu contractele neonorate.
— Şi pe mine trebuie să mă despăgubească, am şoptit eu ca să-i stârnesc mila şi să-mi dea vreo comandă.
— Nu suportam gândul să mă întorc cu mâna goală la noul meu patron.

*

Mă gândesc mult la Maricica, în fiecare minuţel. Am regretat că am pierdut-o, dar n-aveam bani s-o păstrez. Ce puteam face, să-i arunc pe ai mei în stradă?

Dacă o să-mi revin financiar, o să caut o suedeză, ca să fie cât de cât şi cultivată. Nu-mi place comportamentul grecoaicei, care se uită numai după rujuri, telefoane mobile şi maşini bengoase. Vreau ca femeia să se simtă un pic şi de la ţară, dar să fie cultivată. Să-i placă viaţa domestică, nu distracţia.

Pe de o parte, toate celelalte femei la un loc, pe de alta, Maricica. Să spunem adevărul. N-ar putea nimeni să-mi smulgă din inimă iubirea pentru fata asta.

*

Mama s-a coborât mult din graţii după ce a năs-cut-o pe-a mică. Când era în şase luni, tata a cerut să fie transferat în Larisa şi ne-a lăsat singuri. La început, mama îl suna, îi punea întrebări, protesta, dar cu trecerea timpului s-a resemnat. Chipul îi ajunsese lipsit de orice expresie şi avea o privire pierdută. Şedea toată ziua pe canapea şi se uita la pardoseală. Soră-mea a mare şi cu mine am început să ne ocupăm de treburile casei: ea făcea cumpărăturile şi gătea, eu o schimbam pe cea mică, o hrăneam, o adormeam. Bunica şi mătuşa Dionysia veneau în fiecare sâmbătă pentru curăţenie şi călcatul rufelor. Le auzem înju-rându-l, că dinadins nu venea, că îşi avea viaţa lui şi trimitea bani, de parcă ar fi fost divorţaţi.

Când, după doi ani, s-a îndurat să vină acasă, a priceput din prima ce se petrecea. într-o după-amiază, s-a întors de la cafenea şi a găsit-o şezând nemişcată, iar pe noi doi făcând treabă prin casă. A început să urle: „Tu ce faci, fă, neisprăvita? Ce faci? Mamă eşti? Femeie şi soţie eşti?” A apucat-o de ceafă şi a început s-o dea puternic cu capul de pereţi. Mama nu s-a opus deloc, n-a scos un sunet – ca şi cum n-ar fi suferit, de parcă n-ar fi înţeles nimic. Soră-mea a mare mă strângea în braţe, iar eu ţineam bebeluşul. Cât pe ce să-l scap, aşa groază mi se făcuse. Din fericire, a venit bunica la tanc şi s-a pus între ei. Altfel, poate c-ar fi omorât-o. După aceea, mătuşa Dionysia ne-a ţinut la ea pe toţi trei timp de mai multe zile.

*

Azi m-am spetit rău de tot. Am avut cinci întâlniri sperând să obţin comenzi. Am ţinut-o toată ziua în bla-bla-uri. Le-am făcut, după părerea mea, propuneri interesante, însă nu ştiu în ce măsură am reuşit să-i conving. O să vedem. La serviciu, situaţia e foarte apăsătoare: şi patronul, şi fiică-sa stau încontinuu călare pe

mine, pretind să le aduc mulţi clienţi. Sunt insistenţi, dar am făcut şi eu tot ce-am putut şi cred c-o să rezist. L-am suportat eu atâţia ani pe Ducă-se-pe-pustii.

Sunt de părere că meseria cea mai dificilă este aceea a încasatorului şi apoi aceea a agentului de vânzări. Dacă voi reuşi să mă afirm în acest dublu post, or să mă vrea toate firmele şi, în plus, or să mă plătească bine. Pentru c-o să fiu un angajat bun, capabil şi cu multă experienţă în această meserie anevoioasă, dar atât de importantă (poate cea mai importantă dintre toate câte există pe lume – şi nu cred că exagerez). Fiindcă Einstein a fost uitat, Van Gogh a fost uitat, însă Gutenberg n-o să fie nicicând uitat.

*

Gânduri negre mi-au bântuit din nou mintea şi sufletul. în ultima vreme, iarăşi nu mi se scoală. Diabetul e de vină, fiindcă influenţează testosteronul -nu-l lasă să se manifeste. Aşa mi-a spus medicul, la care m-am dus ieri îngrozit. Mi-a zis să fac o ecografie triplex a vaselor peniene, însă mi-e ruşine, fiindcă mi s-a micşorat tare mult cucul. Mi-e ruşine de asistentă, care o să-l vadă şi o să spună că e inexistent. Aşa că mă gândesc să procedez şi eu precum chinezii: să mă pun cu faţa în jos, gol, cu puţa între stinghiile patului, ca să se lungească datorită greutăţii. Să ajut un pic socoteala, să se mărească, şi abia apoi mă duc. Fiindcă eu, până acum doi ani, eram vârtos, extrem de vârtos. Acum, mi s-a blegit şi mi-e groaznic de ruşine cu mine. Femeia pricepe din prima chestiile astea şi se gândeşte că, bun, ăsta n-o să mă încalece, şi începe să se joace cu mintea ta. Pentru că, îşi zice ea, dacă ăsta nu se dă la mine, deşi suntem singuri, şi nu face nici un gest deocheat, atunci înseamnă că se ruşinează să mi-o arate. Şi uite aşa îşi începe jocurile murdare.

De exemplu, când Klavdiya, ucraineanca, m-a chemat la ea acasă, se afla acolo şi gagicul ei. Şedeam în salon – noi doi pe canapea, ăla pe fotoliu – şi vorbeam despre vreme şi alte prostii, mâncând plăcintă cu cremă de lapte, ornată cu îngheţată cu frişca pe care o cumpărasem eu. La un moment dat, ăla se ridică şi iese din cameră. Atunci, ea se trage şi mai mult lângă mine, aproape că se lipeşte de trupul meu.

— Uite ce-mi scriu prietenele mele! Şi deschide mobilul.

— Dă-te mai încolo, să nu vină ăsta şi să ne găsim beleaua, îi zic.

Iar ea îmi mângâie genunchiul şi-mi zâmbeşte, în clipa aia, am priceput că şi ăla făcea parte din combinaţie, ca să-mi mănânce amândoi banii. Pentru că zilnic îi dădeam madamei bani de buzunar. Cum de m-am lăsat prins în situaţia aia, eu, care mă pricepeam atât de bine la femei, n-aş putea să spun... Născocea nişte jocuri tare deştepte, dovedind limpede că era o maestră a genului.

Şi zic toate lucrurile astea acum, ca să nu i le spun psihiatrului şi să mă îndoape de la bun început cu medicamente. Dacă i le povestesc cu târâita, o să-mi dea mai puţine medicamente şi mai

uşoare. Ştiu ce zic.

*

O vorbă adevărată nu te costă nimic, o vorbă mincinoasă te costă mult. Minciuna, în concluzie, e extrem de scumpă. Şi, la urma urmei, nu se justifică. Asta a fost şi greşeala fostului meu patron, a lui Ducă-se-pe-pustii, care credea că, prin minciunile pe care le zicea, or să meargă toate bine în firmă, când, de fapt, a făcut o grămadă de tâmpenii, vătămând atâta lume. Consecinţa minciunii e pierderea încrederii celorlalţi. Eu asta am priceput.

Diavolul este tatăl minciunii, după cum spune şi Sfânta Scriptură. Dumnezeu nu iubeşte minciuna.

*

Minciuna – mai cu seamă, în mediul profesional -e un dezastru. Cu ceva vreme în urmă, patronul meu de la groapa de gunoi mi-a zis: „Să aduci prieteni de-ai tăi, editori, ca să facem afaceri.”

l-am adus o grămadă de clienţi de-ai mei şi, apoi, şmecherul, deşi neînţeleseserăm verbal asupra unor preţuri mici, i-a taxat cum a vrut în facturi.

Mi-am zis: „Chrysovalandis, ce-i asta, o să-l laşi pe oportunistul ăsta să-ţi distrugă numele pe care cu sudoarea frunţii tale ţi l-ai construit atâţia ani în domeniul editorial?” De la un cartofor, o să mi se spună, de la un client fidel al cazinourilor şi al hipodromurilor, la ce te poţi aştepta? La credibilitate şi seriozitate? Asta m-a împins să scriu următoarele:

Ce nevoie am de saloane
Şi de haine în cartoane?
Pe cearşafuri imaculate
Din maxilare operate
Curge sânge şi salivă:
Toţi bogaţii sunt o colivă.

*

Le-am adus un client de încredere, pe prietenul meu domnul S., cu o comandă bună, un calendar de perete în 10.000 de exemplare, pe care le voia de urgenţă pentru o companie de navigaţie. Eram în io ale lunii, iar omul a zis că le vrea în douăzeci de zile, adică în data de 30. Mi-am întrebat superiorul şi el mi-a spus că e în regulă. Am ajuns în 12 ale lunii următoare, am trecut şi de 20, dar calendarele tot nu fuseseră predate. Domnul S. mă suna în fiecare zi şi-mi spunea: „Măi, Chrysovalandis, or să fie gata până la urmă?”

în data de 28 m-am dus la superior:

— Ce se întâmplă? Clientul e foc de supărare!

Şi ce-mi răspunde idiotul?

— Şi de ce nu ne-a spus atâta amar de vreme că e urgentă comanda lui?

Ei bine, ce mai poţi zice? îl sictireşti în sinea ta (să mă ierte Dumnezeu!) şi-ţi faci bagajele.

Să nu mai spun că fiică-sa, în cele din urmă, s-a dovedit a fi tare dubioasă. (O să sudui iarăşi femeile şi o să-mi iasă vorbe că am

prejudecăţi.) De faţă cu mine, doamna era numai lapte şi miere şi nu înceta să-mi zică: „Dragul meu Chrysovalandis, ba asta, ba aia”, iar pe la spate mă săpa. Şi dinaintea colegilor, dar şi, din nefericire, a clienţilor. Aşa că m-am văzut nevoit să plec. Am demnitatea mea, am experienţă, o să găsesc un serviciu mai bun.

*

M-am gândit serios. Mai bine să mă însor cu o englezoaică onestă, să am serviciul meu, familia mea, confortul meu şi o casă la ţară. în esenţă, sunt un om foarte conservator şi mă mulţumesc cu puţin. De un an şi jumătate port aceiaşi pantofi. Viaţa merge mai departe şi pentru noi, săracii, la fel ca şi pentru cei bogaţi. „Bogăţii au sărăcit şi au flămânzit, dar cei ce-L caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele.”58

*

Şi-a mai fost şi povestea cu tata. Pe nepusă masă, a leşinat. Când şi-a revenit, avea ameţeli puternice. A venit salvarea şi l-a transportat la Spitalul Buna Vestire59. L-au ţinut o săptămână pentru investigaţii. Pe de o parte, alergam de colo colo pentru tata, pe de alta, îl aveam şi pe patron, care îmi urla în ureche, îl înştiinţasem, fireşte, dar când omul nu vrea să te plătească, găseşte orice scuză.

Şefii vor ca angajaţii lor să fie ca nişte soldaţi; există totuşi şi o anumită decenţă. După o săptămână, când m-am întors la muncă, a început să zbiere la mine. M-am înfuriat la culme. Am intrat la el în birou şi i-am trântit pe masă dosarul comenzilor. Fiindcă luasem

58 Psalmi 33,10 (n. a.).

59 Spitalul Buna Vestire (în greacă, Evanghelismos), cel mai vechi spital al Atenei, situat în centrul oraşului (n. tr.).

comenzi de pe mobil tot timpul cât fusesem ocupat cu tata. De cum a priceput cât de mult mă ofensase, a început să mă ia cu zăhărelul şi să-mi spună că fusese îngrijorat în ceea ce mă priveşte şi alte asemenea baliverne. Totuşi, răul fusese săvârşit, deoarece, când uriaşe, se scăpase: „Dar ce, surorile tale şi maică-ta nu sunt bune la nimic, de trebuie să stai tu la spital?”

Pentru mine, familia e pe primul loc, şi abia apoi vin eu la rând. Dacă-mi strici liniştea sufletească, la ce bun să mă mai lauzi? Trebuie să fii răbdător faţă de colaboratorul tău, mai cu seamă la greu. Eu cum de-l răbdam pe el şi pe firma lui, care se afla atât de departe de casa mea, de trebuia să scot din buzunar în fiecare dimineaţă cincisprezece euro şi să-i dau pe taxi, deşi îmi promiseseră că acoperă transportul? Şi pe deasupra, se mai afla şi-n plin căcat. Iar în scurtă vreme a apărut şi un alt inconvenient: Prefectura Kifi-siei şi-a amplasat groapa de gunoi exact lângă firmă. Pe de o parte, căcaţii, iar pe de alta, gunoaiele. Asta a pus capac. Bine că am plecat.

Ah, îmi era mâhnit sufleţelul şi am scris un vers.

Eu, care sunt un om sărac, un călugăr în această viaţă, lovit de necazuri, cu faţa plină de coşuri sufleteşti de la suferinţele îndurate din partea seme-nilor, îmi spun mie însumi:

învaţă să trăieşti umil, învaţă să trăieşti docil, Şi cei ce, chipurile, te iubiră Să ştii că-n sine sunt plini de ură, Ăsta-i adevărul gol-goluţ.

Interpretare: învaţă să trăieşti fără iubiri, fără călătorii, fără bani. Fii docil ca un idiot, ca să te lase în pace. Cei care, chipurile, te-au iubit te-au urât, de fapt – aceasta nu e doar o premisă parţială, ci este concluzia finală.

*

Dau toate telefoanele pentru a găsi un nou loc de muncă din afara casei, ca să nui mâhnesc pe-ai mei. încă nu mi-am făcut curajul de a le spune că, la cincizeci şi unu de ani, sunt iar şomer.

— Bună ziua, aş dori să vorbesc, vă rog, cu res-ponsabilul din firma dumneavoastră. Mă numesc Chrysovalandis Ch., sunt litograf şi am douăzeci de ani în câmpul muncii. Aş dori să vă trimit CV-ul meu şi să stabilim o întrevedere.

— O să vă ţinem la curent, mi se răspunde întot-deauna.

Se pare că toate secretarele au înghiţit aceeaşi bandă.

O insuportabilă bătaie de joc. Cu toate astea, eu continui să mă promovez zilnic singur. Deoarece ştiu că, pentru a găsi de lucru în vremurile noastre, trebuie să sângerezi. Zilnic şi fără întrerupere, de dimineaţă până la patru după-amiază, alerg, las CV-uri, mă întâlnesc cu oameni, vorbesc. înjur de cinci mă apucă oboseala, din pricina diabetului, şi mă întorc acasă. Ai mei cred că vin de la serviciu. Mănânc un pic, mă culc şi iarăşi ies, pentru că, dacă aş rămâne în casă, m-ar apuca plânsul şi sar prinde.

*

Până la urmă, n-am rezistat. M-am dus la prietenul meu Sarantos, care lucrează la o mare tipografie, şi i-am zis: „Vreau să vorbeşti cu patronul tău, să aranjezi o întâlnire cu el şi să-i spui că ştiu bine meseria, să nu-şi facă griji, sunt un om serios. Sunt un litograf extrem de respectabil, am un portofoliu mare de editori. E suficient doar să-mi spuneţi: «Intră în tranşee şi luptă!», şi-o să vedeţi ce sunt în stare să fac pentru dumneavoastră.”

Pe vremuri, din nefericire (mi-e ruşine s-o recunosc), intrasem de bunăvoie în cârdăşie cu Ducă-se-pe-pus-tii. „Ţine-te de ei, ca să punem mâna pe comandă!” sau „Fă-le o ofertă mai mare, au de unde plăti”, îmi zicea el, iar eu mă conformam. Acum, m-am schimbat. Văd în client un viitor angajator. Nu aşa au procedat mulţi dintre angajaţii lui Ducă-se-pe-pustii, iar acum şi-au găsit cu toţii de lucru?

Uite, Poale-n-brâu, Frumuşica şiZoiţa, Iota, Sofia, Dinos şi-Aristiţa, Pe când eu sunt şomer şi far-o pâine, n-am de mâncat şi de băut pentru mâine. Nimeni vreodată nu mi-a făcut favor. (Azi, iarăşi am inspiraţie.)

*

În perioada asta, mă trezesc înjur de şapte. Din pricina coşmarurilor, a datoriilor pe care le am la bănci. Mă ridic din pat, mă spăl, mă bărbieresc rapid. Tata se uită la televizor. Nu vorbeşte, dar ştiu că e tare amărât din cauza situaţiei mele. Beau

cafea, pregătesc un sandvici, îmi iau geanta şi ies. Am la mine agenda şi Ghidul Artelor Grafice, o cărţoaie cu toate firmele din branşă, singurul lucru pe care am reuşit să-l iau de la Ducă-se-pe-pustii. Toate celelalte -telefoane, însemnări utile, reviste, cărţi, machetele – s-au dus pe apa sâmbetei. Am trecut într-o zi pe la firmă ca să le iau, însă era închisă cu lacătul. Puseseră sechestru pe bunuri şi nu mai rămăsese nimic. Goliseră tot. Dar nu vreau să mă mai gândesc, fiindcă mă enervez, îmi stric dispoziţia şi, pe deasupra, îmi creşte şi glicemia.

*

Într-o duminică, ne-am dus să facem baie la Schi-nias60. Sora-mea cea mare avea cincisprezece ani, eu

60 Regiune aflată la nord-est de Atena (n. tr.).

unsprezece, iar a mică cinci. Bucuria noastră era mai presus de cuvinte. Soarele ardea şi plaja era plină de lume. Tata ne-a ajutat să ne instalăm, a intrat un pic în apă şi apoi s-a dus să bea bere la bufet. Noi ne-am azvârlit în grabă hainele de pe noi şi am alergat spre mal, ţinându-ne de mână. Mama, care până atunci stătuse impasibilă pe prosopul ei, fără să se fi dezbrăcat, de cum ne-a văzut că intrăm în apă, a început să zbiere îngrozită: „Nu intraţi, o să vă înecaţi! Nu intraţi, o să vă înecaţi! Nu intraţi, o să vă înecaţi!” Abia atunci mi-am dat seama că mama nu ştia câţi ani aveam.

*

În cazul în care două femei fac sex, vorbim de anomalie. N-am văzut niciodată două lesbiene făcând sex, însă consider că e cu totul contra naturii. E chiar mai rău decât în cazul a doi bărbaţi. Bărbatul, treacă-meargă – curlangeala a fost un accident. Dar lesbiana ce urmăreşte? Că partenerul ei n-are membru. Deci n-are loc o împerechere propriu-zisă. Lucrul ăsta e numit de Biserica noastră sodomie. Dublă masturbare muierească – două corpuri ale căror deschizături nu pot schimba fluide.

în vremea când lucram la P., am tipărit o revistă ale cărei fotografii conţineau numai femei din Europa de Nord, care se mângâiau între ele. Afacerea aia era un adevărat bordel, pentru că numai pornăciuni de-astea crunte scotea. Şi asta fiindcă se afla foarte departe, iar companiile care publică reviste de tipul ăsta, ca să nu fie luate în vizor, le trimit hăt-hăt ca să fie tipărite şi legate. Un client de bază era N, de pe bulevardul Alexandra, care, pe lângă revistele sale cunoscute (programe TV, life style şi reviste culinare),

scotea şi dintr-astea.

*

Mai demult, făcusem o hartă cu toate bordelurile din Atena, ca să le pot repera cu uşurinţă. Pentru că mă rătăceam din pricina zăpăcelii pe care mi-o provocau remuşcările.

Până la treizeci şi şase-treizeci şi opt de ani, mă duceam regulat de două ori pe săptămână -mun-ceam, aveam bani şi-mi făceam de cap. Desigur, diabetul încă nu mă lovise cu putere, şi

nici pareza, care m-a adus în ultimul hal.

Acum însă, de ce mă gândesc eu la lucrurile astea şi păcătuiesc încontinuu? Mi-e teamă să nu fie cumva vreo ispitire şi s-o iau iarăşi de la capăt.

Slavă Ţie, împărate, Dumnezeule atotputernice, Care, cu purtarea Ta de grijă cea dumnezeiască şi de oameni iubitoare m-ai învrednicit pe mine, păcătosul şi nevrednicul, a mă scula din somn şi a dobândi intrare în sfânta casa Ta. Primeşte, Doamne, şi glasul rugăciunii mele, ca şi al sfintelor şi înţelegătoarelor Tale puteri, şi binevoieşte ca, din inimă curată şi cu duh de umilinţă, să Tise aducă Ţie laudă din necuratele mele buze, ca şi eu să mă fac părtaş fecioarelor celor înţelepte, cu luminată făclia sufletului meu, şi să Te slăvesc pe Tine, Dumnezeu-Cuvântul Cel slăvit în Tatăl şi în Duhul Sfânt. Amin.61

*

— Decât să găseşti una care să-ţi facă viaţa un coşmar, mai bine să rămâi burlac, îmi spune bunul meu duhovnic.

— La cincizeci şi unu de ani? Sunt eu de căsătorie, părinte?

Sincer, mi-am luat gândul. Oricum, mai am şi probleme cu erecţia, aşa că o să ajung un amărât de încornorat. Asta e sigur. în afară, fireşte, de cazul în care

61 Ceaslov, rugăciunea de dimineaţă (n. a.). Traducerea a fost preluată din Ceaslov, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 2001, pp. 1112 (n. tr.).

mă mut definitiv în Anglia sau găsesc o suedeză înaltă şi rece. Grecoaicele nici măcar nu se uită la grăsuliii ca mine. (După cum bine se ştie, nici rusoaicele nu sunt de făcut casă cu ele.)

Sunt tare dezamăgit de atitudinea oamenilor. Dar nu mă sperie singurătatea. Când o să îmbătrânesc, s-o găsi vreun prieten care să-mi stea alături şi de asemenea soră- mea mai mică; apropiaţii şi un mediu bun de lucru. De asta am musai nevoie. Ca să-mi redobândesc demnitatea, să mă regăsesc pe mine însumi. Munca a fost pentru mine un mod de viaţă. Indivizi ca mine nu ies niciodată la pensie. O să lucrez toată ziua şi o să mănânc în oraş, nu acasă.

Acum că soră-mea cea mare şi-a rupt piciorul, a mică găteşte zilnic, dar nu-mi place deloc să mănânc acasă. O fac însă fiindcă n-am nici un sfanţ. în inti-mitatea mea îmi doresc serviciu, restaurante şi linişte sufletească. Aş vrea să mă duc acasă doar ca să dorm. Nu prea simt casa ca aparţinându-mi, poate şi pentru că n-am petrecut prea bine acolo în copilărie. Experienţe urâte. Numai şi gândul mă înfioară şi-mi face tensiunea să urce. Poate că, până la urmă, cel mai potrivit titlu pentru autobiografia mea ar fi Amintiri dintr-o viaţă nefericită.

*

Când eram mic, mă uitam la basculantele care veneau la noi în cartier şi descărcau nisip şi le invidiam. Odată, mama m-a trimis s-o plimb în cărucior pe soră-mea a mică. M-am urcat pe colină şi i-am făcut vânt căruţului la vale. Mă uitam încântat la el cum aluneca în jos, până ce s-a dat de-a dura, iar soră-mea a zburat din

el ca un arc. Nu mia trecut prin cap că ar putea s-o doară sau să se rănească. Cum am auzit-o urlând, am luat-o la fugă spre ea, am îmbrăţişat-o şi i-am dat din bomboanele pe care întotdeauna le purtam în buzunar. Dar în clipa aceea

şi-a făcut apariţia taică-meu, care văzuse de departe scena, spumegând şi plin de draci, şi m-a zvântat în bătaie.

Am avut şi alte experienţe urâte. De pildă, în perioada în care lucram la tipografia Bisericii. O duceam rău, o aveam şi pe bunica ţintuită la pat, aşa că am fost nevoit să-mi găsesc de lucru. Am mai spus-o şi o repet: preoţii sunt cei mai duri angajatori. îmi dădeau un blid cu mâncare şi nişte mărunţiş. Mă foloseau ca pe un sclav, mă puneau mereu să fac cele mai grele treburi. Neîncetat, câte un preot se apuca să urle la mine şi-mi ardea o palmă. Nu ştiu de ce se purta aşa. Bănuiesc că-l stăpâneau porniri sadice. Da.

*

Femeia ştie că deţine controlul. Numai dacă are ea chef o poate încăleca bărbatul. Şi profită.

Aşa cum mi-a spus şi un prieten (un donjuan atenian celebru), cel mai mare compliment pe care i-l poţi face unei femei e să-i spui cât de frumoasă este. Cât de superb îi vin hainele pe ea. Şi atunci nu e nevoie nici de brăţări, nici de cărţi, nici de mobile. Nici, fireşte, de patul dublu pe care i l-am cumpărat lui Roro, în care însă nu mi-a făcut cinstea să mă cheme vreodată. Fiindcă Roro era adepta zicalei „într-un loc bei şi mănânci şi într-altul te pui pe brânci” – eu m-am prins prea târziu.

*

Klavdiya obişnuia să-mi spună „te iubesc” şi tot restul şi că „n-am bani să-mi plătesc chiria, şi ce mă fac, o să mă-ntorc la mine în ţară, găseşte-mi, te rog, ceva de lucru”. Şi eu mi-am pus obrazul şi i-am găsit de muncă într-o legătorie bună şi i-am spus proprietarului, pe care îl ştiam de ani buni: „Să te porţi cu ea, te rog, cât mai frumos cu putinţă.” Şi mereu i-am stat alături când a avut nevoie – de parcă eram tatăl ei. Dar ea, chiar din prima lună, a început să-mi spună: „Bărbatul meu e foarte tandru, bărbatul meu mă iubeşte foarte mult” şi aşa, şi pe dincolo. Am crezut că-mi zice de matahala pe care o întâlnisem în ziua aceea când m-am dus la ea acasă şi am mân-cat plăcintă cu cremă de lapte, însă am aflat, în cele din urmă, din surse sigure, că era vorba de un altul, pe la cincizeci de ani de data asta, căsătorit, cu doi copii mari. Şi i-am spus Klavdiyei: „Ia ascultă, fata mea, eu sunt un om al Bisericii şi ştiu bine că e mare păcat să trăieşti cu un bărbat căsătorit câtă vreme nu s-a despărţit de nevastă-sa.” Dar ei puţin îi păsa. La fel şi ăluia, care şi el făcea mare păcat, fiindcă îşi lăsase nevastă şi copii ca să se ţină cu o amantă. Aşadar, doamna s-a ales cu doi gagici într-unui singur. Şi bănuiesc că întreţinea relaţii cu amândoi în acelaşi timp (la Hotelul Frumoasa Ucraina). De-aia şi avea un pat îngust, ca o canapea. Se ştie că pe paturile înguste au loc multe orgii, în combinaţie şi cu podeaua, pe care se aşterne o saltea moale şi comodă. Aşa se explică, desigur, şi faptul că la întâlnirile

noastre venea mereu epuizată şi că abia de-şi mai putea târî picioarele.

Mă văd nevoit să mărturisesc că încă n-am pri-ceput ce e în capul acestor străine de îi păcălesc pe bărbaţii care sunt sensibili şi vor să ofere puţină bună-tate.

Ea urmărea – sunt sigur – să se mărite cu ăla căsătorit (ucrainean şi el) şi să mă păstreze şi pe mine de rezervă. Ce rol aş putea juca eu într-un cerc social cu femei frumoase tot n-am priceput şi, în plus, nu înţeleg de ce mă văd toate ca pe o floare de pe care au de gând să-şi adune polenul. Asta, potrivit canoanelor bisericeşti, e ceva inadmisibil, şi anume să-l ţii pe unul de iubit carnal, iar pe mine nici măcar de iubit cu care să ieşi în societate. După cum îmi spunea şi vechiul meu duhovnic: „Ai grijă să nu te jumulească rusoaicele şi ucrainencele!” Iar eu i-am luat-o în nume de rău, aşa că m-am certat cu el şi l-am ocolit de atunci încolo.

Noul meu duhovnic mi-a spus: „Când te-o suna, să-i închizi telefonul în nas”, iar prietenul meu D. îmi tot repeta: „Evit-o cât mai curând şi o să vezi cum o să creşti în ochii ei, cum o să înceapă să te urmărească înnebunită, iar tu o să i-o plăteşti în felul ăsta.” Nu avea cea mai bună părere despre femeile din blocul răsăritean. Credea că- şi părăsesc ţara fie pentru un câştig uşor, fie ca să facă turism, fie ca să aibă o viaţă socială mai bună.

Şi-a sărbătorit doamna cei treizeci de ani şi m-a invitat şi pe mine. Ne-am strâns diverşi şi diverse. O adunătură de ucraineni. Iar eu, singurul grec. Ca să spun adevărul, chiar m-am distrat un pic, fiindcă toate femeile, căsătorite sau nu, îşi aruncaseră năvodul împrejurul meu. Şedeam cu băutura în mână şi mă uitam la chiloţeii de sub minijupa tipei din faţă, în timp ce discutam cu tipa de lângă mine. Şi bărbaţii lor se uitau la mine cu priviri fioroase, dar nu-mi vor-beau, numai şi numai pentru că eram băştinaş şi se temeau. în drum spre casă, am descoperit că aveam buzunarele sacoului pline cu hârtiuţe pe care erau scrise numere de telefon. O dată s-au uitat şi la mine, dar deja e prea târziu. Sunt bolnav şi falit.

*

Mai demult, tata s-a îmbolnăvit de icter şi de stomac. Atunci cred că au început prietenii să-i toace cei mai mulţi bani – împrumutau şi nu-i mai dădeau înapoi. Niciodată n-am crezut că familia mea o s-o apuce pe pantă în jos. Mi-aduc aminte cât a avut de tras tata ca să câştige o pâine după ce l-au disponibilizat pe nedrept din Armată. Tot atunci, nişte pungaşi de preoţi (există, din nefericire, şi dintr-ăştia) s-au găsit să-i spună că le trebuie bani ca să publice cărţi şi să facă binefaceri, iar el le dădea încontinuu. Când, la un moment dat, a vrut să pună punct, l-au ameninţat cu afurisirea, şi s-a speriat rău de tot.

Mai şi bea, cu toate că era bolnav. Iar băutura e o iluzionare. (Iluzionări sunt, de asemenea, trândă-veala, împrumuturile şi masturbarea.)

*

Klavdiya n-o să vadă de la mine un bănuţ. Să se ducă să muncească! Totuşi, recunosc că lăsa o altă impresie. La început, mi-a părut o ucraineancă deli-cată, sfioasă şi politicoasă, nu mi-a trecut prin minte că se deda la desfrâuri. Cu ceva timp în urmă, am cunoscut o rusoaică din aceeaşi gamă, însă pe aia o pricepeai de la bun început. Când i-am arătat duhov-nicului meu de atunci fotografia fetei, s-a îngălbenit la faţă şi n-a scos o vorbă, dar eu m-am prins.

Eram foarte îngrijorat de sănătatea tatei, a mamei şi a surorii mele, iar ea, Klavdiya, credea c-o să pun botul la îmbărbătările ei şi mi-a propus să-mi spele hainele, fapt care, mărturisesc, m-a înduioşat tare mult, deşi n-a făcut-o niciodată.

N-am văzut-o niciodată goală. Ca să mă evite, când dădeam să merg un pic mai departe, îmi spunea: „Felul în care mă atingi mi-aduce aminte de felul în care am fost violată de două ori în Ucraina.” Potrivit medicului meu, asta nu stă în picioare. Ce zici că te-am constrâns, madam, că nici nu ţi-am atins ţâţa, nici nu te-am pupat pe gură?

într-o zi, a venit la întâlnire lovită, cu un ochi înnegrit, cu o vânătaie mare pe mâna dreaptă şi încă una în dreptul taliei. O fi bătut-o cu piciorul şi cureaua, rând pe rând. Când am întrebat-o ce s-a întâmplat, a început să-mi înşire abureli.

— Dă-mi numărul lui, să-i vorbesc! Dacă mai pune mâna pe tine, o să aibă dea face cu mine!

— Nu, nu...

— Dar nu pricepi? Cine te vede aşa o să creadă că eu te-am bătut.

— De unde şi până unde să creadă aşa ceva? Ce treabă am eu cu tine?

Din momentul ăla, m-am retras.

Acum, mă caută, îmi trimite fără încetare mesaje pe mobil şi-mi cere să ne revedem, ca să-mi vor-bească. Vreau s-o rupem. N-am chef să fiu sclav al nici unei hoaţe de portofele. Pentru că aşa mă ţinea ea: ca pe un pudel; şi în fiecare seară, gagicul ei îmi gătea la ea acasă – ca să mă stoarcă de bani, fireşte. Iar eu mă duceam şi mă distram. Aş putea fi întrebat: nu te deranja că era combinată cu altul? Pot spune că nu – mă obişnuisem. Ăla oricum era un caz clasic de FAPC (Forţă Animalică, Prostie Crasă). Făcea pe bunul creştin, dar niciodată nu l-am întâlnit la Biserica Rusă. Pe lângă asta, i-a scăpat că a mâncat în Vinerea Mare trei ouă prăjite, cu şuncă şi cârnaţi. Şi, mai ales, în ultima vreme, se apucase şi de yoga, care, după cum bine se ştie, ţine de parapsihologie -treburi diavoleşti.

Ce nevoie am eu de aşa prieteni? Să nu mai pomenesc şi de ce mi-a zis la un moment dat respectiva: „Omul care îţi pune de mâncare e ăla de-l înjuri tu mereu pentru că, din când în când, îmi mai arde câte una.”

Nu sunt în toate minţile ăştia din blocul răsăritean, nu încape îndoială.

Am nevoie de o femeie serioasă, cu care să mă simt bine. Şi, dacă o vrea să mă dezmierde pe pântec sau chiar un pic mai jos, e în regulă, dacă nu, mai bine mă lipsesc.

*

Am auzit că T., care pe vremuri fusese consilier juridic la firma lui Ducă-se-pe- pustii, şi-a băgat mama la azil. Consider că gestul ăsta e lipsit de orice omenie, demnitate şi bărbăţie. Femeie văduvă, infirmă, care a asudat ca să-l crească şi să-l educe.

De câte ori plec din casă, mă tem ca nu cumva familia mea să păţească ceva sau să mă aresteze poliţiştii. De aceea am grijă să ies mereu primenit, îmbrăcat la patru ace, mereu parfumat, ca să nu îndrăznească să se apropie de mine orice nemernic.

*

Până de curând, soră-mea cea mică a trăit ca o călugăriţă. A stat întotdeauna acasă, a trebăluit, a gătit, s-a uitat doar la ştiri şi la documentare, şi-a luat medicamentele (din pricina atacului cerebral), s-a dus la biserică şi la azilul de bătrâni al Mitropoliei. Pe lângă cărţile religioase, mai citea şi pentru Pan-teion62 – din nefericire, nu prea sunt şanse să obţină o diplomă. Părul îl poartă mereu prins când iese din casă şi e îmbrăcată în taiorul ei gri, cu fusta până la genunchi. Nu tu vopseluri, nu nimica.

Până când, într-o după-amiază, vine acasă cu părul tuns şi vopsit în roşu, purtând o bluză strâmtă, pantaloni şi tocuri. M-a apucat exasperarea.

— Ce-i asta? Ai înnebunit? Suntem oameni ai Bisericii.

— Ia mai lasă-mă în pace, să-mi văd de viaţa mea! îmi răspunde.

— Adică până acum, când erai o fată exemplară, nu-ţi vedeai de viaţa ta?

— Duhovnicul tău a făcut din tine un fanatic, mi-a trântit-o şi s-a dus.

Soră-mea a mare, care auzise tot, de atunci mi-o aruncă în faţă ori de câte ori vrea să mă pună în încurcătură. Nişte mincinoase, desigur. M-au vorbit de rău amândouă în faţa rudelor şi a prietenilor, am aflat tot.

62 Universitatea de Ştiinţe Politice şi Sociale Panteion din Atena, înfiinţată în 1927 (n. tr.).

„Chrysovalandis e un tiran, ne face viaţa un coşmar, ne-a mâncat tinereţea” şi multe altele, groaznice şi oribile.

Tot atunci, un angajat viclean al unei bănci le-a atras în capcana cărţilor de credit, aşa că pe mine m-au dat deoparte complet şi au început brusc o viaţă nouă. Toată ziua erau în magazine, făceau cumpărături şi îşi umpleau dulapurile cu haine.

Eu încă lucram în vremea aia şi n-am prins de veste ce se petrecea. Mi-au făcut- o atunci când am plecat şi de la groapa de gunoi, iarăşi fără despăgu-bire, având pe deasupra găuri mari pe cărţile de credit (de dragul curvelor de Frumuşica şi Roro) şi

datorând bani peste tot. Şi nici nu le-a trecut prin cap să-mi întindă o mână de ajutor. Tare mi-e teamă că şi ele au datorii la bancă.

Eram îngăduitor faţă de toate astea, până când am descoperit tărăşenia cu poliţaiul şi am luat foc. Am deschis pe ascuns mobilul soră-mii mai mici şi am găsit multe apeluri, numai iniţiale, şi mulţi taximetrişti: Nikos Taxi, Yannis Taxi, Sifunas Taxi. Mai avea şi un alt număr salvat: Cafenea; am sunat de pe număr ascuns şi mi-a răspuns un internet cafe din Vyronas63 – deci acolo îşi face veacul. M-am dus să-l văd. Geamuri fumurii peste tot, iar afară un afiş mare cu o femeie goală, în culori movulii, cu ţâţoaiele la vedere. Am intrat. Undeva în spate abia de puteai zări bodyguardul, care era un negru din SUA. Am stat o jumătate de oră – nimeni. Era limpede ca lumina zilei că în locul ăla se spălau bani sau se stabileau întâlniri cu prostituate sau chiar exista acolo înăuntru un bordel. Negrul şi chelneriţa mă priveau oarecum ciudat. Purtam ochelari de soare, pardesiu, pălărie, pentru

63 Regiune a Atenei, care îşi trage numele de la poetul englez G.G. Byron (n. tr.). cazul în care aş fi dat acolo peste soră-mea.

Am băut o cafea şi, la plecare, am
cerut o carte de vizită, însă nu mi-au dat, mi-au spus că s-au terminat, în vreme ce eu vedeam limpede că aveau din belşug într-un capăt al barului. Eram sigur că soră-mea îşi petrecea vremea acolo nu doar cu poliţaiul, ci şi cu alţi futangii.

Acum, stă în casă şi nu iese, pentru că s-a prins la un moment dat c-o urmăresc – ori m-a văzut, ori i-au spus.

Am întrebat-o cum s-a cunoscut cu poliţaiul, dar nu mi-a zis. Sigur a fost atunci cu încurcătura de la bancă, de nu ne dădeau pensia tatei, care zăcea la pat. Au venit doi poliţai cu maşina, ca să ia specimenul de semnătură, şi apoi s-au oferit s-o ducă şi la bancă. E posibil ca în maşina de patrulă respectivul să-i fi făcut ochi dulci – o fi priceput pe loc cât era de ingenuă şi de neieşită în lume. Poate că i-a zis: „Dă-mi numărul tău de telefon, o să ai nevoie mereu de astfel de hârtii, din pricina situaţiei tatălui tău, uite, ia şi tu numărul meu de mobil, iar dacă ai nevoie de ceva, aici sunt.” Cunoaştem cu toţii cât de viclean abordează femeile aceşti proxeneţi şi protectori nocturni. Iar ea, bineînţeles că a acceptat. Cu bună-credinţă.

* Am un prieten la Banca Naţională a Greciei. Prietenia noastră e o desfătare. Se trage dintr-o familie aristocrată ateniană. De cincisprezece ani de când ne ştim, îl vizitez la birou cel puţin o dată pe săptămână, indiferent de anotimp.

— Bună ziua, stimate domnule Nikolaou, îi zic.

— Bună ziua, prietene Chrysovalandis, îmi răspunde.

— Cum sunteţi azi?

— Bine, mulţumesc. Tu?

— Bine, slavă Domnului! Spor la muncă, aşadar!

— Asemenea, prietene!

Mi-e suficient. Nu are importanţă cantitatea, ci calitatea. Asta-i tot ce spunem de fiecare dată. Nimic mai mult, nimic mai puţin.

între săraci şi masoni, sinceritate. Eu sunt sărac – nu par a mason. Oi fi şi nu ştiu? Mă întreb. Se poate să mă fi făcut în absenţă? Să fi păcătuit atâta în necunoştinţă de cauză? Nu prea cred. Eu nu-mi vând credinţa pentru un câştig bănesc.

*

Între timp, au venit două facturi enorme. Fixul, trei sute cincizeci de euro, şi, în jur de cinci sute de euro, mobilul ăleia mici. A început iarăşi să lipsească de acasă cu orele, fără nici o explicaţie, şi să se întoarcă ciufulită.

I-am şterpelit din nou telefonul pe la şase dimineaţa, când dormea dusă. Se întorsese în zori, neruşinata! Le-am citit toate mesajele, ca să pricep ce se petrece între ei.

Ea îi scria lui: „Sunt a ta cu totul.” Când am citit asta, a fost cât pe ce să mă lovească încă o pareză. E posibil ca, din pricina atâtor medicamente, să-i fi crescut apetitul sexual, iar ăla s-o pună să facă diverse chestii perverse, ca s-o aibă la mână. Nu ştiu. Mi-e teamă. Mi-e tare teamă că o şantajează. Probabil că-i zice: „Adu-mi bani, că altminteri o să le zic totul alor tăi şi prietenelor tale de la Mitropo-lie.” Nu ştiu ce să spun… măcar să mă înşel. Omul ăsta trebuie cum-necum dat afară din corpul Poliţiei Greceşti.

Nu-i chip să-l găsească acolo unde l-am dosit. A căutat, a tot căutat, dar nimic. De dimineaţă până la ora patru, când credea că sunt la muncă, m-a sunat de douăzeci şi două de ori, urlându-mi să i-l dau înapoi.

— Fata mea, e la tine, ţi-o fi căzut pe undeva, nu e la mine.

Şi îmi tot cere bani. Aşadar, pensia ei de invalid i-o toacă respectivul. Iar asta mică nu mai poate scăpa. Dacă ai picat în căldarea cu miere, nu te mai poţi dezlipi – am păţit-o şi eu. Poate o şi ameninţă că o să ne spună tot, de vreme ce i-a luat şi fecioria, iar ei îi tremură inima în piept.

Totuşi, se pare că nu mai e îndrăgostită nebuneşte de el. Pentru că, într-un mesaj recent, el îi scrie: „Vino măcar pentru un pupic”, iar ea îi răspunde: „Sunt prinsă până peste cap, am examene.”

Cred că poliţaiul, ca s-o aducă înapoi, i-o fi promis c-o să-i găsească de lucru. De aceea a venit într-o zi şi ne-a zis tare mândră:

— în curând, o să lucrez la televiziune.

— Ce anume o să faci tu la televiziune? am între-bat, iar ea mi-a aruncat un zâmbet misterios.

— Mă vor pentru un matinal… Au nevoie de cunoştinţele mele în domeniul teologiei.

Părinţii noştri nu s-au opus, fireşte, în halul în care au ajuns din pricina atâtor medicamente. Soră-mea a mare i-a făcut scandal:

— Stai la locul tău, nu te duci niciunde!

— O să-ţi găseşti beleaua, a zis şi mătuşa Dionysia, care, ca întotdeauna, venise la consiliul de familie.

Eu n-am zis o vorbă, aveam grijile mele cu nişte trebuşoare pe care le făceam, ici colo, tocmai cât să-mi scot banii de buzunar.

Un bun prieten, căruia i-am cerut sfatul, mi-a zis:

— Dă-i înapoi mobilul, oricum nu ştii ce relaţie e între ei... Dacă poliţaiul o îndrăgeşte, cu siguranţă că i-a cumpărat altul...

— încerc s-o protejez fără s-o rănesc. E o fată naivă, handicapată în proporţie de şaptezeci şi şapte la sută, iar el e căsătorit şi mai are şi doi copii.

— Chrysovalandis, iartă-mă că ţi-o spun, dar, la cei patruzeci şi cinci de ani ai ei, n-o poţi numi naivă...

Pe mine, la urma urmei, nu mă deranjează numai tărăşenia asta, ci şi cheltuielile lor nebuneşti -au ferma convingere că, orice s-ar întâmpla, eu o să scot din mocirlă toată familia. Nu mai pot. Ajunge!

— Numai gândeşte-te să vină iarăşi factura de telefon peste patru sute-şase sute de euro, i-am spus prietenului meu, care ştie adevărul, că nu lucrez.

— Uite ce e, dacă e vorba de fix, o să împărţiţi între voi factura. Dacă e mobilul ei, să i-l plătească gagicu-său, ca să-l usture la buzunar.

— Trebuie să se ocupe cumva de tatăl nostru... Atâţia ani i-au mâncat jumătate din pensie, mai iau şi indemnizaţia, ca fiice de ofiţer de armată, acum chiar trebuie să se îngrijească de el, eu nu mai pot. Spitale, boli, şomaj – ajunge! Numai a mare are un salariu, dar şi-l ţine pentru sine. Dacă aş reuşi să le arunc acolo vreo două sute de euro pe lună, m-aş mai linişti întru câtva. în prima lună de după căcăstoare, n-am făcut un ban. Noroc că acum mai pică ceva, dar cu un efort imens. Mărunţiş, fireşte. Bani de buzunar – şi ăştia cu mare chin.

Nu mi-e de ajutor nici boala mea – dar de asta nu i-am zis nimic prietenului meu, nu vreau să mă compătimească nimeni, am demnitatea mea.

Ştiu că soră-mea cea mică aşteaptă momentul prielnic pentru noua ei evadare.

— O să fiu precum marele Poseidon, care îşi zgalţână tridentul ca să lovească răul şi niciodată, dar niciodată, nu osteneşte. O să-mi iau traista cu bani, o să plătesc oameni şi o să fiu pe urmele tale, i-,am zis îndată ce-a prins iar curaj.

S-a pus pe plâns.

— Nu-ţi aparţin, am viaţa mea, lasă-mă să mi-o trăiesc!

Sunt suspicios, recunosc. Experienţa mea de când am lucrat la detectiv m-a învăţat multe, ştiu de ce sunt în stare oamenii pentru a se întinde la aşternut cu cineva.

*

Absolut nimic nici după interviul ăsta. Când o să găsesc un serviciu normal? Treburile mărunte şi nestatornice nu reprezintă o soluţie. Mi-am pierdut speranţa. Cum o să le ajut pe surorile mele să scape de datorii? Deznădejde. Poate că n-a fost prea inspirată retragerea prematură de la firma de lângă hazna? Poate că trebuia să mai am răbdare până ce găseam o slujbă mai bună? Ce pot

zice... nu ştiu.

*

Visul meu a fost să devin prelat. Arhimandrit şi, cu voia Domnului, mitropolit în locul meu de baştină, în regiunea Karditsa. Să pot psalmodia, să-mi îmbin viaţa cu muzica. Tocmai de aceea mă duc la Biserica Rusă – mă lasă să-i ajut la psalmodie.

Mereu aceleaşi şi-aceleaşi probleme. A venit soră-mea a mică:

— Am nevoie de bani.

I-am dat, dar am priceput că nu erau pentru cârdurile de credit. Am devenit bănuitor. „Chrysovalan-dis", mi-am zis, „ia seama, că dai de belea – am luat-o de la capăt." în ultima vreme, a început iarăşi să iasă

aproape zilnic.

Eu tocmai mă întorsesem cu picioarele umflate de la numeroasele drumuri pe jos, iar ea a intrat în pripă, având un aer nepăsător. Numai ce-am văzut-o şi am zis că fac stop cardiac. Haine sexy, vopsită, buze roşii, părul permanent – am rămas cu gura căscată.

— Mă întorc în vreo două ore.

— Unde te duci, fata mea, în plină noapte?

— Am treabă. Ce să fac, mi-am înghiţit pastilele şi-am luat-o pe urmele ei. Până la urmă, s-a dus la medic, acelaşi care îi ţine sub observaţie pe părinţii noştri. Cinci minute mai târziu, mi-am făcut şi eu apariţia în sala de aşteptare.

S-a uitat la mine ca scoasă din minţi.

— Ce cauţi tu aici?

— Nu ţi-e ruşine să umbli ca o curvă? Ce treabă ai tu, o fată cu două atacuri cerebrale, să baţi dru-murile? Ştiu că după medic ai întâlnire. De-aia te-ai îmbrăcat aşa.

Şi atunci, în faţa pacienţilor care aşteptau la rând, mi-a strigat:

— Eşti nebun, să nu mai calci pe-acasă. A ieşit medicul să ne calmeze, dar deja ne făcuse-răm de râs. Şi ce mi-a otrăvit sufletul a fost acel „să nu mai calci pe-acasă" – pentru că asta e agonia mea: or să priceapă că n-am un sfanţ şi or să mă arunce în stradă ca pe un câine, ca să poată toca în voie pensia tatălui nostru. (Iar mătuşa Dionysia, mereu un om drept, s-a dus la fiu-său, la Paris, şi nu mai am pe nimeni care să mă susţină.)

Din fericire, medicul mi-a luat apărarea: — Draga mea, fratele tău îţi vrea binele. Soră-mea a mică s-a uitat chiorâş la el şi a plecat îmbufnată.

Nu ştiu încotro a apucat-o, n-am avut curajul s-o mai urmăresc. Ca să mă liniştesc, m-am dus la Biserica Sfântul Elefterie, unde era vecernie.

*

Mă gândesc să-mi găsesc o cămăruţă în Psyrri64, ca să scap. Să am viaţa mea, icoanele mele. S-o ţin ca pe un studio artistic, să fac şi vreo probă, poate îmi revin şi din pareză. N-o să părăsesc însă

definitiv casa părintească, pentru că altminteri cele două nemernice

64 Cartier boem din Atena, cunoscut pentru numeroasele sale restaurante, baruri, taverne şi hoteluri (n. tr.).

or s-o mănânce de vie pe mama. O să mă duc zilnic acasă, însă numai pentru somn şi ca să văd ce face. Şi în vreo zece-cincisprezece ani, când biata de ea va adormi întru Domnul, o să mă duc să caut o chilie pe Sfântul Munte, unde o să-mi petrec restul vieţii.

*

Timp liber pentru mine n-am deloc. Alerg toată ziua şi mă rog la Domnul să găsesc o slujbă, să mă aşez şi eu şi să mă uşurez un pic de datorii. Şi aş vrea la un moment dat, înainte de a închide ochii, să îmbrac veşmântul călugăresc şi să mă duc pe Sfântul Munte, într-un schit frumos şi liniştit. Ca pe o izbăvire văd rasa monahală, să scap de aceşti oameni care se numesc familia mea. Să am chilia mea, tihna mea şi să trăiesc, în sfârşit, ca un om. Fiindcă bărbatul, după cum bine se ştie, după şaizeci de ani vrea să fie liniştit. Eu, din nefericire, am pierdut destui ani – am fost exploatat de curve şi de patroni nemiloşi. N-am avut noroc.

Soră-mea cea mare m-a înnebunit de cap să mer-gem la notar, ca să vindem casa. A apucat-o, chipu-rile, bunătatea şi vrea, după cum mi-a spus, de dragul sănătăţii alor noştri, să ne mutăm la ţară. Numai şi din asta reiese că este şi ea înglodată în datorii şi încearcă să scape vânzând casa şi lăsându-mă pe mine pe din afară. Şi când m-am opus în mod repetat şi cu încăpăţânare, mi-a zis:

— Eşti posedat. Ai opt draci în tine, să te duci la un preot să-ţi citească. Avarule, în mormânt nu-ţi trebuie bani!

— în mormânt o să mă băgaţi voi două! i-am răs-puns şi am plecat.

Şi cum mergeam pe stradă, în plin frig, m-a apucat un plâns, dar ce plâns!

*

Tata le susţine.

— Dacă nu le ajuţi tu, atunci cui să-i pese, străi-nului?

— Tată, când te îmbolnăveşti, eu stau lângă tine, nu ele. Eu alerg mereu şi pentru tine, şi pentru mama, şi pentru încăpăţânata de aia mică. Până şi-n Anglia am ajuns de dragul ei.

El însă o ţine pe-a lui: să le ajuţi şi să le ajuţi, fiindcă eu nu pot. Dar unde să găsesc eu bani, să mă fac hoţ? (Nu ştie ce s-a întâmplat cu serviciul.) Cine e de vină că, atunci când era în Armată, a risipit toţi banii şi acum n-are nici o lăscaie chioară?

Când eram mic, nu-mi dădea o para, în vreme ce toţi prietenii se distrau pe banii lui. I-a tocat pe toţi la curve. (E un fapt bine ştiut că un beţivan, înainte să se îmbete, vrea femeie.) Asta a făcut o viaţă întreagă, până l-a lovit Parkinsonul. Din clipa aia, i-am stat alături, dar n-am auzit de la el nici măcar un „mulţumesc”.

Nici să mă fac preot, aşa cum am visat, nu m-a lăsat, şi nici să

studiez. M-a trimis de mic să lucrez, ca să aduc bani în casă.

După aia, a început să mă bată la cap să mă duc la Şcoala Militară de Subofiţeri Jandarmi. I-am făcut pe plac, însă n-am rezistat, iar după zece zile am plecat deacolo. Apoi, după ce mi-am făcut stagiul militar, la întoarcere, mi-a zis să deschidem propria noastră afacere. Tocmai ce fusese disponibilizat din Armată. Am deschis un mic atelier. Eu munceam ca negrul pe plantaţie, de dis-de-dimineaţă până seara târziu, iar la sfârşit de săptămână lucram cu ora la tipografia domnului P. Tata făcea pe patronul, ştia să dea numai ordine. Asta mă scotea din sărite, fiindcă eu închiriasem spaţiul, iar utilajele tot eu le cumpărasem. Mi-am cheltuit toate economiile. El n-a pus nici un ban. Nici măcar atunci când am avut probleme şi nu puteam plăti taxele şi impozitele, nici măcar atunci nu m-a ajutat, deşi putea – ştiam prea bine. Aşa că m-am văzut nevoit să vând utilajele, ca să-mi pot plăti datoriile. Iar el, în ziua procesului cu Administraţia, intentat din pricina datoriilor, a venit ca spectator în audienţă şi râdea de mine, fiindcă, din cauza tulburării şi a fricii (prima dată la Tribunal şi, pe deasupra, acuzat), mi se cam împleticea limba.

Asta până au început encefalopatiile. Doar atunci s-a liniştit. Iar eu am lăsat totul deoparte. Ce puteam face, el m-a adus pe lume. Cinsteşte-l pe tatăl tău, spune porunca... Apoi, a avut accidentul şi am fost îngrozit că-l pierd. Mai târziu, l-au diagnosticat cu Parkinson şi a început terapia. Mi-au zis că multe organe i-au fost distruse de băutură.

*

Uneori, dacă mai stau prin casă un pic, fără să-mi dau seama, răspund la telefon şi mă nimeresc băncile. Alaltăieri, m-a sunat din nou o idioată, ca să-mi zică aceleaşi baliverne.

— Nu pot, sunt diabetic, am hârtie de la medic, am suferit şi o pareză...

— Nu ne interesează. Sunt oameni cu cancer şi tot îşi plătesc regulat ratele.

— Ruşine să vă fie! am urlat şi am trântit telefonul.

Imediat sună iarăşi, iar eu, tâmpitul, răspund.

— O să aveţi de-a face cu avocatul nostru. Există şi puşcăria.

Şi-mi închide telefonul.

Am sunat pe loc un prieten avocat.

— în principiu, nu te pot băga la închisoare.

— Eşti sigur?

— închisoarea e exclusă, din pricina bolii. Dar datoriile o să ţi le plăteşti. Acelaşi lucru e valabil şi în cazul surorilor tale. Sunt convins că şi ele sunt presate de bănci, dar nu-ţi zic. Trebuie să vorbiţi neapărat.

Riscaţi să vă sechestreze casa... Toţi trei aveţi o mare răspundere.

*

Mai pot eu după toate astea să stau acasă? Iau autobuzul spre centru, cobor în Omonia şi de acolo mă îndrept cu pas repede spre

Piaţa Constituţiei, Monas-tiraki, Plaka, Theseion. N-am bani să mă duc la internet cafe, aşa cum făceam pe vremuri. Aş putea, acum că am problema asta cu serviciul, să intru pe diverse pagini cu locuri de muncă şi, în special, pe site-uri ale unor firme de consultanţă în afaceri, poate mo angaja careva. La astea apelează toţi patronii serioşi, ca să-şi găsească personal cu diplome, experienţă sau specializări.

M-am interesat în profunzime ce cheltuieli implică un angajat într-o organizaţie şi aş vrea să promovez elementul grecesc, care acum e în declin.

*

Mă întorc acasă după ora douăsprezece, când dorm toţi. Nici măcar mama nu mă mai aşteaptă trează. Mănânc singur, mă uit la televizor şi, la un moment dat, spre ora două, mă duc în pat. însă nu-mi găsesc somnul. Mă năpădesc grijile. De ce să nu muncesc? De ce să am datorii? De ce să n-am o slujbă? De ce nu se uită la mine nici o femeie?

Prietenii s-au făcut nevăzuţi – se tem ca nu cumva să le cer bani cu împrumut. Mai sunt câţiva (doi-trei, e adevărat) care se oferă să mă cinstească, dar se vede în privirea lor că o fac din milă. Mă rănesc mult toate astea. Un singur lucru n-aş vrea să se spună vreodată despre mine: că sunt pomanagiu.

*

N-am avut o copilărie prea frumoasă. Prieteni nu aveam, pentru că nu mă lăsau ai mei. îmi ziceau: „Fereşte-te de prieteni, să nu te corupă! Fereşte-te!”

Când aveam şase ani, ne-am dus toată familia la Salamina, ca să facem plajă. în timp ce toţi intraseră în apă, eu am şters-o şi, fără să-mi dau seama, m-am trezit la un kilometru depărtare, într-un parc de joacă plin de prichindei. Mama s-a îngrijorat. La trimis pe tata să mă caute. L-am văzut apropiindu-se extrem de furios.

— Te omor!

M-a dus în pumni şi-n şuturi pe plajă. M-a bătut şi seara, când am ajuns acasă.

Din clipa aia, m-a lovit strechea. îmi sfărâmam jucăriile, trăgeam în becuri cu praştia, ciumpăveam plantele din ghivece, dacă vedeam vreo pisică pe drum, o luam la şuturi. Poate şi pentru că voiam să-i provoc. Dar încasam bătaie serioasă, nu glumă. Mama punea mâna pe linguri şi mă plesnea fără milă. De aia eu le ascundeam, iar ea mă lua iarăşi la palme, ca să i le dau înapoi. Seara, când se întorcea tata, îi spunea totul cu lux de amănunte şi bătaia continua. (De atunci am îndrăgit lingurile de lemn, pentru că se rup. Cele din metal îţi jupoaie pielea.)

* Nu pot sta liniştit, nu ştiu unde o să se ajungă. Prefer centrul Atenei, deoarece mă simt mai liber. Nu vreau să fiu aproape de casă, în Piaţa Rezistenţei Naţionale – e plină de albanezi. Dacă aş fi avut propria casă, sigur aş fi vândut-o. De altfel, asta e politica albanezilor: să ne facă să plecăm din casele noastre. E un plan bine organizat. Vor să dobândească în doi ani cât au reuşit grecii

să agonisească în treizeci de ani. Aşa s-a învăţat securistul, şoferul lui Alia65, să-şi ia Mercedes în douăzeci şi patru de ore şi crede că şi

65 Ramiz Alia (1925-2011), om politic albanez şi preşedinte al Albaniei între 1991 şi 1992 (n. tr.).

În Grecia o să reuşească acelaşi lucru. Dar trebuie să ne opunem din răsputeri.

în blocul în care stă mătuşa mea, puţin mai încolo de noi, uşa se încuie la ora zece şi nu mai deschid nimănui. M-am dus şi eu, dar nu mi-au deschis. E un bloc mare, iar în astea acţionează din plin albanezi şi români. Dacă intră vreo bătrânică, locatară a blocului, şi descuie cu cheia, cum îl dă afară pe albanez? Nu poate. Nici măcar nu poate să-i spună ceva, fiindcă ştie că e în stare s-o şi ucidă.

*

Scandalagiu o viaţă întreagă, peste tot ne făcea de râs. Socotea că uniforma îi conferă autoritate. într-o noapte, se întorsese iar beat şi mama a închis rapid uşa de la intrare. A început să dea cu piciorul în ea şi să înjure. Brusc, s-a liniştit şi am auzit scrijelituri la broasca uşii. încerca să intre prin efracţie. Soră-mea a mare a înştiinţat poliţia. Eu mi-aduc aminte că o ţineam pe-aia mică în braţe, fiindcă plângea.

De afară se auzeau iarăşi înjurături şi lovituri. Au venit cei de la Intervenţia Rapidă şi mama a descuiat uşa. Atunci am văzut cu toţii cuţitul pe care-l ţinea în mână. Sigur îl luase din cârciumă. Poliţiştii îl respectau, deşi astfel de episoade se întâmplau deseori. Armata şi Poliţia erau mână în mână.

— Până acum, n-am înregistrat evenimentele în raportul Poliţiei. Totuşi, acum avem cuţitul... i-a zis unul.

Iar altul a completat cu asprime:

— De ce ne puneţi într-o situaţie neplăcută? Una e beţia şi alta e cuţitul.

îi asculta ţinând capul plecat. Şi, în timp ce poliţiştii îl aşezaseră la masă, ca să discute ca între bărbaţi, iar mama şi noi şedeam într-un colţ, pe el l-a luat somnul şi a început să sforăie.

*

Buba la noi acasă sunt aceste două mari cutre. Cea mare este impertinentă şi egoistă – mi-aduce aminte de nevasta lui Ducă-se-pe-pustii. Chipurile, eu sunt cineva, mare aristocrată, şi-mi sunteţi cu toţii datori vânduţi. E profesoară la gimnaziu. Nu se duce în fiecare zi, merge când are ea chef; a găsit vreo doi-trei medici cu diverse specializări şi ăia îi tot scriu scutiri şi-i justifică absenţele.

Nu cred c-o să reuşească să devină directoare sau măcar să capete un post important. Cică face şi un doctorat în filosofie. Se împlinesc cinci ani de când o lungeşte aşa. Are pe birou maldăre de cărţi, dar nici măcar nu le deschide. Alaltăieri, când am întrebat-o, mi-a zis că acum studiază Heraclit. Mda, hai s-o înghiţim şi pe- asta!

*

Şcoala de stat nu mi-a plăcut deloc, pentru că nivelul spiritual era foarte scăzut. Şi mă refer aici la copiii chefliilor de prin baruri. Când părintele o soarbe toată ziua din priviri pe vecină sau huleşte mereu cele sfinte, ce o să se aleagă de copilul lui? Ce aş vrea să mă fi putut întoarce iarăşi la şcoala privată, dar cu dezmăţurile lui taică- meu, de unde bani?

Mi-au făcut viaţa un infern fiindcă eram grăsu-liu. îmi furau lucrurile, mă plesneau peste urechi, ştiind că sunt sensibile, mă vorbeau de rău, mă insultau. „Chrysovalandis chiloţi albi poartă şi pe cur caca deşartă.” Băieţii mai mari făceau roată în jurul meu, în curte, ca să nu-i vadă învăţătorii. „Arată-ne cuculeţul, grăsane!” îmi ziceau şi râdeau. Eu nu scoteam o vorbă, plecam doar capul şi o luam la fugă. Da. Până şi învăţătorii se arătau fără pic de milă faţă de mine. De vreme ce nu li se puteau impune haimanalelor, îşi vărsau nervii una-două, zi de zi, pe neajutoratul Chrysovalandis. De aia mă şi puneau întotdeauna să stau în prima bancă.

Ca elev, eram mediocru, mereu cu mintea împrăştiată, nu puteam controla treaba asta oricât m-aş fi străduit. Un cuvânt al învăţătorului, orice cuvânt al său, era îndeajuns pentru a mă face să călătoresc prin lumea imaginaţiei şi a visului. Nu puteam citi acasă – era încontinuu lume la noi şi aveam o grămadă de probleme: bunici bolnave, tata cu beţiile şi scandalurile lui, mama cu medicamentele ei (mereu pe altă lume), soră-mea a mică du-te-vino prin spitale. Aşadar, în toată şcoala primară m-am dus cu lecţiile nefăcute şi am încasat bătaie. Numai la catehism eram de nota io. Da.

*

Toţi necioplţii de unchi ai mei ne puneau în cârcă problemele lor familiale şi, când ne era lumea mai dragă, ne trezeam că o aduceau de la ţară pe bunica Chrysovalandia şi o uitau la noi. Mi-aduc aminte că odată i-am vorbit urât şi apoi mi-au dat lacrimile din pricina remuşcarilor. Era într-o noapte când biata de ea nu putea să adoarmă din cauza nădufului şi mă ţinea şi pe mine treaz, spunându-mi poveşti din tinereţe, că – vai, Doamne! – toţi flăcăii din sat erau leşinaţi după ea. „Aveam mare trecere la bărbaţi”, mi-a zis, iar eu am început să ţip la ea fiindcă mi se închideau ochii de somn.

Bătrânii, după cum bine se ştie, bat câmpii, încearcă să devină iar tineri. Bunica mereu suspina după copiii ei aflaţi la ţară. Ăia de-abia aşteptaseră s-o expedieze de- acasă, iar ea: „Ce-o face Vangheliţă al meu cu reparaţiile la casă? Şi-o lua State medicamentele? O fi câştigat Nicolăiţă procesul? Or fi arat? Or fi semănat? Or fi cules?”

Şi o ţinea aşa de dimineaţa până seara. Şi horcăia încontinuu. Noi nu existam pentru bunica. Se uita la mama, clătina din cap şi-i zicea: „Nu eşti bună de nimic.”

Eu mă enervam şi, odată, i-am tras cearşafurile şi am început să-i strig: „încetează, încetează, înce-teză. Dacă nu-ţi place, du-te la copiii tăi... Dar ăia nu te vor...”

(Am mărturisit-o duhovnicului.)

*

Într-o zi, nu-mi aduc prea bine aminte ce făcusem – probabil oi fi spart vreo farfurie – că mama m-a bătut de m-a învineţit. O reacţie exagerată. Fiind în halul în care eram, nu mi-am pregătit deloc lecţiile şi m-am dus la şcoală tot numai lacrimi. învăţătorul a crezut c-o făceam înadins, ca să scap de ascultat, aşa că a pus mâna pe varga a mare şi mi-a tras şi el o mamă de bătaie. M-am aşezat în banca mea fără să zic nimic, plin de vânătăi, şi, când a sunat de pauză, am ieşit în curte şi am început să fac exerciţii la bară ca un apucat. Până la urmă, am căzut şi mi-am rupt mâna stângă. Am înnebunit de durere, dar n-am plâns. Mă stăpânea un calm ciudat. Eliberator. De parcă m-aş fi bucurat că, pentru o scurtă perioadă de timp, nimeni nu mă mai putea atinge.

Directorul m-a dus la spital, mi-au pus mâna în ghips – şi tare mi-a plăcut. M-a însoţit până acasă şi, când m-a văzut mama, m-a prins repede în braţe şi am tras un plâns, şi ce plâns!

*

Femeii nu i se întrerupe menstruaţia atunci când are datorii, dar bărbatului îi pică. Din păcate.

Nu le vorbesc celor de-acasă despre treburile astea, ca să nu-i amărăsc, dar mă simt de parcă aş fi un bastard pentru tata – odinioară, avea cinci case, iar eu nu-mi puteam plăti nici măcar taxele şi impozitele. Totuşi, tot răul pe care mi l-a făcut i lam întors prin bine.

Şi, desigur, n-o să mai cad în capcana lui Roro, a Frumuşicăi, şi nici a altor femei viclene. Nu m-am mai combinat de mult cu o curviştină.

*

Cu ceva vreme în urmă, a venit o rusoaică la mine şi mi s-a plâns.

— N-am un ban, nu ştiu ce să mă fac – o să mă sinucid, ca să scap de toate!

— Vrei companie? O să ne coste şi mai puţin înmormântarea, i-am răspuns.

S-a făcut nevăzută.

*

De când soră-mea a mare şi-a rupt piciorul, fac totul de unul singur. Mi-a ieşit sufletul de atâta osteneală. Dar sunt convins că, prin mila Domnului, fami-lia mea o să fie iarăşi bine, ca pe vremuri.

*

Când aveam vreo doisprezece ani, s-a mutat vizavi de noi o familie venită din Pyrgos66. Soţul, un borfaş, lucrător în marmură pe undeva, fiul, un derbedeu, iar nevasta, negricioasă, neîngrijită, buzată şi complet nebună de legat. Intrase în război cu noi. O invidia pe mama pentru că era frumoasă şi îi căuta pricină încontinuu: ba gunoaiele, ba zoaiele, ba una, ba alta. Scula tot cartierul cu urletele ei, o amenința, o înjura. Mama avea o

atitudine defensivă, nu zicea nimic, nu reacţiona. (La fel face şi acum.) Dar situaţia asta ne afecta şi pe noi. Inimile ne erau împovărate de tăcere.

Nebuna îşi spăla trotuarul şi, când o zărea pe mama, apuca furtunul şi ne stropea ferestrele ca apucata. Ieşea mama şi-o întreba politicos: „De ce faci asta?”, iar aia, netulburată, intra în casă şi punea la maximum cântece de-ale lui Theodorakis67.

66 Oraşul Pyrgos este capitala regiunii administrative Elis, Grecia, şi se află situat în partea de vest a Peloponezului (n. tr.).

67 Mikis Theodorakis (n. 1925), compozitor grec. Multe compoziţii ale sale au rezonanţe de marş militar (n. tr.).

Odată, a dat nas în nas cu tata, care era îmbrăcat în uniformă, şi i-a trântit-o:

— Securistule! Tata s-a oprit la poarta ei scos din minţi.

— Ia mai zi o dată! S-a baricadat în casă şi, timp de câteva zile, nu ne-a mai deranjat.

Dar a pedepsit-o Dumnezeu, s-a îmbolnăvit de cancer bărbatu-său şi într-o lună s-a curăţat în dureri cumplite. Iar ăleia i-a pierit maul. S-a angajat femeie de serviciu prin casele oamenilor şi, când a văzut că n-o scoate la capăt, l-a luat pe fiu-său şi sau întors la ei în sat.

Când aveam paisprezece ani, s-a mai întâmplat un lucru.

La ceva distanţă de casa noastră se găsea un atelier de rame. îl deţinea unul din Corfu, care era şi pictor. Picta vapoare, bărci şi peisaje marine. Era prieten cu taică-meu. Mă duceam adesea pe la el şi mă învăţa să pictez în camera din spate a magazinului, unde îşi avea atelierul.

îmi zice într-o zi:

— La vârsta ta, ar trebui să te culci cu femei. O să-ţi găsesc eu una bună.

De atunci îmi tot repeta asta şi zâmbea. Eu mă ruşinam şi, totodată, mă temeam de păcat, dar îl ascultam cu plăcere. Tachinarea aia era ca un gâdilat, într-o după- amiază, cum stăteam noi în atelier, a început să-mi vorbească despre femei şi mi-a dat să încerc un vin dulce.

— Nu-i aşa că-i bun? Hai să mai bem un pahar! La al treilea pahar, a început să-mi mângâie orga-nele genitale. Mi-am zis în sinea mea: „O să mă violeze.” Am îngheţat, mintea mi s-a înceţoşat şi m-am pus pe plâns.

— Linişteşte-te, copile! mi-a zis cu răsuflarea întretăiată, însă eu am sărit ca ars de pe scaun şi-am ţipat: „Lasă-mă!”, apoi m-am năpustit spre ieşire. Uşa era încuiată, loveam în geamuri, dar pe afară nu trecea nimeni ca să mă salveze. Am pus mâna pe nişte bucăţi de lemn dintr-o ramă, strigând printre suspine: „Pleacă, pleacă, o să te lovesc!” El s-a speriat şi, ca să mă îmbuneze, a scos cu mâna tremurândă din buzunar nişte bani. — Na, ia-i, ia-i şi du-te!

în cele din urmă, a descuiat uşa. Am ieşit îngrozit şi m-am dus glonţ acasă. Pe lângă ruşine, mă stăpânea şi neliniştea ca nu

cumva să intre la idei ai mei. Şi în special tata. Pe de-o parte, nu voiam să-l bag în necaz pe omul ăla, dar, pe de alta, mă temeam de el, fiindcă era şmecher şi m-ar fi făcut nebun – mai dam şi de belea pe deasupra.

în copilărie, o mare rană mi-a provocat-o primul meu duhovnic, fiindcă mă lovea. Mă lovea de câte ori călcam greşit şi i-o mărturiseam la spovedanie. Mă trăgea groaznic de urechi în faţa mamei, iar ea nu îndrăznea să-i zică nimica. Sunt de părere că toţi ăştia care se ocupă de cele spirituale sunt cea mai rea specie – nu iartă uşor. Oamenii ăştia nu mi-au permis să simt tandreţea şi iubirea în copilărie. De aceea, acum, i-am dat jos de pe piedestalul respectului şi al admiraţiei pe care îi urcasem odinioară.

Duhovnicul ăsta mă trimitea la un profesor de matematică pentru a face meditaţii – mereu am fost corigent la matematică. Nu prea îmi făceam temele, e adevărat, de aia şi profesorul mă pocnea adeseori. Nevastă-sa (o pocitanie din Salonic) tot mârâia: „De ce nu-l dai afară dacă-ţi scoate sufletul, nu vezi că nu-l duce mintea?!” Iar ăla mă punea, drept pedeapsă, să scriu acelaşi exerciţiu de cincizeci de ori, de mă făcea să mă simt un netot.

De atunci a început să-mi ostenească creierul. Drept urmare, m-am pus pe mâncat. Oricum, mereu am fost împlinit la trup şi pofticios.

*

Nu numai duhovnicul, dar şi mitropolitul se purta ciudat cu mine. Mă umilea întotdeauna dinaintea celorlalţi (o dată, chiar şi în timpul liturghiei) şi apoi îmi spunea: „îl iubesc tare mult pe Chrysovalandis -e un copil cu suflet bun şi curat.” Şi imediat găsea o altă pricină ca să mă facă în toate felurile. De pildă, mă întreba:

— Ce mâncărică am păpat azi acasă?

— Linte, fără ulei.

— Nu zău, mare mincinos mai eşti! Cui vinzi tu gogoşi?

Şi mă privea de sus până jos, mă plesnea peste burtă şi-mi zicea:

— Da, e evident. Posteşti de nu mai poţi.

Şi toat lumea izbucnea în râs.

Asta, din păcate, e ceva obişnuit în cercurile ecleziastice. Există un soi de sadism mascat şi de presiune psihică ce duce la o distrugere completă a sinelui şi a demnităţii. Şi apoi, desigur, fac ce vor din tine şi devii pe vecie sclavul lor. Aşa procedează cu foarte multă lume. Au căzut în capcană mulţi cunoscuţi. Din fericire, cu mine nu le- au ieşit socotelile – eu sunt mare pişicher şi am reuşit să le scap cu dibăcie.

Doi prieteni de-ai mei, cărora le-am vorbit şi ştiu ce se întâmplă în sfera asta, sau minunat. „Bravo, Chrysovalandis, mare minune c-ai scăpat cu min-

tea-ntreagă.”

*

După pareză, mă simt tare ciudat, chiar dacă au trecut mulţi ani de-atunci. Mă simt nesigur, am nevoie să văd lume, dar nu ştiu

dacă ea vrea să mă vadă pe mine. Starea mea sufletească a avut de suferit. Mereu simt nevoia de mai mult somn şi încă şi mai mare nevoie de tandreţe, iubire şi contact profund.

*

Bunica Chrysovalandia o luase complet razna, întreba pe oricine venea la noi acasă: „Să-ţi fac o fotografie?" Şi înainte să apuce omul să răspundă, îşi ridica poalele şi-i arăta chiloţii.

Făcea asta cu toţi cei care veneau în vizită, fără excepţie. Eram de tot râsul. în special, dacă apu-case, pe ascuns de mama, să-şi scoată chiloţii. Şi dacă te gândeşti că atunci veneau în vizită la noi feţe bisericeşti, prelaţi, ofiţeri cu soţiile lor. (Fireşte, copiii lor se distrau de minune cu bunica.)

Am ajuns să nu mai băgăm pe nimeni în casă. Tata se ruşina de maică-sa şi îşi vărsa nervii pe mama. Dumnezeu s-o odihnească, dar adevărul e că ne făcea mari probleme în ultimii ani de viaţă.

Iarăşi m-au apucat temerile. Dacă o moştenesc pe bunica? Dacă o am în sânge? Numai gândul mă îngrozeşte.

*

Nu mai iau geanta după mine. Am tot ce-mi trebuie (agende, mostre, hârtii) într- o sacoşă simplă de supermarket. Mi-e teamă să nu mă fure. Cu atâţia drogaţi... Şi cu atâţia, atâţia imigranţi. Mi-e teamă.

*

Mizerie, peste tot mizerie de la imigranţi. în autobuze, în trolee, în metrou. Şi sunt peste tot, oriunde te duci, oriunde te uiţi. Au devenit ca o plagă, mai rea decât cele trimise împotriva Faraonului[68]. Mai demult, îmi scoteam discret batista îmbibată cu parfum şi o apropiam de nas, ca să nu leşin din pricina

69 Vezi Exodul 7-11 (n. tr.).

puterii – acum însă, nu-mi mai pasă deloc: scot sti-cla cu parfum şi stropesc prin aer. Cei mai mulţi se uită strâmb la mine, dar de ce să-mi fie mie ruşine? Să se ruşineze ăia care şi-au luat la revedere de la apă şi săpun.

De asemenea, am mereu la mine o sticluţă cu spirt, ca să dezinfectez tot ce ating. La fel procedez şi la toalete. Pe care, desigur, încerc să le evit ca dracul pe tămâie, însă, din nefericire, nu pot, de vreme ce mă aflu toată ziua pe drumuri.

*

Ieri-dimineaţă, telefonul fix a început să sune de la opt şi jumătate. N-au răspuns, făceau pe nepăsă-toarele amândouă.

— Măi fetelor, răspundeţi!

Ele nimic. Ies valvârtej de la toaletă, ca să răspund, şi a mare mă opreşte pe hol:

— Chrysovalandis, am făcut o reeşalonare a datoriilor de pe cârdurile de credit.

— Cât datorezi? am întrebat-o în vreme ce ne duceam spre bucătărie, la cafea.

N-a răspuns imediat, doar a scos dulceţuri, unt şi un chec.

— Hai, încearcă-l, eu l-am făcut, a zis zâmbind, iar eu am răsuflat uşurat că toate sunt în regulă.
— Două-trei mii? am întrebat, după ce am mâncat şi mi-am băut cafeaua.
M-a privit de parcă m-ar fi cântărit.
— Treizeci şi cinci de mii... a şoptit.
Să fac apoplexie!
-Cât?
Am scăpat din mână farfuriile, furculiţele, gura mi s-a uscat, m-a trecut pişarea. S-a postat la uşa de la toaletă. – Am făcut o reeşalonare, optzeci şi opt de rate.
Am ieşit şi m-am uitat la ea fără să scot un sunet. A venit şi soră-mea a mică şi m-au băgat în bucătărie, închizând uşa după ele, ca să nu ne audă părinţii.
— Dragul meu Chrysovalandis, rata e pentru amândouă. Ajunge pe la vreo patru sute de euro pe lună... Se poate s-o plăteşti tu?
— Cum iau prima de pensionare, o să ţi-i dăm înapoi, a completat a mare.
Am simţit că mă desfac în bucăţi, ceva se frânsese în mine, nu ştiu. Mi-am auzit respiraţia, mi-am auzit vorbele.
— Sunt şomer de un an şi ceva...
Am ieşit cu capul în pământ, fără să le arunc o privire. Am apucat-o pe străzi ca nebunul. Din cele cinci imobile, au rămas două, de când cu bolile, unul pe numele fiecăreia. Oricum, la un moment dat, băncile or să confişte unul dintre ele, în cazul în care nu-şi plătesc ratele, aşa cum mi-a zis prietenul meu avocatul. Nu-mi pasă ce- or să facă, să mă lase în pace. Mi-ajunge.
*
Trăiesc un thriller. îi întâlneşti peste tot. Peste tot. Albanezi, polonezi, români, unguri, bulgari, sârbi, muntenegreni, moldoveni, kurzi, pakistanezi, perşi, irakieni, indieni, filipinezi, chinezi, ruşi, georgieni, ucraineni, senegalezi, afgani, somalezi, nigerieni, sudanezi, congolezi, tanzanieni, kenyeni, etiopieni, egipteni, indonezieni, bengalezi, dominicani, maro cani, nepalezi şi, şi, şi... Mă ia ameţeala. Ah...
*
Mă trezesc noaptea într-o cameră complet albă, singur-singurel. Simt că-mi plesneşte capul de durere. Unde sunt? Cine sunt? Cine sunt ăştia din paturile vecine? E mort ăla de vizavi?
Simt ceva la faţă. O zbatere a muşchilor. Ochiul trage gura, urechea, ochiul. Simt un frison, firul subţire care îmi uneşte sufletul de trup se rupe. Văd cum sufletul îmi părăseşte trupul şi zboară sus, tot mai sus. Liber. O senzaţie catifelată mă cuprinde. Mă scufund.
Dimineaţa, vine o asistentă simpatică şi zâmbi-toare. Dau să zic ceva, deschid gura şi nu iese nici un sunet. Ce-oi fi păţit de data asta? O privesc şi plâng, dar nu-mi curg lacrimi. îmi ia sânge şi zâmbeşte încontinuu. Sânge cald – veriga ce ţine sufletul şi trupul.

Dacă îngheaţă sângele, atunci sufletul pierde legătura cu trupul. Trebuie să mă pocăiesc – m-a pedepsit Dumnezeu.

A doua zi, gura şi ochiul sunt şi mai rău, toate au un gust metalic. Văd umbre în vis, umbrele rele.

— în câte ale lunii suntem? îngaim.

— 9 decembrie... eşti cu noi de zece zile.

Mă uit în ochii ei şi plâng cu lacrimi uscate, foarte uscate.

— Mâine ieşi.

îi surprind compătimirea din privire.

*

M-am întors acasă.

*

Dacă aveam diplomă, aş fi găsit un serviciu chiar şi în situaţia mea, fiindcă experienţa nu poate fi ştearsă. Aş închiria o garsonieră în centru, ca să fiu propriul meu stăpân. Şi, dacă poftesc să vină pe la mine, sunt bine-venite – nu sunt ranchiunos. Sunt sigur că soră-mea a mică o să vină, chiar şi pe ascuns.

Ea mă iubeşte. Da.

*

Ieşisem cu prietenul meu M. la cafea, într-un local din preajma Pieţei Karavel. Frumos, tare frumos locul, însă am constatat că şi aici chelnerii erau imigranţi. Şi ma cuprins o teamă ciudată, voiam să ne ridicăm şi să plecăm. Eram surescitat, fiindcă aveam impresia că ne puseseră ceva în cafea. Otravă?

*

Am fost de multe ori la psihiatri. Mi-au dat medicamente ca să-mi scadă tensiunea. Apoi, mi-au dat anxiolitice, care mi-au făcut bine, însă mi-au provocat dureri cumplite de ochi: mă usturau, se înceţoşau şi nu vedeam bine. în plus, plângeam des, pentru că mi-aduceam aminte de toate prin câte trecusem, de toată umilinţa suferită. La un moment dat, pastilele şi-au făcut efectul şi mi-am revenit.

Dar, înainte să fi trecut paisprezece luni, iarăşi a intrat – vai! – în viaţa mea Frumuşica şi, cu purtarea ei, m-a readus în acelaşi hal. M-am simţit din nou foarte, foarte umilit.

*

Soră-mea a mare mi-a zis alaltăieri: „O să găsesc un ramolit care să mă-ntreţină. Nu se poate să trăiesc doar din salariu şi chirie.”

Chiar am auzit aşa ceva sau e imaginaţia mea? Şi soră-mea a mică? Ce o să se întâmple cu ea? Nici măcar n-am curajul să mă gândesc.

Numai lucruri urâte îmi amintesc din copilărie. Sunt convins că, dacă voi avea casa mea, mă voi simţi în siguranţă şi împăcat sufleteşte. în plus, voi slăbi şi mă voi însănătoşi. Da.

M-au adus în ultimul hal. Toţi s-au îndoit de mine,

în toate privinţele.

„Nu eşti cuminte, nu eşti un fiu demn, nu înveţi bine, eşti

mincinos şi leneş.” Copilăria mea – o închisoare.

*

M-am întors. Acasă?

Am văzut diverse cazuri în spitale. Una care ţipa şi alerga de colo colo, îmbrăcată în cămaşă de forţă, de parcă era posedată, cu asistentele după ea, neputând s-o prindă. Şi zicea: „Ia mai duceţi-vă dracului, tu şi banii tăi. încornoratule! Prefer pastilele în locul banilor tăi. Ce, tată eşti tu sau drac?” (Mai târziu, am aflat că nu şi-a cunoscut niciodată părinţii, că a crescut-o bunică-sa.)

Toate astea mă îngrozesc. Poate, mă gândesc, cu câte am de îndurat, cedez şi eu la un moment dat (nu sunt de piatră) şi o iau razna, şi atunci or să zică toţi: „Ăsta e bravul Chrysovalandis, care umbla odinioară cu modele de doi metri şi acum e nebărbierit şi-i curg

mucii?”

Care este viitorul nostru? Există un număr mare de semeni care intră în închisorile psihiatrice. Mi-e teamă să nu devin şi eu un chiriaş al lor şi, în cele din urmă, să- mi găsesc acolo domiciliul permanent. Sau să n-ajung pe o bancă din Omonia, în compania drogaţilor, a vagabonzilor şi a imigrantelor depravate. Să cerşesc pentru un covrig.

*

Să rămâi înăuntru sau afară? Spre înăuntru se înclină balanţa, căci acolo e linişte, siguranţă, precum şi – vorba poetului – „preţioasa uitare”69 salvatoare.

*

Zece zile.

*

Am început să mă gândesc doar la supravieţuirea mea.

69 Aluzie la titlul colecţiei de poezii semnate de Antonis Phostieris şi publicate în 2003, la Editura Kastaniotis (n. tr.).

E pentru prima oară în viaţă când simt aşa ceva. N-am crezut niciodată că virtuoasele mele surori cad, de fapt, sub incidenţa codului penal.

Când ţi-e mai greu şi te lasă puterile, tocmai atunci se grăbesc să-ţi dea o lovitură puternică în moalele capului, ca să te termine complet.

*

Zece. Zile?

*

În fiecare dimineaţă mă trezesc dărâmat. Mintea mi-e răvăşită – iar situaţia e înrăutăţită de grăsime. Sunt zile când nu mă pot ţine pe picioare. Mi s-a diminuat şi vederea – nu mai văd bine. Adesea, când mă scol ca să mă duc la toaletă, simt că, un pic dacă aş pierde controlul, m-aş prăbuşi grămadă la pământ. Palpitaţiile sunt deja la ordinea zilei, la fel şi durerile de cap. Mă îndrept vertiginos spre infarct sau atac cerebral. Sunt tare apăsat. Tare.

*

Mă panichează gândul că, într-o bună dimineaţă, or să apară din senin nişte oameni, ca un comando de paraşutişti, şi or să se năpustească să dărâme tot ce-am construit de-o viaţă.

*

Am lipsit de-acasă zece zile. Şi nu m-a căutat nimeni. Nimeni.

Mă trezesc în timpul nopţii şi plâng. Inima mi-e un vulcan, iar ochii, un izvor de lacrimi. Mereu eu să-i ajut pe alţii. Şi pe mine, cine?

*

Nu mă pot uita la nici o femeie, toate mi se par infecte. Putrede.

Mi-e teamă să nu mă scufund. La un moment dat, o să mă scufund. Mi-e teamă. Mi-e teamă.

Iar eu sărac şi sărman; Dumnezeule, vino întru ajutorul meu! Tu eşti ajutorul meu şi izbăvitorul meu; Doamne, nu Te lăsa aşteptat!70

*

Zece. Zece?

*

Mi-e teamă să adorm. Mă tem să închid ochii -inima mi se zbate de parcă ar fi cutremur. Mă tre-zesc înspăimântat, cu mintea împrăştiată, uneori cad din pat, simt încontinuu că-mi ies ochii din cap. Tare mă sperie defăimarea pe care mi-o pot aduce oamenii, răuvoitorii. Fiindcă reprezint o castă de oameni retraşi şi chinuiţi, care, întrucât ţin crucea în mână, nu se pot apăra pe ei înşişi.

*

Acasă? M-am întors?

* Mi-e teamă de calomnie. Mi-e teamă de ispite. Mi-e teamă de zorii zilei. Mie teamă.

* în drum spre toaletă, aud şuşoteli în bucătărie. Nu-mi mai târşâi picioarele şi urinez iar din picioare. Elasticul de la pantalonii de pijama îmi dă un pic de furcă, dar ce mai contează.

— Ce ne facem cu el?

Vorbeşte soră-mea a mare. Oare ştiu că sunt alături?

— Nu-i de ajuns că e şomer, acum s-a mai şi îmbol

năvit, neisprăvitul!

Asta e sigur a mică. Şi ea? Şi ea. Trag apa dinadins. Ajunge. Ajunge! Mă ascund sub aşternuturi. *

7° Psalmi 69,5-6 (n. a.).

Mă trezesc la şase. Mă spăl cum pot, mă îmbrac, îmi pun costumul albastru, cravata cea bună şi mă dau cu parfum. îmi ia mai mult de o oră.

Mă duc la bibliotecă şi deschid cartea în care ţin ultima bancnotă de cincizeci de euro. Ies din casă încercând să fac cât mai puţin zgomot.

Străzile sunt încă pustii. Singurii care se grăbesc sunt vreo zece refugiaţi care aleargă să prindă auto-buzele din jurul Pieţei Korydallos. Păşesc încet. îmi tremură picioarele. Fac eforturi să mă ţin drept. Pri-vesc de jur împrejur. îmi aud sângele cum curge

cu ecou.

în sfârşit, s-au deschis magazinele. Intru în primul butic cu cadouri. Vânzătoarea îmi zâmbeşte.

— Cadouri pentru două doamne, bolborosesc.

— Da, desigur... Veniţi să vă arăt... Un batic frumos, în nuanţe de albastru, pentru soră-mea a mare. Mă uit la etichetă. Cincisprezece euro. E bine.

— Acum, ceva mai scump,

îmi arată o vitrin cu mănuşi. Aleg o pereche din piele roşie, culoarea preferată a celei mici. Mă uit la preţ. Treizeci şi nouă de euro. Nu mi-ajung. Scot bancnota de cincizeci, i-o arăt.

— Pentru un domn atât de gentil, o să fac o reducere, în mod excepţional.

Le împachetează în două cutiuţe diferite, le pune în două sacoşe mici, decorate cu brazi de Crăciun, îmi iau la revedere strângându-i mâna şi plec spre casă. încet-încet.

Din cauza grabei, uitasem să-mi iau medicamentele. Mi-e greu să merg, dar nu-i bai. Curaj, băiete, că poţi! Hai, un pas, încă un pas, te apropii.

în fine, ajung în faţa blocului. Mă uit la el de parcă l-aş vedea pentru prima oară. Pe vremuri, era în întregime al nostru. Dacă s-a defectat iar hârbul ăla, cum o să urc până la cinci? Apăs butonul. Funcţionează. Mulţumesc. Mulţumesc.

Cum ies din lift, mă loveşte mirosul de ardei umpluţi care vine dinăuntru. Dau să bag cheia în uşă. O valiză. A cui o fi? Are un bileţel prins de mâner. îl iau. îl citesc.

Mda. în regulă.

Las cadourile la uşă. îmi iau valiza şi plec.

Că zilele mele s-au stins ca fumul, iar oasele mele ca nişte uscături s-au mistuit. Sunt bătucit ca iarba şi inima mi s-a ofilit, că am uitat să-mi mănânc pâinea. De glasul suspinului meu mi s-a lipit osul de carne. Devenit-am asemenea pelicanului pustiei, ajuns-am ca o bufniţă într-o casă dărăpănată, în priveghiul meu sunt ca o vrăbiuţă singuratică pe acoperiş.71

*

Urc în autobuzul care duce în Omonia. Mă aşez pe ultimele locuri. Medicamentele mele. Deschid valiza. Ah, au uitat să mi le pună. îmi sprijin capul pe bara metalică a locului din faţă – să mi se răcorească un pic creierul.

— Capăt de linie! strigă cineva. Oi fi adormit?

Mă târăsc până pe Stadiou. Valiza mă oboseşte. Troleul e plin. Doi puştani se uită la mine şi râd în gura mare. Transpir. Put?

Cobor în Piaţa Constituţiei. îmi vine să fac pipi. Intru într-o cafenea. Mă duc direct la toaletă. Valiza, unde e valiza? S-a dus.

Pe Ermou, mii de oameni. Chipuri. Dinţi. Unghii. Hărmălaie. Toate sunt tulburi. Mi-e frig. Râsete.

71 Psalmi 101,3-7 (n- a-)

Urări. Ce-or sărbători? Voci. Mirosuri. Baloane. Bebeluşi. Trenuleţ. Vapor. Cimpoi. Clovn.

*

Lumea s-a făcut mai mică. S-a comprimat. Au fost trase storuri. S-au dat la închiriat spaţii.

*

Urc scările Mitropoliei. încet. Linişte. Nimeni, îngenunchez în faţa icoanei Atotputernicului. Linişte.

Simt o neliniştе. O mare neliniştе. Atâta zbucium. O să reuşesc? O să-mi dea Preabunul Dumnezeu putere? Voi face faţă? Gata cu Chrysovalandis -Maxim. Maxim, Mitropolit al Thessaliei şi al Greciei Centrale. Ca să slujesc turma de pe iubitele pământuri strămoşeşti. Mi s-a uscat gura. Ce emoţie! îl văd pe Arhiepiscopul Atenei şi al întregii Grecii – se pregăteşte să mă hirotonisească. îmi tremură mâinile. O să reuşesc? O să reuşesc? Mitropolia e plină până la refuz. îi zăresc în mulţime pe ai mei, pe surorile mele, pe duhovnici, pe prieteni. Ce emoţie! Mai în spate, colegi, cunoscuţi, vecini, foştii mei şefi, Maricica, Ducă-se-pe-pustii, Frumuşica, Roro, Klavdiya. Aflu că strada Mitropoliei, din Piaţa Constituţiei până în Plaka, e blocată de credincioşi. Mitropolit al Thessaliei şi al Greciei Centrale! Eu! Preafericitul încuviinţează printr-o înclinare a capului. „Binecuvântaţi-mă, Prea-fericite... Poftim? Cum? Ce-aţi spus? Arhiepiscop, eu? Domnia Voastră... Domnia Voastră vă retrageţi? Dar de ce eu? Eu? Eu, care sunt nedemn, neînsemnat şi păcătos? E grea povara. Foarte grea. Preafericitule, vă implor, aveţi milă... Există atâţia vrednici păstori, atâţia mitropoliţi destoinici... Sfântul Mitropolit al Mesoghiei şi Lavreoticii, Mitropolitul Polyanei şi Kilkisiului, Mitropolitul Sisaniului şi Siatistei... De ce eu? E voia Domnului? Atotputernicul îmi cere să mă supun? Atunci... Atunci... Să se facă voia Lui!” De emoţie, îmi curg lacrimile. Deci, de asta s-a strâns astăzi aici floarea Ortodoxiei? Patriarhii Alexandriei, Ierusalimului, Antiohiei, Rusiei, Serbiei, Georgiei, României, Bulgariei. Arhiepiscopii Americii, Austra-liei, Ciprului, Poloniei, Albaniei, Cehiei şi Slovaciei. Capul Sfintei Epistasii a Sfântului Munte. Ca să mă cinstească pe mine? Dar iată! îl văd pe Preasfinţia Sa Patriarhul Ecumenic că se apropie. Cum? Cum? Rămân fără grai. El o să mă hirotonisească! „Preasfinţia Voastră...” îngaim. îi sărut cu umilinţă şi veneraţie mâna dreaptă. Plec capul. Preasfinţia Sa îmi aşază pe creştet mitra şi îmi încredinţează pateriţa. Şi spune cu voce răsunătoare: „Vrednic este!” „Vrednic este!” cântă mitropoliţii, episcopii, arhimandriţii şi stareţii. „Vrednic este”, cântă psalţii. „Vrednic, vrednic este!” repetă Maricica, Ducă-se-pe-pustii, Frumuşica, Roro, Klavdiya. „Vrednic este!” cântă în cor toată adunarea credincioşilor. Vrednic, vrednic, vrednic, vred-nic, vreeeednic, vreeeednic, vreeeednic, vreeeednic, vreeeednic, vreeee eeeeeeeeeeeeeeeeeee eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee